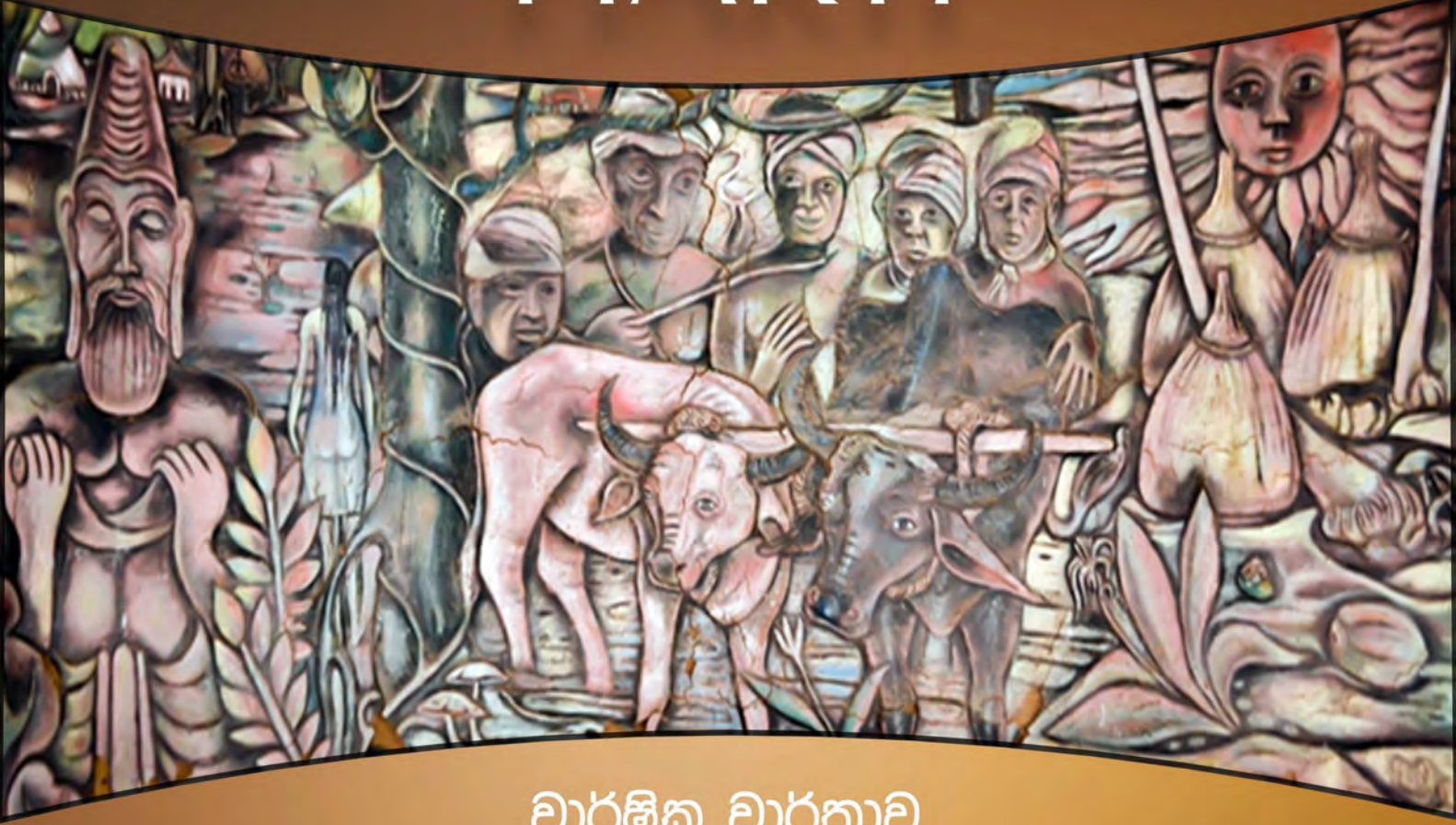

HARTI

லார்கிக லார்கால
வருடாந்த அறிக்கை
ANNUAL REPORT

2016

ஹெக்டர் கோப்கெடுவா ஹெலிகரிசூறு, சர்சேசலு லா ஶுசு கிரீலே ஶாசுநல
ஹெக்டர் கோப்கெடுவா கமநல ஆராய்ச்சி, பயிற்சி நிறுவகம்
Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
අංක 114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ - 07.

2017 දෙසැම්බර් 21 දින

ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමා,
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය,
නො. 288,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මාවත,
රාජගිරිය.

වාර්ෂික වාර්තාව හා විගණනය කරන ලද ගිණුම්

1972 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14 (2) වගන්තිය ප්‍රකාර , 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන්
අවසන් වන වර්ෂය සඳහා පාලක මණ්ඩලය වෙනුවෙන් පහත සඳහන් ලේඛන මේ සමඟ
ඉදිරිපත් කරමි.

1. වාර්ෂික පාලන වාර්තාව
2. ආදායම් සහ වියදම් විගණන වාර්තාව
3. විගණනය කරන ලද ශේෂ පත්‍රය
4. ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් විගණකාධිපතිගේ නිරීක්ෂණ
5. විගණකාධිපතිගේ නිරීක්ෂණ සඳහා පිළිතුරු වාර්තාව

සභාපති
පාලක මණ්ඩල

පටුන

පිටු අංක

සංස්ථාපනය	01-02
පාලක මණ්ඩලය	03-04
පාලක මණ්ඩල රැස්වීම්	05-06
සංකීර්ණතාව	07-08
කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය	09-10
කෘෂි සම්පත් කළමනාකරණ අංශය	11-18
පාරිසරික සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණ අංශය	19-27
අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය	28-36
මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය	37-42
සංඛ්‍යාත හා දත්ත සැකසුම් ඒකකය	43-44
පුස්තකාලය	45-47
ප්‍රකාශන ඒකකය	48-50
2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය මණ්ඩලයේ තත්ත්වය	51
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය	52-53
ගිණුම්	54-65
විගණකාධිපතියේ වාර්තාව 14 (2C)	66-76
විගණකාධිපතියේ වාර්තාව 14(2C)- පිළිතුරු	77-86

සංස්ථාපනය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය 1972 අංක 05 දරන ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතන පනත යටතේ 1972 වසරේ ස්ථාපිත කර ඇත. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස එය ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රිමය පර්යේෂණ දිරි ගැන්වීම සහ කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රයන්හි පුහුණු අවශ්‍යතා සැපිරීම මෙම ආයතනය පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණු වේ. මෙරට කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ පුරෝගාමියෙකු ලෙස 1972 සිට මේ දක්වා වසර 45කට අධික කාලයක් තිස්සේ සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සිදු කරමින් කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම පිණිස තොරතුරු සැපයීමෙන් ලද අත්දැකීම්වලින් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය පොහොසත්ය.

කාර්යභාරය

01. ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ පෝෂණය කිරීම හා උනන්දු කරවීම, ඒවාට සහායවීම සහ සහයෝගය දීම.
02. රජයේ දෙපාර්තමේන්තු, පළාත් පාලන ආයතන, මහජන සංස්ථා සහ සෙසු ආයතන මගින් කෙරෙන ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
03. කෘෂිකර්මය සංවර්ධනයට බලපාන ආයතනික සාධක හා සම්බන්ධ කරුණු සමීක්ෂණය කිරීම හා ඒවා ගැන පර්යේෂණ පැවැත්වීම.
04. කෘෂිකර්මය සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් ආර්ථිකශීලීව පරිහරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සමීක්ෂණ පැවැත්වීම සහ පර්යේෂණයෙහි යෙදීම.
05. කෘෂිකාර්මික සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට අදාළ සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ පැවැත්වීම.
06. ශ්‍රී ලාංකික හෝ විදේශීය ආයතන සම්බන්ධ කර ගෙන හෝ තනිවම හෝ ගොවිකටයුතු පර්යේෂණවලට අදාළ පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඒවාට පහසුකම් සකසා දීම. ඊට අදාළ ඩිප්ලෝමා උපාධි සහතික ත්‍යාග සහ සම්මාන සහතික පිරිනැමීම.
07. ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීමට අදාළ සාකච්ඡා සහ සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීමත්, ඊට අදාළ වාර ප්‍රකාශන සහ සඟරා ප්‍රකාශනය කිරීම.
08. කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ කලාපීය ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ආසියානු කලාපයේ රටවල් සමඟ සහයෝගයෙන් ගොවිජන ව්‍යුහයට සම්බන්ධ ගැටලුවලට අදාළ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සහ කෘෂිකාර්මික ගැටලුවලට අදාළ තොරතුරු රැස් කිරීම සහ බෙදා හැරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.

දැක්ම

ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශයේ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා නව දැනුම ජනනය කර බෙදා හැරීමේ ප්‍රමුඛයා බවට පත් වීම

මෙහෙවර

පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශය ශක්තිමත් කිරීම

ඉලක්ක

1. සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ හා කෘෂිකාර්මික ගැටලු පිළිබඳ විශිෂ්ට කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් වීම
2. රජයේ සැලසුම් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් විසින් ව්‍යාපාරික සහ පර්යේෂණ ප්‍රජාව අතර සමීප සම්බන්ධීකරණය සිදු කිරීම
3. දැනුම ජනනය හා කාලීනව බෙදා හැරීම තුළින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලිය වඩාත් කාර්යක්ෂම කිරීම
4. ජාතික ප්‍රතිපත්ති ගැටලු සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීනව තක්සේරු ඇගයීම් වාර්තා සම්පාදනය කරමින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම
5. කාර්ය මණ්ඩලයේ හැකියාවන් සහ ආයතනයේ දැනුම පදනම පුළුල් කිරීම සඳහා ආයෝජන කිරීම තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාවන් පුළුල් කිරීම
6. පුහුණු කිරීම් තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට සම්බන්ධ පාර්ශවකරුවන්ගේ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම

පාලක මණ්ඩලය

බී. විජේරත්න මහතා	සභාපති	ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය සහ පාලක මණ්ඩලයේ සභාපති
හසුනන්ත්‍ර ධර්මසේන	අධ්‍යක්ෂ	හෙක්ටර් කොඛ්බැකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
එන්.පී.වී.වී පියතිලක	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	අතිරේක ලේකම් (පාලන) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
එල්.බී.එස්.බී දයාරත්න	එම	අතිරේක ලේකම් (ඉඩම්) ඉඩම් අමාත්‍යාංශය
එම්.ආර්.වී.ආර් මිපුර මහතා	එම	අධ්‍යක්ෂ, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය
කේ. පියරත්න මිය	එම	අතිරේක ලේකම් (ප්‍රතිසංවිධාන) කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යාංශය
කේ.එන්.කේ සෝමරත්න මිය	එම	අතිරේක ලේකම් (පාලන) වැවිලි කටයුතු අමාත්‍යාංශය
බී.එල්.ඩී බාලසූරිය මිය	එම	අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි හා පාරිසරික අධ්‍යාපන ශාඛාව) අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය (ජූනි සිට)
ජී.එල්.ඩී දහනායක මිය	එම	ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (සංවර්ධන) ආහාර සුරක්ෂිතතා අමාත්‍යාංශය (මාර්තු සිට)
එම්.එම්.එම්.පී.කේ මායාදුන්නේ මයා	එම	
එම්.සී ගමගේ මහතා	එම	අධ්‍යක්ෂ සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත සහ කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
අනෝජා පී.ගුරුගේ මිය	එම	ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (පාලන) අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
ආචාර්ය වයි.එම් ඉන්ද්‍රරත්න මිය	එම	අතිරේක ලේකම්, ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
මහාචාර්ය කේ. සමරසිංහ	එම	පීඨාධිපති, කෘෂිකර්ම පීඨය, ජේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය

ආචාර්ය ආර්.ආර්.ඒ.විජේකෝන් මහතා	එම	කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ආර්.පී.ආර් රාජපක්ෂ මහතා	එම	ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්
එම්.ඒ.එස් වීරසිංහ මහතා	එම	ගොවිජන සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ඉංජිනේරු වයි.අබ්දුල් මජීඩ් මහතා	එම	වාරිමාර්ග අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
උපුල් ශාන්ත ද අල්විස් මහතා	එම	සමූපකාර සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ සමූපකාර සමිති ලේඛකාධිකාරී (නොවැම්බර් සිට)
ඩී.එන් හෙට්ටිආරච්චි මිය	-	වැඩ බලන ලේකම් , පාලක මණ්ඩලය (මැයි 11 දක්වා)
ඩී.සී සිරිබද්දන මහතා	-	වැඩ බලන ලේකම් , පාලක මණ්ඩලය (මැයි 12 සිට)

පාලක මණ්ඩල රැස්වීම්

රැස්වීම පැවැත් වූ දින	සහභාගී වූ සාමාජික සංඛ්‍යාව
1. 2016 ජනවාරි 22	08
2. 2016 මාර්තු 30	10
3. 2016 ජූලි 18	11
4. 2016 සැප්තැම්බර් 19	11
5. 2016 දෙසැම්බර් 27	08

විගණන සහ කළමනාකරණ කමිටුව

1. එම්.ආර්.වී.ආර් මිපුර මහතා	සභාපති	අධ්‍යක්ෂ, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය
2. ඒ.එල්.ඒ අසෝක සිරිවර්ධන මහතා	සාමාජික	අතිරේක ලේකම් (පාලන) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
3. එම්.සී ගමගේ මහතා	සාමාජික	අධ්‍යක්ෂ, සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත සහ කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
4. එම්.අයි පුෂ්පා හේමමාලි මිය	(නිරීක්ෂක)	විගණන අධිකාරී - විගණාකායිපති දෙපාර්තමේන්තුව
5. එන්.පී.වී.සී පියතිලක	(නිරීක්ෂක)	අතිරේක ලේකම් (පාලන) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
6. එන්.කේ සෝමරත්න මිය	සාමාජික	අතිරේක ලේකම් (පාලන) වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
7. ජී.එච්.අයි වින්ද්‍යා මිය	(නිරීක්ෂක)	විගණන අධිකාරී - විගණාකායිපති දෙපාර්තමේන්තුව
8. පී.එල් නාමසේන මහතා		ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරී කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම

රැස්වීම පැවැත් වූ දින
2016 මාර්තු 11
2016 මැයි 12
2016 ජූලි 11

සංක්ෂිප්තය

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම ගැඹුරින් සාකච්ඡා කළ යුතු මෙන්ම මතභේදයට තුඩු දෙන මාතෘකාවක් වනුයේ දැනට අප විසින් මුතුන්මිත්තන්ගෙන් අපට උරුම වූ සම්ප්‍රදායික, කාබනික, පරිසර හිතකාමී කෘෂිකර්මාන්තයට මුළුමනින්ම පටහැනි දිශාවකට ගමන් කරමින් සිටින බැවිනි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළව විවිධ ගැටලු රැසකට මුහුණ දෙන්නට අපට සිදු වී තිබේ. මෙම හේතු මත කෘෂිකර්මාන්තයේ සංවර්ධනයට මෙන්ම නිෂ්පාදනය, සැකසුම්කරණය, අලෙවිය සහ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරණය සම්බන්ධයෙන් යෝග්‍ය සහ කාලීන තීරණ ගැනීමේ දී අවශ්‍ය දැනුම උත්පාදනය කිරීම පිණිස සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ ඉතා වටිනා කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය 1972 වර්ෂයේ පිහිටුවීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීමෙහිලා විශාල දායකත්වයක් ලබා දී තිබේ. එසේම එය රජයේ ආයතන, සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන්, අධ්‍යාපන ආයතන, සිවිල් සමාජ සංවිධාන, ජනමාධ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශය සමඟ සහයෝගීත්වයෙන් සහ සාධම්බරයෙන් කටයුතු කරමින් සිටියි.

සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ පුරෝගාමියෙකු ලෙස හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය 2016 වර්ෂය තුළ පර්යේෂණ අධ්‍යයන 17ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබේ. ඒ අතරින් කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකාවේ දැවෙන ගැටලු කිහිපයකට අත්‍යාවශ්‍ය සහ නිවැරදි විසඳුම් ලබා ගැනීමට දායක වන ආකාරයේ පර්යේෂණ වේ.

ගොවීන්ගේ සෞඛ්‍යය හා ආහාර බෝගයන්හි සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව සම්බන්ධයෙන් මතුව ඇති තත්ත්වයන් හේතුවෙන් කෘෂි රසායන සම්බන්ධ ගැටලු පිළිබඳව මෙරට තුළ වැඩි අවධානයක් යොමු වී තිබේ. වී වගා ගොවීන් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය අවහානික කිරීම පිළිබඳ සමාජ කතිකාවතක් වර්තමානයේ දී ඇරඹී තිබේ. මෙම තත්ත්වය යටතේ වී ගොවීන් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමේ රටා, කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ගොවීන්ගේ වර්ග හා ආකල්ප විශ්ලේෂණය කරනු වස් "ශ්‍රී ලංකාවේ සහල් නිෂ්පාදන ක්‍රමයෙහි කෘෂි රසායනික භාවිතය පිළිබඳ ගොවීන්ගේ අවබෝධය සහ ඉල්ලුම" නැමති අධ්‍යයනය සිදු කර ඇත. රසායනික පොහොර සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය කෘෂිකර්මයේදී භාවිතය පිළිබඳව ගොවීන් තුළ ඇත්තේ අඩු අවබෝධයක් වන අතර පරිසර හිතකාමී ගොවීන්ට ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධය සමාජයට ලබා දීම වර්තමාන අවශ්‍යතාවයකි. පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් භාවිත කිරීම සඳහා ගොවීන් වැඩි වැඩියෙන් යොමු කිරීමට රජයේ අවධානය යොමු වී ඇත. ජෛව රසායනික ද්‍රව්‍ය හා ජෛව පොහොර භාවිතය සමඟ ක්‍රියාවට නංවා ඇති පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගොවීන් සහ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් මුහුණ පාන ප්‍රශ්න පිළිබඳ සොයා බැලීම සහ ගොවීන් දිරිගැන්වීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙහි පවතින ස්වභාවය අවබෝධ කරගනු වස් "ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය තුළ ජෛව රසායනික හා ජෛව පොහොර භාවිතා කිරීමේ හා නිෂ්පාදනයේ විභවතා හා ගැටලු" අධ්‍යයනය ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

ආහාර සුරක්ෂිතතාව, ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණ සංකල්ප ගොඩ නැගීම , පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම, පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්ගවත් ආදී වැදගත් ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන ආකාරයේ පර්යේෂණ ද ඒ අතර වෙයි.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් රටේ ආහාර නිෂ්පාදනය පුළුල් කිරීම සඳහා ක්‍රියාවට නංවන ලද ජාතික වැඩසටහන වූ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන 2016-2018 වේ. මෙම වැඩසටහනට සමගාමීව එය ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශ වල බෝග වගා නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක තොරතුරු වල පවත්නා තත්වය වාර්තා කිරීම පිණිස "ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන 2016-2018 පාදක සමීක්ෂණය" ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

ගෝලීය විපර්යාස පර්යේෂණ සඳහා වූ ආසියානු පැසිෆික් ජාලයේ සහයෝගීතාවයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ අග්නිදිග වියලි කලාපයේ ක්‍රියාත්මක වන තෝරාගත් ගොවිපල පද්ධති සඳහා තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ දර්ශක ගොඩනැගීමත්, ගොවිජන ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර තිරසාර භාවය පිළිබඳ විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ විද්‍යාත්මක ධාරිතාවය සහ විශ්ලේෂණාත්මක හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම තුළින් ජාතික තලයේ පර්යේෂණ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම විද්‍යාඥයින් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් අතර අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම, දැනුම ප්‍රතිපත්ති සංවාදයක් දියත්කිරීම ගොවීන්ගේ හා ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා "ගෝලීය විපර්යාස සහ තිරසාර භාවය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිජන පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති තාක්ෂණික අංශයේ නියුතු පිරිස්වල ධාරිතා සංවර්ධනය" සඳහා වූ පුහුණු වැඩමුළුව පවත්වන ලදී.

ආයතනයේ ක්‍රියාකාරකම්වල අත්‍යාවශ්‍ය කොටසක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ පුහුණු කිරීමයි. පුහුණු කිරීම් තුළින් ප්‍රධාන වශයෙන්ම ගොවිජන ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කරන පිරිස්වල කුසලතා සංවර්ධනය කිරීම හා දැනුම දියුණු කිරීම අරමුණු කර තිබේ. මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය විසින් ග්‍රාමීය මට්ටමේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ ගොවි ප්‍රජාවගේ ආකල්ප කුසලතා දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කර ඇත. මෙම අරමුණු ඇතිව හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් සම්මන්ත්‍රණ, වැඩමුළු සහ පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කරනු ලැබේ.

මෙම වර්ෂය තුළ මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය විසින් පුහුණු වැඩසටහන් 5ක් හා වැඩමුළු 2ක් සංවිධානය කර තිබේ. 'නිරෝගී පරපුරක් සඳහා කෘෂිකර්මාන්තය', 'සිතමු එක්ව රට හදමු -ගොවිතැනට මුල් තැන', ගොවි සංවිධාන සවිබල ගැන්වීම, ගොවි කාන්තාව සවිබල ගැන්වීම තුළින් ගොවි පවුල ශක්තිමත් කිරීම සහ කාර්යමණ්ඩල අභිප්‍රේරණය වැනි තේමා යටතේ එම පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය විය. 'මහවැලි ප්‍රදේශයන් සම්බන්ධයෙන් සිදු කෙරුණු පර්යේෂණයන් හි සොයා ගැනීම් හා නිර්දේශ හුවමාරු කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් හා කෘෂිව්‍යාපාර හා අලෙවි ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව වැඩමුළු දෙක සංවිධානය විය.

හපුතන්ත්‍රී ධර්මසේන
අධ්‍යක්ෂ

කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය

සිදු කෙරෙමින් පවතින අධ්‍යයන

01. ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු අලෙවිකරණ ගැටලු විසඳීම සඳහා ගොවීන්ගේ අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්ව විභවතාව

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ආචාර්ය ඩබ්.ඒ.ආර් වික්‍රමසිංහ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ එළවළු අලෙවිය පිළිබඳ ප්‍රශ්න ප්‍රමුඛ ස්ථානයක පවතිනුයේ එළවළු වටිනාකම් දාමය අලෙවිය හා කේන්ද්‍රගතව පවතින බැවිනි . ගොවීන්ට අඩු මිලක් හිමි කර දෙමින් එළවළු අතිරික්තයක් නිෂ්පාදනය වීම එහිදී මූලිකව සාකච්ඡා වන ගැටලුවකි. එළවළු සැපයුම් දාමයෙහි සිටින පාර්ශවකරුවන්ගේ වෙළඳපළ ආන්තිකය ඉහළ දැමීම අරමුණු කර ගනිමින් එළවළු සැපයුම් දාමයේ වෙනස්කම් සිදු කළද මෙහි වෙනසක් සිදුවී නොමැත .

එළවළු සැපයුම් දාමයේ මෑතක දී සිදුවූ වෙනස්කම් වනුයේ එළවළු අපනයනය ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාව හා සුපිරි වෙළඳසැල් ජාලයේ එළවළු සැපයුම් දාමයට ඇතුළත් වීමයි. එළවළු සැපයුම් දාමය පුළුල් වීම හැර සුපිරි වෙළඳසැල් සැපයුම් දාමයට ඇතුළත් වීම තුළින් එළවළු ගොවීන්ට සිදුවූ විශාල වෙනසක් නැත. එබැවින්, එළවළු සැපයුම් දාමයේ සිදු වූ මෙම වෙනස්කම් එළවළු වෙළඳපොළ පැහැදිලි වීම සඳහා සහය වන්නේ නැත. මෙම තත්ත්වය තුළ කතපයාධිකාරය, එනම් මිල දී ගන්නන් කිහිප දෙනෙක් විසින් මිල තීරණය කිරීම සිදු වී ගොවීන්ගේ ආර්ථික ගැටලු වැඩි වීම සිදුවේ. වෙළඳපොළ තොරතුරු හිඟ වීම, වෙළඳුන්ට ණය වීම හා අවිධිමත් ගොවීන් වීම තුළ ගොවියා කේවල් කිරීමේ හැකියාව දුර්වලව ගොස් මිල භාර ගැනීමට සිදු වී තිබේ.

එළවළු අලෙවිකරණ ගැටලුවලට එක් විසඳුමක් ලෙස පෙනී යන්නේ එළවළු අතිරික්ත නිෂ්පාදනය පාලනය කිරීමෙන් එළවළු ඉල්ලුම පවත්වා ගෙන යාමයි. එළවළු වගාව පිළිබඳ තොරතුරු පිළිබඳ දැනුවත්භාවය පවත්වා ගැනීම පිණිස එළවළු ගොවීන් අතර සම්බන්ධීකරණය ඇති කර ගැනීමෙන් සෑම ගොවියෙකුටම වෙළඳපොළ කොටස පවත්වා ගෙන යා හැකිය. ගොවීන් අතර සම්බන්ධීකරණය පවත්වා ගැනීම සඳහා එළවළු නිෂ්පාදනයට අදාළව ගොවීන් විසින් අනුගමනය කරන උපායමාර්ග පිළිබඳ අවබෝධය අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු සැපයුම් දාමය හා අලෙවිය පිළිබඳ අධ්‍යයන සිදු කෙරී ඇති නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු ගොවීන්ගේ උපායමාර්ගික වර්ෂාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කෙරී නොමැත. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනය එළවළු ගොවීන්ගේ උපාය මාර්ගික වර්ෂාව විමසා බැලීම, එම වර්ෂාවන් ඇතිවීමට හේතුව ඔවුන්ගේ ක්‍රියාවන් සාමූහික ක්‍රියාවන්ට වෙනස් කිරීමේ විභවතාව සොයා බැලීම මෙහි අරමුණයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ එළවළු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණයට අදාළව එළවළු ගොවීන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය (උපාය මාර්ග) හා ඒවායෙහි ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීම ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු අලෙවිකරණ ගැටලු විසඳීම සඳහා ගොවීන්ගේ අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්ව විභවතාව හඳුනා ගැනීමයි.

විශේෂිත අරමුණු

- 01. වර්තමානයේ එළවළු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණයට අදාළව ගොවීන් විසින් භාවිතා කරන ක්‍රම (උපාය මාර්ග) සොයා බැලීම සහ ඒවායින් ඇති වී ඇති ප්‍රතිලාභ හඳුනා ගැනීම
- 02. එළවළු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණයට අදාළව ගොවීන් විසින් මෙම උපාය මාර්ග තෝරා ගැනීම සඳහා බලපා ඇති නිර්ණායක
- 03. එළවළු අලෙවිකරණ ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම පිණිස ගොවි අන්තර්ක්‍රියාකාරී විභවතාව සොයා බැලීම

දත්ත විශ්ලේෂණය සහ වාර්තාව ලිවීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

- 01. අලෙවිකරණ ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා එළවළු ගොවීන්ට යෝග්‍ය සාමූහික ක්‍රියාකාරීත්වයක් හඳුනා ගැනීම
- 02. එළවළු ගොවීන් සඳහා යෝග්‍ය සාමූහික ක්‍රියාකාරීත්වයක් ගොඩ නැගීම සඳහා අවශ්‍ය කරන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ හඳුනා ගැනීම

කෘෂිකාර්මික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01. ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමුහුන් බීජ සහ එළවළු නිෂ්පාදනය : දේශීය බීජවලට සාපේක්ෂව විදේශීය බීජ

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ප්‍රසන්න විජේසිංහ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
රසිකා විජේසිංහ සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

ආනයනික දෙමුහුන් ප්‍රභේද වගා කරන එළවළු ගොවීන් විසින් ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය ප්‍රභේද වලට සාපේක්ෂව ආනයනික ප්‍රභේද වලින් ලබා දෙන ඉහළ අස්වැන්න සලකා බලනු ලබයි. නමුත් ආනයනික දෙමුහුන් ප්‍රභේද භාවිතය නිසා ඇති වූ ගැටලු අතර රසයෙන් අඩු එළවළු නිෂ්පාදනය, බීජ සඳහා යන පිරිවැය ඉහළ යෑම, රෝග හා පලිබෝධ වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව අඩුවීම සහ ප්‍රමාණවත් ව්‍යාප්ති සේවයක් නොමැති වීම ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. එමෙන්ම දෙමුහුන් බීජ වගා කරන ගොවි මහතුවගෙන් බහුතරයක් දළ ආදායම පමණක් සලකා බලන අතර ශුද්ධ ආදායම කෙරෙහි දක්වන අවධානය අඩුය. වියදම් පිළිබඳ සටහන් තබා ගැනීමට ගොවීන් අපොහාසත් වීම හේතුවෙන් මූල්‍යමය නොවන පිරිවැය ද ඇතුළත්ව වගා පිරිවැය ගණනය කිරීම අපහසු වීම හේතුවෙන් ගොවීන් තමන්ගේ වගා කටයුතු සඳහා වැය වන සත්‍ය පිරිවැය පිළිබඳ දැනුවත් භාවය අඩුය. ඉහළ කෘෂි රසායන භාවිතය පාරිසරික හා සෞඛ්‍යමය ගැටලු ඇති කිරීමට හේතු වන අතර ආනයනික බීජ භාවිතයේ අනිසි ප්‍රතිවිපාක ලෙස එය හැඳින්විය හැකිය. ආනයනික දෙමුහුන් බීජ භාවිතය කෙටිකාලීන හිතකර භාවයට වඩා දිගුකාලීන අහිතකර භාවය ඉහළ විය හැකිය. එබැවින්, ආනයනික දෙමුහුන් බීජ භාවිතය හේතු හා එහි බලපෑම් සොයා බැලීම හා ගොවිපල ආර්ථිකයට එහි බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

මෙම අධ්‍යයනයෙන් උත්සහ දරනුයේ බීජ තෝරා ගැනීමේ දී ගොවීන්ගේ රුචිකත්ව නිර්ණායක මත වගා කිරීමේ දී දේශීය හෝ විදේශීය වශයෙන් කවර ප්‍රභේදයකට කැමැත්තක් දැක්වී ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීමටයි. එසේම, දේශීය ප්‍රභේදයන්ට සාපේක්ෂව ආනයනික ප්‍රභේද වගා කිරීමේ දී යන වියදම් සහ ප්‍රතිලාභ සංසන්දනය කිරීම දෙවන අරමුණ වූ අතර ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු බීජ සැපයුම් අංශය ශක්තිමත් කිරීම පිණිස උපායමාර්ග යෝජනා කිරීම ද මෙහි තවත් අරමුණක් වේ.

සොයා ගැනීම්

බීජ

- I. බීජවල මිල විවිධ ප්‍රභේදයන් අනුව සහ බීජ වගා කරන ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් විය.
- II. සමස්ත බීජ අවශ්‍යතාවයෙන් 79%ක් පමණ සපුරාලනු ලබන්නේ පෞද්ගලික අලෙවි සැල් මගිනි. වාණිජ මට්ටමින් වගා කරන ගොවීන් 20%ක් තමන්ගේම බීජ භාවිතා කරති.

- III. ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු බීජ වෙළඳපොළ සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු වන්නේ ගුණාත්මක බීජ අවම වීම හා ඉහළ බීජ මිල ගණන් (42% සහ 35%) පැවතීමයි.
- IV. දේශීය බීජවලට වඩා ආනයනික බීජවල පිරිවැය සැමවිටම වැඩිය. ගොවීන් වගා කළ ආනයනික බීජ අතුරින් වැටකොළ සහ කරවිල බීජ සඳහා ඉහළ පිරිවැයක් වාර්තා විය.

කෘෂි රසායන

- I. ගොවීන් කෘෂි රසායන භාවිතයේ දී තමන්ගේ ම දැනුමින් ඒවා භාවිතා කළ පිරිස 43%ක් වූ අතර කෘෂි රසායන අලෙවි කරන්නන්ගේ උපදෙස් අනුව 26% ක් ද ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ උපදෙස් පරිදි 17%ක් ද වශයෙන් කෘෂි රසායන භාවිතා කර තිබුණි.
- II. ආනයනික බීජ වගා කළ ගොවීන් පළිබෝධ පාලනය සඳහා දේශීය ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට වඩා මුදල් වැය කොට තිබුණි. ආනයනික ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් පළිබෝධ සහ රෝග පාලනය සඳහා අක්කරයකට රුපියල් 5000කට ආසන්න මුදලක් දේශීය ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට වඩා වැය කොට තිබුණි.

පොහොර

- I. රසායනික පොහොර වැඩි වශයෙන් යොදා තිබුණේ කරවිල (ආනයනික) තක්කාලි හා වැටකොළ වලටය. අනෙකුත් බෝග හා සැසඳීමේ දී වට්ටක්කා (ආනයනික) සඳහා අඩු පොහොර ප්‍රමාණයක් භාවිතා කර තිබුණි. නමුත් දේශීය වට්ටක්කා ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් ආනයනික ප්‍රභේදවලට යොදනවාට වඩා පොහොර ප්‍රමාණයක් යොදා තිබුණි. වට්ටක්කා වගා කරන්නන් හැර සියලුම දේශීය ප්‍රභේද වගා කරන්නන් රසායනික පොහොර අඩු ප්‍රමාණයක් තම වගාවන්ට යොදයි.

ආදායම/ අස්වැන්න

- I. ආනයනික ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ගේ පවුලේ ආදායම දේශීය ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ගේ ආදායමට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි.
- II. ආනයනික තක්කාලි ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට දේශීය ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට වඩා අක්කරයකට තක්කාලි කිලෝග්‍රෑම් 2500කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට හැකි විය. විදේශීය ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට සාපේක්ෂව දේශීය වට්ටක්කා ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ඇති අතර එය ආනයනික ප්‍රභේද වලට වඩා අක්කරයට කිලෝග්‍රෑම් 2000කි. දේශීය හෝ ආනයනික කරවිල ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් සමාන ප්‍රමාණයේ අස්වැන්නක් ලබා තිබේ. අනෙක් අතට වගා කරනු ලැබුයේ දේශීය වුවද ආනයනික වුවද අස්වැන්නෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් කරවිල වගාවේ දක්නට නොලැබිණි.
- III. දේශීය කරවිල හා වට්ටක්කා වගා කළ ගොවීන් හොඳ ආදායමක් ලබා ඇති අතර දේශීය තක්කාලි ප්‍රභේද වලට වඩා ආනයනික ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් හොඳ ආදායමක් උපයා ගැනීමට සමත් වී තිබේ.

ඇස්තමේන්තුගත ආකෘතියේ ප්‍රතිඵල අර්ථ නිරූපණය

- 1. ආකෘතියේ ප්‍රතිඵල අනුව ආනයනික ප්‍රභේදයක් තෝරා ගැනීම සඳහා 70%ක සම්භාවිතාවයක් හා දේශීය ප්‍රභේදයක් තෝරා ගැනීම සඳහා 30%ක සම්භාවිතාවයක් දැකිය හැක.
- 2. අනෙකුත් සාධක ස්ථාවරව පවතින විටදී අස්වැන්න මත පදනම්ව ප්‍රභේද තෝරා ගැනීමේදී 50% සම්භාවිතාවයක් ආනයනික ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම සඳහා පවතියි. එම නිසා, ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා

දෙන දේශීය ප්‍රභේදයන් වුවත් ආනයනික ප්‍රභේදයන් වුවත් ගොවීන් විසින් අස්වැන්න පමණක් සලකා තෝරා ගනු ලබයි.

3. වගා කරන භූමියේ ප්‍රමාණය වැඩිවන විට ආනයනික ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම සඳහා වන සම්භාවිතාවය ඉහළ යන අතර මහා පරිමාණ ගොවීන්ට සාපේක්ෂව සුළු පරිමාණ ගොවීන් ආනයනික ප්‍රභේද භාවිතය සඳහා අඩු නැඹුරුතාවයක් දක්වයි. එම නිසා සුළු පරිමාණ ඵලවළු ගොවීන් සඳහා දේශීය බීජ භාවිතය ඔවුන්ට දැරිය හැකි මට්ටමක පවතී.
4. බීජ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා පුද්ගලික වෙළඳසැලක් සඳහා යන ගොවීන් හට ආනයනික ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම සඳහා 99%ක සම්භාවිතාවයක් පවතී.
5. බීජ සඳහා වැයවන පිරිවැය ඉහළ යන විට වුවත් ආනයනික ප්‍රභේද තෝරාගැනීමේ සම්භාවිතාවය ඉහළ යයි. මෙම සම්බන්ධතාවය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ බීජ වෙළඳපොළේ යථා ස්වරූපය පිළිබිඹු වේ. බීජ මිල ඉහළ ගිය ද වෙනත් ආදේශන නොමැති නිසා පවතින මිල ගණන් යටතේ බීජ මිලදී ගැනීමට ගොවීන්ට සිදු වේ.
6. බීජ වල ගුණාත්මකභාවය පමණක් සැලකීමේදී 70%ක සම්භාවිතාවයක් ආනයනික ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම සඳහා පවතී.
7. ලෙඩ රෝග වලට ඔරොත්තු දීමේ ගුණාංගය අනුව ආනයනික බීජ තෝරා ගැනීම සඳහා 13%ක සම්භාවිතාවයක් පවතී. එම නිසා ආනයනික ප්‍රභේද වගා කරුවන් මෙම සාධකයට ඉහළ බර තැබීමක් දක්වනු නොලබයි. නමුත් දේශීය ප්‍රභේද වගා කරන්නන් ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් මේ ගුණාංගය කෙරෙහි දක්වනු ලැබේ.

වෙළඳපොළ

I. කරවිල හා වට්ටක්කා දේශීය බීජ භාවිතයෙන් වගා කටයුතු සිදු කළ ගොවීන්ට ආනයනික ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන්ට වඩා වෙළඳපොළේ දී ඉහළ වෙළඳපොළ මිලක් හිමි වී තිබේ. තක්කාලි ආනයනික බීජ ප්‍රභේද වගා කළ ගොවීන් දේශීය තක්කාලි බීජ වගා කළ ගොවීන්ට වඩා ඉහළ වෙළඳපොළ මිලක් ලැබී ඇත.

නිර්දේශ

I. මෙම කාලය වන විට ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වන ආනයනික ප්‍රභේදවල ව්‍යාප්තිය හේතුවෙන් දැනට වගා කරමින් පැවති දේශීය ඵලවළු ප්‍රභේද වද වී යාමේ තර්ජනයට ලක් වී තිබේ. එබැවින් දේශීය ප්‍රභේදයන් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් විය යුතුය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එවැනි ප්‍රභේදයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා මැදිහත් විය යුතු අතර එවැනි බීජ සාම්පල ගොවීන් අතර බෙදාහැර ඒවා ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය. මේ සඳහා ජනමාධ්‍ය ඔස්සේ ප්‍රචාරණය ලබා ගැනීම ද වැදගත්ය.

II. අස්වැන්න යන සාධකය පමණක් මත පදනම්ව බීජ ප්‍රභේද තෝරා ගැනීමේ සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබේ. කුඩා පරිමාණ ගොවීන්ට මිල අඩු බීජ මිල දී ගැනීමේ හැකියාව තිබේ. ආනයනික ප්‍රභේදයන්හි මිල ඉහළ යන විට ගොවීන්ට වෙළඳපොළෙහි ඒ සඳහා ආදේශක නැත. දේශීය ප්‍රභේද ආනයනික ප්‍රභේදවලට වඩා රෝග හා පළිබෝධවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවෙන් යුක්තය. එබැවින් ඵලවළු බීජ නිෂ්පාදනය කිරීමේ හා බෙදා හැරීමේ රජයේ වැඩසටහන පුළුල් කිරීම හා ශක්තිමත් කරන අතරම දේශීය වශයෙන් බීජ නිෂ්පාදනය කරන පෞද්ගලික නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ දැමීම සඳහා ද කටයුතු කළ යුතුය.

- III. ආනයනික ඵලවළු බීජවල මිල පාලනය කිරීම සඳහා රජය මැදිහත් විය යුතුය. මක් නිසාද යත් ඉහළ යන බීජ මිල විශාල ගැටලුවක් වන අතරම මිල විවිධත්වය ප්‍රභේදයේ නම සහ විවිධ වගා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වීම ද ගැටලුවකි. එබැවින් නිෂ්පාදන වියදම අවම කිරීම සඳහා බීජ සඳහා උපරිම මිල ප්‍රතිපත්තිය අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ වෙනුවෙන් ඒ ඒ විශේෂිත කන්නයට අදාළ බෝගයට පමණක් එක් ස්ථාවර මිලක් නියම කිරීම යෝග්‍යය. බීජ ප්‍රභේදයේ වෙළඳ නාමයට අනුව එය වෙනස් නොවිය යුතුය.
- IV. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හරහා සුළු පරිමාණ ගොවීන්ට ඊළඟ කන්නයේ වගා කිරීම පිණිස බීජ රැස් කර ගැනීමට දිරිමත් කළ යුතුය. එමෙන්ම ගොවි නායකයින් වෙනුවෙන් පවත්වන පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් ඔස්සේ ඊළඟ කන්නය තෙක් බීජ කල් තබා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම බෙදා හැරීම.
- V. පළිබෝධ හා රෝග පාලනය සඳහා අවම කෘෂි රසායන ප්‍රමාණයක් යෙදීමට ගොවීන්ව පෙළඹවිය යුතුය. කෘෂි රසායන අහිතකර ලෙස භාවිතා කිරීම අවම කිරීම සඳහා කෘෂි රසායන මිල දී ගැනීමට පෙර ගොවීන් විසින් තමන් කෘෂි රසායන යෙදීමට හේතුවන පළිබෝධයේ හෝ රෝගය තහවුරු කර ගැනීම පිණිස කිසියම් සාක්ෂියක් ක්ෂේත්‍රයෙන් රැගෙන ගොස් අලෙවිකරුට පෙන්විය හැකිය. අදාළ නොවන කෘෂි රසායන යෙදීම එතුළින් අවම වනු ඇත.
- VI. දේශීය වට්ටක්කා සහ දේශීය කරවිල වැනි දේශීය ප්‍රභේද සඳහා ඉල්ලුමක් නිර්මාණය වෙමින් පවතින අතර ආනයනික ප්‍රභේදවලට වඩා මෙවැනි දේශීය ප්‍රභේදයේ ඵලවළු මිල දී ගැනීම සඳහා අමතර මුදලක් වැය කිරීමට ද පාරිභෝගිකයෝ කැමැත්තෙන් පසුවෙති. සියලුම තොග සහ සිල්ලර වෙළඳපළවල දේශීය ප්‍රභේද විකිණීම සඳහා ඉඩ සැලසීම තුළින් මෙම වෙළඳපොළ අවස්ථාව තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සිදු කළ හැකිය.
- VII. අස්වැන්නෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් නැති බැවින් හා දේශීය ප්‍රභේද වගා කරන ගොවීන්ට හොඳ ආදායමක් ලැබෙන බැවින් ද ඒ පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම මෙන්ම බීජ වෙළඳපොළ තුළ දේශීය බීජ පවතින ප්‍රමාණය ඉහළ දැමීම ද සිදු කළ හැකිය.

සිදු කරමින් පවතින අධ්‍යයන

02. ශ්‍රී ලංකාවේ අග්නි දිග වියළි කලාපයේ අතිරේක බෝග නිෂ්පාදනයේ තිරසාරභාවය : ගැටලු සහ උත්තරීය උදෙසා පවතින අවස්ථා

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	ප්‍රසන්න විජේසිංහ රසිකා විජේසිංහ විත්තක ජයසූරිය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී සම පර්යේෂක සම පර්යේෂක
-----------------	---	---	---

මූල්‍ය ප්‍රභවය	:	ඒකාබද්ධ අරමුදල
----------------	---	----------------

විෂයපථය සහ අරමුණු

බෝග නිෂ්පාදන සම්බන්ධතා/ ක්‍රියාකාරකම්වල ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සමාජ ආර්ථික සහ පාරිසරික තත්ත්වයන් එකින් එකට වෙනස් වේ. එහෙත් අතිරේක බෝග නිෂ්පාදනයේ අඩු ක්‍රියාකාරීත්වයට බොහෝවිට ස්ථානය පදනම් වූ හේතූන් බලපානු ලබයි. මෙම විෂමතාවයන් ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් හඳුනා නොගැනීම හා ක්ෂේත්‍ර බෝගවල ඵලදායිතාවය සහ නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා ඊට අදාළ ගැටලුවලට විසඳුම් නොසෙවීම

අලුතින් දියත් කර ඇති ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන ද ඊට පෙර වැඩසටහන්වලට අත් වූ ඉරණම අත්වීමට ඉඩකඩ ඇත.

අනෙක් අතට කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ විකැන් වීමක් අවශ්‍ය වන්නේ වැඩිවන ජනගහනයට ආහාර සැපයීම සඳහා පමණක් නොව කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවගේ යහපැවැත්ම හා පාරිසරික තත්ත්වයන්ට හැඩ ගැසෙමින් දේශගුණික විපර්යාසයන්ට මුහුණදීම හා ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීමටය. මේ සඳහා එක් එක් බෝග පද්ධතීන් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය, කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවන් විසින් භුක්ති විඳින සෘජු හා වක්‍ර ප්‍රතිලාභ, බාහිරතා ආදිය පිළිබඳ පුළුල්ව අවබෝධ කර ගැනීම මෙන්ම එම පද්ධතීන් වල ගැටළු වලට විසඳුම් සෙවීම හා වැඩි දියුණු කිරීමේ අවස්ථා පිළිඳ සැලකිය යුතුය.

එබැවින් තෝරා ගත් අතිරේක බෝග නිෂ්පාදන පද්ධතීන්හි වර්තමාන කාර්යසාධන මට්ටම හා බැඳුණු සමාජ, ආර්ථික සහ පාරිසරික තත්ත්වයන් හඳුනා ගනිමින් ඉහත තොරතුරු පරතරය පිරවීම සඳහා උත්සහ කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ අපේක්ෂාවයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් ශ්‍රී ලංකාවේ අතිරේක ආහාර බෝග පද්ධතීන් වල තිරසරබව පිළිබඳ අංශ තුනක් යටතේ එනම් සමාජීය වශයෙන් පිළිගත හැකි බව, ආර්ථිකමය වශයෙන් ශක්‍යතාවයන් තිබීම හා පාරිසරික ගුණාත්මකභාවය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් සංවේදී කිරීමට උදව් වනු ඇත. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයක් ඇති කරලීම සඳහා වන සංවර්ධන උපායමාර්ග හා වැඩසටහන් වලදී තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී විද්‍යාත්මක යෙදවුමක් බවට ද පත්වනු ඇත. ඊට අමතරව එලදායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීම, කලාපීය වශයෙන් බෝග හඳුනා ගැනීම, කෘෂිකර්මාන්තයට තරුණ පරපුර ආකර්ෂණය කර ගැනීම, කෘෂිකාර්මික යහභාවිතාවන් ප්‍රවර්ධනය, ගොවිතැන් කටයුතුවල දී දැකිය හැකි ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවීය ගැටලුවලට ආමන්ත්‍රණය කිරීම, ක්ෂේත්‍රයට සම්පත් වෙන් කිරීමේදී කලාපීය විශේෂීකරණය සැලකීම විශේෂයෙන්ම පාරිසරික කලාප කෙරෙහි අවධානය යොමු වේ. අග්නිදිග වියළි කලාපයේ ගොවි ප්‍රජාව අතර සමෘද්ධිමත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා වන විද්‍යාත්මක තොරතුරු පදනම් කර ගත් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් බල ගැන්වීම ද මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම විශ්ලේෂණය සම්ප්‍රදායික සාමාන්‍ය ඇගයීමකට එහා ගිය ක්ෂේත්‍ර විශේෂීය අධ්‍යයනයක් බැවින් එය පර්යේෂකයන්ට, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට, දේශීය ප්‍රජාවට, ශ්‍රම බලකායට සහ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග ක්ෂේත්‍රයේ අගය එකතු කළ දාමයන්හි ක්‍රියාකාරීන්ට මෙන්ම සමස්තයක් වශයෙන් මුළු රටටම නැවුම් අත්දැකීමක් වනු ඇත.

අරමුණු

මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ ස්ථාපිත අතිරේක බෝග නිෂ්පාදන පද්ධතීන්හි වර්තමාන සත්‍යතා මට්ටම කෙරෙහි බලපාන විවිධ සාධක අතිරේක බෝග නිෂ්පාදන පද්ධතිවල සමාජයීය, මූල්‍යමය සහ පාරිසරික මානයන් මගින් නිර්ණය කිරීමයි.

- 01. මූල්‍ය ලාභදායීත්වය තක්සේරු කිරීම
- 02. පාරිසරික බාහිරතා වල බලපෑම ප්‍රමාණාත්මකව ගණනය කිරීම හා එම බාහිරතා අවම කිරීම සඳහා විකල්ප ඉදිරිපත් කිරීම
- 03. සමාජීය වශයෙන් පිළිගැනීමේ මට්ටම තක්සේරු කිරීම සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ අවස්ථා හඳුනා ගැනීම
- 04. ශ්‍රී ලංකාවේ අතිරේක බෝග අංශයේ තිරසර නිෂ්පාදනයක් හා එලදායීතාවයක් ලබා ගැනීම සඳහා ස්ථාපිත අතිරේක ආහාර බෝග පද්ධති වල තිරසර බව ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික යන අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයක් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට ලබා දීම.

ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කිරීම අම්පාර, මොණරාගල සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවලින් සිදු කරන ලදී. තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්කවල බඩඉරිඟු, රටකපු, ඒණු, මුං ඇට සහ උක් යන බෝග වගා කරන ගොවීන් නියෝජනය වන නියැදියක් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

වර්තමාන ප්‍රගතිය

ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර තිබේ. දත්ත විශ්ලේෂණය සහ වාර්තාව ලිවීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

03. ශ්‍රී ලංකාවේ අග්නි දිග වියළි කලාපයේ ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ තිරසාරභාවය : ගැටලු සහ උත්තතිය උදෙසා පවතින අවස්ථා

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	රේණුකා වීරක්කොඩි ග්‍යාමිනී කේ කුමාර එස්. ඇපාසිංහ සුසිලා ලුර්දු	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂිකා
-----------------	---	---	---

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

බෝග නිෂ්පාදන සබඳතාවල බිම් මට්ටමේ සමාජ ආර්ථික සහ පාරිසරික තත්ත්වයන් එකින් එකට වෙනස් වේ. ඒ අනුව ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ අඩු ඵලදායිතාවට හේතුව බොහෝවිට ස්ථානීය වශයෙන් විචලනය වේ. එබැවින් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත බිම් මට්ටමේ විවිධත්වයන් හඳුනාගැනීම හා ඒවායේ නිෂ්පාදනය හා නිෂ්පාදකතාවය ආශ්‍රිත ගැටලු වලට විසඳුම් සෙවීම ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක වන සමයක වැදගත් වේ. අනෙක් අතට කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සුසමාදර්ශී විතැන් වීමක් අවශ්‍ය වන්නේ වැඩිවන ජනගහනයට ආහාර සැපයීම සඳහා පමණක් නොව කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවගේ හා පරිසරයේ යහ පැවැත්ම සහතික කරමින් දේශගුණික විපර්යාසයන් හා ආහාර සුරක්ෂිතතාව ආශ්‍රිත ගැටළු වලට මුහුණදීම පිණිස ය. මේ සඳහා එක් එක් ගොවිපල පද්ධති ක්‍රියාත්මක වන පුළුල් සංදර්භය හා ඉන් කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවන් විසින් භුක්ති විඳින සෘජු හා වක්‍ර ප්‍රතිලාභ මෙන්ම ඒවා හරහා ජනනය වන අමතර ගැටළු පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවබෝධයක් හා ඒවා මැඩ පැවැත්වීමේ ක්‍රම අවබෝධ කර ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

එබැවින් ඉහත තොරතුරු පරතරය පිරවීම සඳහා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස අග්නි දිග වියළි කලාපය තෝරා ගනිමින් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල අඩු ඵලදායිතාවයට තුඩුදෙන සමාජ ආර්ථික හා පාරිසරික තත්ත්වයන් හඳුනා ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනයෙන් උත්සහ ගැනේ. මෙහි විශේෂිත අරමුණු වනුයේ ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ;

01. මූල්‍ය ලාභදායීත්වය තක්සේරු කිරීම හා ඊට බලපාන හේතු හඳුනාගැනීම
02. පාරිසරික බලපෑම් ගණනය කිරීම හා ඒවා අවම කිරීමේ හැකියා හඳුනා ගැනීම
03. සමාජ පිළිගැනීම තක්සේරු කිරීම ඒවා වර්ධනය කිරීමේ අවස්ථා හඳුනා ගැනීම
04. නිපුණ ලෙස ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක අනුබලයක් ලබාදීම අරමුණු කර ගනිමින් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ සමාජ ආර්ථික සහ පාරිසරික මිනුම්දැනුම් පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් දැනුම්වත් කිරීම තුළින් රටේ ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ හා නිෂ්පාදකතාවයේ තිරසාරභාවය සඳහා දායක වීම

වර්තමාන ප්‍රගතිය

අම්පාර, මොණරාගල සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවල බඩඉරිඟු, රටකපු, ලූනු, මුං ඇට සහ උක් යන බෝග වගා කරන ගොවීන් නියෝජනය වන නියැදියක් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගන්නා ලද අතර දත්ත එක්රැස් කිරීම, කේතකරණය, දත්ත ඇතුළත් කිරීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

04. ගෝලීය විපර්යාස සහ තිරසාරභාවය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිජන පර්යේෂණ-ප්‍රතිපත්ති-තාක්ෂණික අංශයේ නියුතු පිරිස්වල ධාරිතා සංවර්ධනය (R – 512)

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	රේණුකා චිරක්කොඩි ශ්‍රාමිනී කේ කුමාර එස්. ඇපාසිංහ ප්‍රසන්න විජේසිංහ රසිකා විජේසිංහ සුසිලා ලුර්දු චින්තක ජයසූරිය	ව්‍යාපෘති නායක සම පර්යේෂක සම පර්යේෂක සම පර්යේෂක සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂක
-----------------	---	--	--

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ගෝලීය විපර්යාස පර්යේෂණ සඳහා වූ ආසියානු පැසිෆික් ජාලය (APN)

ගෝලීය විපර්යාස හා තිරසාරභාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් තුළ පවතින පුළුල් දැනුම ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තිය මඟින් සංකේතවත් වේ. එසේ නමුත්, ගොවි ජන සමාජයේ අසාර සමාජ අනන්‍යතාවය, ගොවිකටයුතු ආශ්‍රිත අභිතකර පාරිසරික බලපෑම් හා දුර්විපාක සහ කෘෂිකර්මාන්තයේ හීනවන ලාභදායීත්වය දෙස බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ ගොවිජන අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා දරන උත්සාහයන්හි අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට නොහැකිව ගොවිජන පද්ධතිවල තිරසාරභාවය දැඩි අවදානමට ලක්ව ඇති බවයි. කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාව වියපත් වීම, තරුණ පිරිස් කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ඉවත් වීම, දරිද්‍රතාවය, මන්දපෝෂණය, රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් ඇති වී ඇති සෞඛ්‍ය ගැටලු, ගොවීන්ගේ අවම ජීවන මට්ටම්, ගොවිතැන වෙනුවෙන් වන විනාශය හා ඒ ආශ්‍රිත පාංශු බාදනය සහ පොහොර අධි භාවිතය වැනි ගැටලු සහිත පසුබිමක් තුළ තිරසාරබව පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සතු ‘දැනුවත්භාවය’ පමණක්ම ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු තිරසාර භාවිතාවන් බවට පත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙන්වා දෙයි.

එබැවින්, ගොවිකටයුතුවල සමාජ, පාරිසරික හෝ ආර්ථික මානයන් වෙන් වෙන්ව නොවීම සාමස්ථ දෘෂ්ටි කෝණයකින් විමසා බලමින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් වෙත මාර්ගෝපදේශණය ලබා දෙන අතරම ප්‍රතිපත්ති තිරසර භාවිතාවන් බවට පත් කිරීමේ ආකර්ෂණීය මෙවලම් වලින් ඔවුන් සන්නද්ධ කරවීම තිරසාර ගොවිකටයුතු වෙනුවෙන් සම්පත් වෙන්කිරීම සඳහා වැදගත් වේ. මෙම සහයෝගී ව්‍යාපෘතිය පර්යේෂණ හා ධාරිතා සංවර්ධන යන දෙවැදෑරුම් අංශයන්ගෙන් සමන්විතය. පර්යේෂණ සංරචකය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ අග්නිදිග වියළි කලාපයේ ක්‍රියාත්මක වන තෝරා ගත් ගොවිජන පද්ධති සඳහා තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ දර්ශක ගොඩ නංවනු ලැබේ. ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ සංරචකයෙන් අපේක්ෂා කරනුයේ මෙරට ගොවිජන ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර තිරසාරභාවය පිළිබඳ දැනුම බෙදා හැරීම පහත දක්වා ඇති පුහුණු වැඩසටහන් සහ වැඩමුළු ඔස්සේ එය සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

අ. කෘෂිකර්මාන්තයේ සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික මානයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පර්යේෂකයින්ගේ විද්‍යාත්මක ධාරිතාව හා විශ්ලේෂණාත්මක හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම තුළින් ගෝලීය වෙනස් වීම් සහ තිරසාරභාවය පිළිබඳ ජාතික තලයේ පර්යේෂණ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම

- ආ. විද්‍යාඥයින් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් අතර යහපත් අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහතික කිරීමට සහ තිරසාර සංවර්ධන දෘෂ්ටි කෝණයකින් රටේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ තීරණ ගැනීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට විද්‍යාත්මක පිටුබලයක් සපයනු වස් දැනුම් ප්‍රතිපත්ති සංවාදයක් දියත් කිරීම
- ඇ. බිම් මට්ටමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම මෙන්ම රටේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා වැඩසටහන් සැලසුම්කරණය සඳහා දත්ත සැපයීම යන ක්ෂේත්‍රයන්හි කටයුතු කරන කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය
- ඉ. අධ්‍යයන ප්‍රදේශවල ගොවි නායකයින් දැනුවත් කිරීම සඳහා ‘ඉගෙනුමට පහසු’ පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම. එහිදී ඔවුන් අනුගමනය කරන වගා පද්ධතිවල තිරසාරභාවය සම්බන්ධ ගැටලු සහ එමඟින් දේශීය හා ගෝලීය තලයන්හි හටගන්නා ප්‍රතිඵල හා බලපෑම් (ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට හා ජීවනෝපායන්ට සහ එමඟින් ගෝලීය වෙනස්වීම් සඳහා සිදුවන දායකත්වය) පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම හා යෝග්‍ය උපක්‍රම භාවිතයේ සාම්ප්‍රදායික දැනුම යොදා ගත හැකි ආකාර පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හදා ගැනීම.

වර්තමාන ප්‍රගතිය

ඉහත කරුණුවලට අදාළව හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් පුහුණු වැඩමුළුවක් 2016 අගෝස්තු මස 3 සිට 5 දක්වා පැවැත්වූ අතර වැඩමුළුවේ කාර්ය වාර්තාව සම්පාදනය කරමින් පවතී. එම වැඩමුළුව තුළින් පුහුණුව ලත් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය යෝජිත පර්යේෂණ සංරචකයෙහි කටයුතුවල දැනට නිරතව සිටියි.

පාරිසරික හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අංශය

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01. වර්ෂා පෝෂිත ගොවීන්ට නියං තත්ත්වයන් මඟින් ඇති වන බලපෑම සහ එම අන්තරාදායකත්වය අවම කිරීම පිණිස වන උපක්‍රම : වර්ෂාපෝෂිත සහ සෘතුමය ජලාශ යටතේ වගා කරන ගොවීන්ට අදාළව

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එච්.පේ.සී ජයසූරිය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 ඩබ්.ඒ.ආර් වික්‍රමසිංහ සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

වර්ෂාපෝෂිත ගොවීන්ට නියං තත්ත්වයන්හි ඇති බලපෑම තවමත් ගැඹුරින් අවබෝධ කර ගෙන නොමැති හෙයින් ඒ සඳහා ඵලදායී ලෙස අනුගත වන ආකාරය පිළිබඳ නිර්දේශ සකස් කිරීමට අපොහොසත් වී තිබේ. වර්ෂාපෝෂිත සහ ඔල වැව් (seasonal Tanks) යටතේ වගා කරන ගොවීන්ගේ ජීවනෝපායන්හි ස්ථායීත්වට නියං තත්ත්වයන්ගෙන් සිදු කරන බලපෑම අවබෝධ කර ගැනීම සහ අනාගත නියං තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීම සඳහා ඔවුන් සතු හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයන් හඳුනා ගැනීම පිණිස මෙම අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

විශේෂිත අරමුණු වන්නේ ,

- නියං තත්ත්වයන්හිදී වර්ෂාපෝෂිත සහ ඔල වැව් (seasonal Tanks) යටතේ වගා කරන ගොවීන්ගේ කුටුම්භයන් පත්වන අන්තරාදායක මට්ටම නිරීක්ෂණය කිරීමට
- වර්ෂාපෝෂිත සහ ඔල වැව් (seasonal Tanks) යටතේ වගා කරන ගොවීන්ගේ ජීවනෝපායන්හි ස්ථායීත්වට නියං තත්ත්වයන්ගෙන් සිදු කරන බලපෑම අවබෝධ කර ගැනීම
- ගංවතුර ආශ්‍රිත කම්පන තත්ත්වයන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීමට අදාළ විශේෂිත ගොවි ප්‍රජාවන් විසින් භාවිතා කරන උපක්‍රම හඳුනා ගැනීම
- නියං තත්ත්වයන්හි ප්‍රතිවිපාකයන්ට හැඩ ගැසෙනු පිණිස වර්ෂාපෝෂිත සහ ඔල වැව් (seasonal Tanks) යටතේ වගා කරන ගොවීන්ගේ නම්‍යතා ධාරිතාව වැඩි කිරීම සඳහා උචිත ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම

ප්‍රධාන සොයා ගැනීම්

- 01.** තෝරා ගත් නියැදි ප්‍රදේශයේ වැසි දියෙන් ගොවිතැන් කරන ගොවි ප්‍රජාව නිරන්තරයෙන් නියං තත්ත්වයන්ට මුහුණ දෙන ප්‍රජාවකි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ඔවුන්ගේ වගා කටයුතු සහ අනෙකුත් ජීවනෝපාය ක්‍රියාකාරකම් ජල හිඟ ගැටලු ඇතුළු බොහෝ දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙති.
- 02.** සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට භාජනය වූවන්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය බෝග වගාව වූ අතර සමස්ත නියැදියෙන් 35%කට ද්විතියික ආදායම් මාර්ගයක් ද පැවතීමි. එයින් පසු සම්පත් පාලනය, කෘෂිකාර්මික ශ්‍රමය සහ කෘෂිකාර්මික නොවන ස්වයං රැකියා ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රධාන වේ.

- 03. ගොවීන්ගේ අදහසට අනුව, නියං තත්ත්වයන් ඇතිවීමේ වාර ගණන සහ නියඟය පවතින කාලය පසුගිය දශකය පුරා ඉහළ ගොස් තිබේ. තවද, මහ කන්නයේ වර්ෂාවේ කීවුතාවය සහ ප්‍රමාණය ඉහළ ගොස් ඇති අතර යල කන්නයේ වර්ෂාවේ ප්‍රමාණය හා කීවුතාවය පහළ ගොස් තිබේ.
- 04. බහුතරයක් ගොවීන්ට දේශගුණික විපර්යාස නමැති සංකල්පය පිළිබඳ අවබෝධයක් පවතින අතර දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව ඔවුන්ට හොඳ අවබෝධයක් ඇතිවා සේම එයින් කෘෂිකර්මාන්තයට ඇති බලපෑම පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් පවතී.

නිර්දේශ

- 01. වර්ෂාපෝෂිත, කෘෂි ශ්‍රීං භාවිතයෙන් වගා කරන සහ ඔල වැව් ආශ්‍රයෙන් වගා කරන ගොවීන්ට නියං බලපෑම් අවම කිරීමේ සහ අනුගත වීමේ වැඩසටහන්වලට අදාළ සහය දීමේ හා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්වල දී ප්‍රමුඛතාවය හිමිවිය යුතුය. ඒ අතරම කෘෂි ශ්‍රීං, වැසි දිය අස්වනු පතහ ඉදි කිරීම සඳහා සහනාධාර /සහය ඔවුන්ට ලබා දිය යුතුය.
- 02. අත හැර දමා ඇති ග්‍රාමීය මට්ටමේ වැව් සාමූහික ක්‍රියාමාර්ගයකින් නැවත ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයට ගෙන ඒමට අදාළ බලධාරීන්ගේ සහය ද සහිතව ක්‍රියා කළ යුතුය. විශේෂයෙන්ම වගා කන්නය පුරාම ජල සම්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස සිදු කරන රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහන්වල දී මෙය සිදු කළ හැකිය.
- 03. නියං තත්ත්වයන් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හා නියංවලට අනුගත වීම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් විය යුතුය. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික සහයෝගී ප්‍රවේශයක් තුළින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, පෞද්ගලික සමාගම් සහ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්ති සේවා පද්ධතීන් මේ සඳහා සහභාගී විය යුතුය.
- 04. ගොවීන්ගේ කුටුම්භ ආදායම දීර්ඝ කාලීනව වර්ෂය පුරා පවත්වා ගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ වගා ක්‍රමය තුළට බහුවාර්ෂික බෝග ක්‍රමය ඇතුළත් කිරීමට උනන්දු කළ යුතුය.
- 05. ගොවිතැන හැරුණු කොට තම ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් කුටුම්භ ආදායම විශේෂීකරණය කර ගැනීමේ ක්‍රම පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් කළ යුතුය. ඒ සඳහා ඔවුන්ට අවශ්‍ය පුහුණුව, උපකර සහය මෙන්ම යෝග්‍ය වෙළඳපොළ සබඳතා ලබා දීමෙන් ඔවුන්ගේ ආරම්භක පියවර සාර්ථක කර ගැනීමට සහය විය හැකිය.
- 02. ශ්‍රී ලංකාවේ සහල් නිෂ්පාදන ක්‍රමයෙහි කෘෂි රසායන භාවිතය පිළිබඳ ගොවීන්ගේ අවබෝධය සහ ඉල්ලුම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : නිලීණ පද්මජානී මුණවීරගේ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 ජේ.ඒ.යු.පී ජයසිංහ සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු : කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය නූතන කෘෂිකර්මාන්තයේ ප්‍රධාන භූමිකාවක් රඟ දක්වයි. කෙසේ නමුත්, දිවයින පුරා කෘෂි රසායන අවභාවිතය පිළිබඳව පවත්නා සෘණාත්මක බාහිර සාධක හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිතැන් ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් බරපතළ අවධානයක් යොමු වී තිබේ. ලොව වටා සිදු කර ඇති පර්යේෂණ මගින් අනාවරණය වී ඇත්තේ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමේ පුරුදු සමඟ ගොවීන්ගේ අවබෝධය සහ ආකල්ප සෘජුවම සම්බන්ධ බවයි. සාධනීය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයක් සඳහා මෙම සමාජයීය සහ වර්ගාත්මක පිළිබඳව දැන සිටීම වැදගත් වේ. රසායන ද්‍රව්‍යවලින් තොර වගාවක් සඳහා වඩ වඩාත් යොමු වීමේ

අවශ්‍යතාවය සමඟ ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනයක් සඳහා අවදානම් සංජානනය, ගොවීන්ගේ හැසිරීම සහ කෘෂි රසායන සම්බන්ධයෙන් පවතින ආකල්ප පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගත යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ වැදගත් ක්ෂේත්‍රයක් වන වී වගා ක්ෂේත්‍රයේ කෘෂි රසායන භාවිතා කිරීමේ රටාවන් විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ගොවීන්ගේ වර්ග සහ ආකල්ප විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණයක් සිදු කිරීම ඉතාමත් වැදගත් වන අතර මෙම තොරතුරු දිවයින පුරා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය අවභාවිතා කිරීම නිසා මතු වී ඇති පාරිසරික ගැටලු සහ සෞඛ්‍ය ගැටලු විසඳීම පිණිස සාධනීය ප්‍රතිපත්තීන් නිර්මාණය කිරීම සඳහා එය වැදගත් වනු ඇත.

එබැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ වී නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයෙහි කෘෂි නායක භාවිතා කිරීමේ නිර්ණායක ඇස්තමේන්තුගත කිරීම පිළිබඳව මෙම අධ්‍යයනයෙන් සොයා බැලීම පිණිස මෙම අධ්‍යයනය නිර්මාණය කරන ලදී.

ප්‍රධාන සොයා ගැනීම්

- 01. කෘෂි පාරිසරික විද්‍යාත්මක තත්ත්වයන් හා වාරිමාර්ග වෙනස්කම් නොතකා ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාවේදී බහුලව භාවිතා කරන කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය වන්නේ පළිබෝධ නාශක වේ. දෙවනුව විශාල වශයෙන් භාවිතා කරන රසායනික ද්‍රව්‍ය වන්නේ කෘෂි නාශක වන අතර එළවළු වගාවට සාපේක්ෂව වී ගොවීන්ගේ දී දිලීර නාශක භාවිතය අවම මට්ටමක පවතී.
- 02. ගොවීන්ගෙන් 77%ක් පමණ පුරුද්දක් වශයෙන් පැළ සිට වූ මුල් දිනයේ සිට වල් පැළෑටි මතු වීමට පෙර පළිබෝධ නාශක යොදයි. කෘෂි නාශක බෝතලයේ ලේබලයේ දක්වා ඇති නිර්දේශ සහ වට්ටෝරුව යෝග්‍ය නැතැයි සිතන සියයට 33ක් පමණ ගොවීන් නිර්දේශිත මාත්‍රාවට වඩා වැඩි මාත්‍රාවක් වගාවට යොදති.
- 03. මෙම අධ්‍යයනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගා ක්‍රමය තුළ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමේ තීව්‍රතාව සහ භාවිතය කෙරෙහි බලපාන සාධක අධ්‍යයනය කිරීම සිදු කරන ලැබූ අතර ඒ සඳහා ද්විත්ව අදියර ක්‍රමය (double hurdle model) භාවිතා කරනු ලැබිණි.

නිර්දේශ

කෘෂි නාශක භාවිතයේ පාරිසරික අවදානම් අඩු කර ගැනීම පිණිස උපායමාර්ග කිහිපයක් මෙලෙස යෝජනා කළ හැකිය.

- 01. කෘෂි නාශක ආරක්ෂිතව හා ප්‍රවේශමෙන් භාවිතා කිරීමේ නූතන තාක්ෂණය පිළිබඳව ගොවීන් සමඟ ඉතා සම්පයෙන් කටයුතු කරන කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් , ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් පුහුණු කළ යුතුය. ඔවුන්ගේ පුහුණුවට එක් එක් බෝග සහ පළිබෝධ වර්ග, නිවැරදි මාත්‍රාවන් සහ යෙදීමේ කාලය, නිවැරදිව යොදන අන්දම ඇතුළත් විය යුතු අතර ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් එම දැනුම ගොවීන් වෙත ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා හොඳ ව්‍යාප්ති සේවා ජාලයක් පැවතිය යුතුය.
- 02. පළිබෝධ නාශක භාවිතා කිරීමේ ආරක්ෂිත ක්‍රම පිළිබඳ විස්තර කිරීම පිණිස ජනමාධ්‍ය පෙළ ගැස්වීම සිදු කළ යුතුය. ජනප්‍රිය පුවත්පත් , ගුවන්විදුලි සහ රූපවාහිනිය ඔස්සේ ආරක්ෂිත ඇගලුම්, ආරක්ෂිතව ගබඩා කිරීම සහ පළිබෝධනාශක සුරක්ෂිතව බැහැර කිරීම සහ නිසිලෙස බෝගයට යෙදීම පිළිබඳව සාමාන්‍ය තොරතුරු ප්‍රචාරය කළ යුතුය .තනි පුද්ගල පුහුණුව ලබා දිය යුතු විට තාක්ෂණික තොරතුරු ලබා දීම සඳහා ගොවි සංවිධාන සාර්ථක මාධ්‍යයක් වනු ඇත. තම සාමාජිකයන්ට අදාල දැනුම සම්ප්‍රේෂණය කිරීම සඳහා එම නායකයින් පුහුණු කළ හැකිය.

සිදු කෙරෙමින් පවතින අධ්‍යයන

01. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය තුළ ජෛවරසායනික හා ජෛව පොහොර භාවිතා කිරීමේ හා නිෂ්පාදනයේ විභවතා සහ ගැටලු

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : නිලීණි පද්මජානි මුණවීරගේ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 ජී.පී.ද.එල්.ඩබ්ලිව් සමරසිංහ සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල්

විෂයපථය සහ අරමුණු

රසානික පොහොර සහ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය සමඟ සම්බන්ධ සෘණාත්මක සාධක පිළිබඳ ඇති අවබෝධය හා අත්දැකීම සමඟ පසෙහි සරුභාවය හා රෝග හා පළිබෝධ පාලනය සඳහා පරිසර හිතකාමී ක්‍රම භාවිතා කිරීමේ ඉතා හදිසි අවශ්‍යතාවයක් පවතී. ජෛව රසායන සහ ජෛව පොහොර පසෙහි සරුභාවය වැඩි කිරීම හා පළිබෝධ පාලනය සඳහා වියදම් අඩු, පරිසර හිතකාමී, පුනර්ජනනීය සහ තිරසාර මූලාශ්‍රයක් ලෙස සකස් වී තිබේ. රට තුළ ජෛව පාලන හා ජෛව පොහොර වැඩි ජනප්‍රියතාවයක් නොමැති වුවද කිසියම් ප්‍රමාණයකට ශ්‍රී ලංකාව මේවා භාවිතා කරමින් සිටින අතර ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රතිඵල අත් කරගනිමින් ද සිටියි. . කාබනික ගොවිතැන ද ඇතුළුව වඩාත් පරිසර හිතකාමී හානිදායක නොවන වගා ක්‍රම ප්‍රවලීන කිරීම සඳහා රජය කටයුතු කළ ද රට තුළ රසානික පොහොර සහ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිත මට්ටම රසානික පොහොර සහ කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතයට ඇති සීමා පිළිබඳ වැඩි වශයෙන් ලේඛනගතව නැත.

එබැවින්, ඒ සඳහා ඇති සීමා, අභියෝග, සොයා බැලීම හා දිරි ගැන්වීම් සහ බාධක පිළිබඳව සොයා බැලීම ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සහ අනාගත අවස්ථා පුළුල් කිරීම පිණිස උපාය මාර්ග සැකසීමට ඉතා වැදගත් වනු ඇත. එය ඉටු කර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් විශේෂිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

- ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ජෛව පොහොර සහ ජෛවරසායනික ද්‍රව්‍ය වෙළඳපොළ හඳුනා ගැනීම
- ඉල්ලුම හා සැපයුම කෙරෙහි බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව පොහොර සහ ජෛවරසායනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශනයක් යෝජනා කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ජෛවපාලන අංශයට අදාළ ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික දත්ත මෙම අධ්‍යයනයට පදනම් වී තිබේ. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රමවේදය ලෙස සිද්ධි අධ්‍යයන ප්‍රවේශය භාවිතා කෙරේ. දත්ත එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

02. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන 2016-2018 පාදක සමීක්ෂණය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්.ඒ.සී.එස් බණ්ඩාර සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 නිලානි පද්මජානි මුණවීරගේ සම පර්යේෂිකා
 උත්පලා ජයසිංහ සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

2016 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කළ ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන 2016-2018 සඳහා පාදක සමීක්ෂණයක් ලෙස මෙම අධ්‍යයනය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ විශේෂ ඉල්ලීම පරිදි නිර්මාණය කරන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රදේශවල වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳව හරස්කඩමය, විස්තරාත්මක, ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක තොරතුරු එක්රැස් කිරීමයි. වැඩසටහනේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු වී ඇති වෙනස්කම් සලකුණු කිරීමට එමඟින් හැකි වනු ඇති අතර අදාළ බලධාරීන්ට වැඩිදුර සැලසුම් සකස් කිරීමට හා ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා සහයක් වනු ඇත.

ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක යෙදවුම් හා නිමවුම්, සාපේක්ෂ මිල ගණන්, ඉලක්ක ප්‍රජාවන් පිළිබඳ පවතින දැනුම හා ආකල්ප, ගොවීන් සතු සමාජ හා භෞතික ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් ප්‍රධාන කාණ්ඩ හයක් යටතේ එන තොරතුරු මෙහිදී රැස් කර ගනු ලැබුණි. ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන් යෝජනාවෙන් මතු වූ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සංරචක භාවිතා කරමින් , පාදක සමීක්ෂණයෙන් ගම්වල මූලික තත්ත්වය පිළිබඳ එම සංරකවලට අදාළව වාර්තා කිරීමට සැලසුම් කළ ද තවම එය සිදු කර නොමැත. අනාගත ඇගයීම් කටයුතුවල දී වෙනස්කම් මැනීම පිණිස පාදක සමීක්ෂණය භාවිතා කරනු ඇත.

පොදු අරමුණු

ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන 2016-2018 පාදක සමීක්ෂණයෙහි අරමුණ ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහනෙහි සාර්ථකත්වය උදෙසා ප්‍රධාන දීර්ඝ කාලීන දර්ශකයන්හි පළමු මිනුම් ලබා ගැනීමයි.අධ්‍යයනයෙහි විශේෂිත අරමුණු වන්නේ,

ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහනේ පාදක සමීක්ෂණයේ අරමුණ වන්නේ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය උදෙසා ප්‍රධාන දීර්ඝ කාලීන දර්ශකයන් මිනුම් කිරීමයි. විශේෂිත අරමුණු වන්නේ,

1. සියලු ප්‍රධාන වැඩසටහන් දර්ශකයන්වල පළමු මිනුම ලෙස කටයුතු කිරීමඑමඟින් වැඩ ,සටහනේ අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් පද්ධතියේ පදනම සකස් කිරීම
2. විස්තර කෙරෙන සෑම බෝගයක් යටතේ ම නිර්ණායක ඉලක්ක පිහිටුවීම හෝ තහවුරු කිරීම

වර්තමාන ප්‍රගතිය

බෝග වර්ග 17ක් ආවරණය වන පරිදි දිස්ත්‍රික්ක 20ක පාදක සමීක්ෂණය සිදු කරන ලද අතර සමස්ත නියැදි සංඛ්‍යාව 2554. දත්ත සැකසීම, කේතකරණය සහ දත්ත ඇතුළත් කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර වාර්තාව ලිවීම සිදු කරමින් පවතී. පර්යේෂණ නිලධාරීන් 16 දෙනෙකුගේ දායකත්වය මේ සඳහා ලැබී ඇත.

03. මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා ග්‍රාමීය වැව් ගොඩවීමට ලක්වීම හා කෘෂි කර්මාන්තය කෙරෙහි එහි බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :	ඩබ්.එච්.ඒ ශාන්ත	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
	කේ.ඒ.බී.එස් රූපසිංහ	සම පර්යේෂක
	ඩී.ඩී ප්‍රභාත් විතාරන	සම පර්යේෂක
	ශීතානි සමරසිංහ	සම පර්යේෂක
	බී.ඒ.ඒ අලුත්ගම	සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

වියළි කලාපයේ ජලාශ ගොඩවීම හේතුවෙන් ධාරිතාව අඩුවීම පහත් බිම් වගා ක්‍රමයන්හි ඵලදායීතාවයේ සැලකිය යුතු අඩුවක් ඇති වීමට හේතු වී ඇත. ජල පෝෂක ප්‍රදේශවල යෝග්‍ය නොවන වගා ක්‍රම හැරුණු විට කාර්මික, ඉදි කිරීම්, සංචාරක මෙන්ම පදිංචිවීම් වැනි ක්‍රියාකාරකම් අවදානම් මට්ටමකට බාදනය සිදුවීමට බලපා තිබේ.

ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇති විශාල ජලාශ ගොඩවීම් හා ආර්ථිකයේ විවිධ අංශවලට එහි ඇති බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයන විශාල සංඛ්‍යාවක් සිදු කෙරී ඇතත් රටේ අනෙක් ප්‍රදේශවල ඇති අනෙකුත් ජලාශ හා කුඩා ජලාශ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නැත. එබැවින්, මෙම අධ්‍යයනය මගින් වියළි කලාපයේ කුඩා ජලාශ ගොඩවීමට ලක්වීම සහ බෝග නිෂ්පාදනයට එහි ඇති බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

මෙහි විශේෂිත අරමුණු වන්නේ,

කුඩා වැව් ගොඩවීම හේතුවෙන් ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාවය මත ඉඩම් භාවිත වෙනස්කම්වල බලපෑම ඇගයීම

ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවේ ජීවනෝපායන් මත ග්‍රාමීය වැව් ගොඩවීම හේතුවෙන් සිදු ව ඇති බලපෑම ඇගයීම

DL1B කෘෂි- පාරිසරික කලාපයේ ගොවි ගම්මානවල කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාවය සඳහා වැව්වල රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ ශක්‍යතාවය (අර්ධ වශයෙන් රොන්මඩ ඉවත් කිරීම) පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම

1. ජලාශ සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අත්පත් කර ගැනීමේ මට්ටම සහ ක්‍රම හඳුනා ගැනීමට , විශේෂයෙන් කුඩා ජලාශවල ජලාධාර සහ සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ අත්පත් කර ගැනීමේ තීව්‍රතාව ගණනය කිරීම
2. කාලයක් ගත වන විට ජලාශවල ජල ධාරිතාව අඩු වීම හා රොන් මඩ තැන්පත්වීමට හේතු සහ අනුපාතය තක්සේරු කිරීම හා හඳුනා ගැනීම
3. ජල ගබඩා ධාරිතාව අඩු වීම නිසා බෝග නිෂ්පාදන ක්‍රමය මත ඇති කළ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම
4. බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා තිරසාර ජලාශ පද්ධතියක් සඳහා නිර්දේශ යෝජනා කිරීම

උපකරණ හා ක්‍රමෝපායන්

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් සහ සාකච්ඡා කිරීම්වලින් අනතුරුව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර තෝරා ගනු ලැබිණි. පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර ලෙස ජීවනෝපායයන්ට බලපෑම් කර ඇතැයි වාර්තා වන කුඩා ජලාශ ඇතුළත් මී ඔය ද්‍රෝණිය සහ කුඹුක්කන් ඔය ද්‍රෝණියේ එල්ලංගා පද්ධති දෙකක් තෝරා ගන්නා ලද අතර කුරුණෑගල හා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයන්ට ඒවා අයත් වෙයි.

කුරුණෑගල ඇහැටුවැව පිහිටි මහාමේරුව එල්ලංගා වාරි ජල පද්ධතිය යටතේ බෝග වගා කිරීමේ නිරතව සිටින සියලු ගොවි කුටුම්භයන් පිළිබඳ ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණය අවසන් කර තිබේ. අනුරාධපුර, මැදවව්වියේ පිහිටි වල්පොල වැව එල්ලංගා පද්ධතිය ආශ්‍රිත කුටුම්භ සමීක්ෂණය දැනට සිදු කෙරෙමින් පවතී. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් යෝජනා කළ පරිදි ජලාශ පිළිබඳ ඉංජිනේරුමය හා පාංශු සමීක්ෂණය සිදු කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටියි.

03. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට අවශෝෂණය කර ගැනීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් : වර්තමාන තත්ත්වය සහ බාධක

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්.එච්.කේ රම්බොඩගෙදර සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
යූ.පී ජයසිංහ සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය ඒකාබද්ධ අරමුදල්

විෂයපථය සහ අරමුණු

කෘෂිකර්මාන්තයේ විවිධ අංශයන්හි ප්‍රතිලාභ අත් කර දීමට කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනයට ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ හැකිය. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ වැදගත්කම සලකා බැලීමේ ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීම වෙනුවෙන් අධ්‍යාපනය හා කෘෂිකර්මාන්තය එකට එක් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව දී ශ්‍රී ලංකා රජය දශක ගණනාවක් තිස්සේ කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනය උදෙසා අතිවිශාල දායකත්වයක් ලබා දී තිබේ. ජාතික විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ ඇති කෘෂිකාර්මික පීඨ සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම පාසල් යනු ශ්‍රී ලංකාව තුළ විධිමත් ලෙස කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනය ලබා දෙන ආයතන දෙකකි. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් විසින් උකහා ගත් කෘෂිකාර්මික දැනුම එලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම තුළින් රටේ බොහෝ ක්ෂේත්‍රයන්ට විවිධ ලෙස ප්‍රතිලාභ අත් කර දෙනු ඇත.

මෑත කාලයේ කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරසාරභාවයට සහ සංවර්ධනයට බලපා ඇති විවිධ ගැටලුවලට ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය මුහුණ දෙමින් සිටියි. නිසැකවම කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන්ට සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන්ට පවතින ප්‍රතිවිපාක කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීමට හා ශක්තිමත් කිරීමට සුවිශේෂී කාර්යභාරයක් ඉටු කළ හැකි බැවින් මෙම ගැටලු ජය ගැනීමට ඔවුන්ට විශාල දායකත්වයක් ලබා දිය හැකිය. මෙම සංදර්භය තුළ කෘෂිකර්මාන්තයේ දියුණුව උදෙසා කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට උරා ගැනීම සහ ඔවුන්ගේ දායකත්වය හඳුනා ගැනීම තුළ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීමට විශාල දායකත්වයක් ලබා ගත හැකි අතර ඒ තුළින් රටේ ආර්ථික දියුණුවට සහ සමාජයේ යහපැවැත්මට මග පෙන්වනු ඇත. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ රටේ කෘෂිකර්මාන්තයේ දියුණුව උදෙසා කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට උරා ගැනීම පිළිබඳව පුළුල් විශ්ලේෂණයක් සිදු කිරීම සහ රටේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට ඔවුන්ගේ දායකත්වය සොයා බැලීමයි.

විශේෂිත අරමුණු පහත සඳහන් පරිදි වේ.

විශේෂිත අරමුණු

- 01. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන්ගේ රැකියා තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම හා වර්තමාන රැකියාව තෝරා ගැනීම සඳහා හේතු වූ ප්‍රධාන සාධක සොයා බැලීම
- 02. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් ඔවුන්ගේ රැකියා භූමිකාව තුළ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ඇති දායකත්වය විමර්ශනය කිරීම
- 03. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන් කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ඇතුළුවීම හා රැදී සිටීමට ඇති බාධා පිළිබඳ සොයා බැලීම
- 04. කෘෂිකර්ම උපාධිධාරීන් සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන්ගෙන් කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට ඇති දායකත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම

මෙම අධ්‍යයනය 2012 සිට 2015 දක්වා වූ කාලය තුළ උපාධිය අවසන් කළ කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමාධාරීන් සහ උපාධිධාරීන් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණයක් මත පදනම් වී තිබේ. ඊට අමතරව අදාළ ද්විතීයික දත්ත ද අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගැනෙනු ඇත. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

- 04. ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරාණික ජල කළමනාකරණ ශිල්ප ක්‍රම ඇසුරින් උගත හැකි පාඩම්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	යූ.පී ජයසිංහ එම්.එච්.කේ රම්බොඩගෙදර	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී සම පර්යේෂිකා
-----------------	---	---------------------------------------	-------------------------------------

මූල්‍ය ප්‍රභවය	ඒකාබද්ධ අරමුදල
----------------	----------------

විෂයපථය සහ අරමුණු

ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණය තුළින් රටවල ජලය ආශ්‍රිත ගැටලු වලට අඩු වියදමින් හා තිරසාර ලෙස මුහුණ දීමට ඉඩකඩ සපයයි. වැඩිවන ජනගහනය සමඟ, ඉහළ යන ජීවන තත්ත්වය, ඉහළ යන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අසමානතාය හා දුර්තාවය අතර පරතරයන් පුළුල් වෙයි. ජල කළමනාකරණයේ පවතින දුර්වලතා හේතුවෙන් ජලය සම්බන්ධ ගැටලු තීව්‍ර වී තිබේ.

මෙම ක්ෂේත්‍රය තුළ දැනට පවතින ගැටලු පිළිබඳ සැලකීමේ දී ඉහත ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණය සවිමත් උපකරණයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනය ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරාණික ජල කළමනාකරණ ශිල්ප ක්‍රම ඇසුරින් උගත හැකි පාඩම් හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙන්ම ගොවිජන සමාජය තුළ පවතින ජල කළමනාකරණ ගැටලු විසඳීම සඳහා ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පය භාවිතයට ගත හැකි ක්‍රම හඳුනා ගැනීම පිණිස සිදු කරනු ලබයි.

මෙම සම්පත් සුරාකෑම කෙරෙහි මෙය බලපා ඇති අතර ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ජල මූලාශ්‍ර අඩු වීම කෙරෙහි එය බලපානු ඇත. ඉතා ප්‍රෞඩ ජල කළමනාකරණ උරුමයක් ඇති රටක් ලෙස ශ්‍රී ලාංකීය සන්දර්භයක් තුළ ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ නිර්වචනයක් ගොඩනැගීම පිණිස භාවිතා කළ හැකි බොහෝ සුවිශේෂී

ජල කළමනාකරණ උපක්‍රම භාවිතා කරමින් තිබෙන්නට ඇත. එසේම එය ගෝලීය සන්දර්භයක් තුළටද ඇතුළත් කළ හැකි වනු ඇත. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයෙන් අපේක්ෂා කරනුයේ පුරාණ වාරි පද්ධතිය තුළ භාවිතා කරමින් පවතින අප රටටම සුවිශේෂී ජල කළමනාකරණ උපක්‍රම හඳුනා ගැනීම සහ ශ්රී ලංකාව සඳහා ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණ සංකල්පයක් සංවර්ධන කිරීම සඳහා භාවිතයට ගත හැකි යහභාවිතයන් ලෙස ඒවා හඳුනා ගැනීමයි.

ප්‍රධාන අරමුණ

ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පයක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පෞරාණික වාරි ක්‍රමයන්හි දැකිය හැකි යහපත් ජල කළමනාකරණ භාවිතාවන් හඳුනා ගැනීම

විශේෂිත අරමුණු වන්නේ

1. ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයට විශේෂිතව ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාතන වාරි ක්‍රමයේ තිරසාරභාවයට දායක වූ පෞරාණික ජල කළමනාකරණ භාවිතාවන්ට ආවේණික වූ ගුණාංග හඳුනා ගැනීම
2. ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණ මූලධර්ම සමඟ මෙම භාවිතාවන්ගේ අනුකූලතාවය තක්සේරු කිරීම
3. ශ්‍රී ලංකාවට ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පයක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පෞරාණික වාරි ක්‍රමයේ යහභාවිතයන් ඒකාබද්ධ කිරීම පිණිස නිර්දේශ සකස් කිරීම

මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රධාන වශයෙන් ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සංකල්පය හා ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරාණික ජල කළමනාකරණ ශිල්ප ක්‍රම පිළිබඳව පවතින ද්විතීයික දත්ත මත පදනම්ව සිදු කරනු ලැබේ. අධ්‍යයනයේ දත්ත එක්රැස් කිරීම සහ දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා සිද්ධි අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය භාවිතා කරනු ලැබේ. ද්විතීයික දත්ත එක්රැස් කරමින් පවතී.

අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය

හෙක්ටර් කොඛ්බැකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය ලෙස වර්තමානයේ හඳුන්වන අලෙවි පර්යේෂණ ඒකකය 1979 එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන ආයතනයේ සහයෝගයෙන් ආරම්භ කර තිබේ. එහි ක්‍රියාකාරකම් දියුණු කිරීම උදෙසා 1993-1997 කාලය තුළ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන/ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය විසින් වැඩි දුරටත් සහය ලැබිණි. මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට, ගොවීන්ට, වෙළෙඳුන්ට, ශාස්ත්‍රඥයින්ට සහ වෙනත් පුද්ගලයින්ට අවශ්‍ය වන වෙළෙඳපොළ දත්ත එක්රැස් කිරීම, දත්ත සම්පාදනය, විශ්ලේෂණය සහ බෙදා හැරීමයි. වර්තමානයේ අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය විසින් ජීවන වියදම් සමාලෝචන කමිටුව සහ ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා කමිටුව වෙත වෙළෙඳපොළ තොරතුරු සැපයීම සිදු කරනු ලබයි. මෙම අංශය විසින් කෘෂිකර්ම, වෙළඳ, වාණිජ හා පාරිභෝගික කටයුතු, සෞඛ්‍ය, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන යන අමාත්‍යාංශවලට හා මහ බැංකුව වැනි ආයතනවලට වෙළෙඳපොළ මිල ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය වන වෙළෙඳපොළ තොරතුරු සපයනු ලැබේ.

මීට අමතරව, රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සහ ජාතික හා පළාත් මට්ටමේ සංවිධාන, රජයේ සහ පෞද්ගලික බැංකු, විදේශීය ආධාර ආයතන සහ අනෙකුත් ආයතන, තානාපති කාර්යාල, විශ්වවිද්‍යාල, පෞද්ගලික වෙළඳ සමාගම්, සමූපකාර සහ පෞද්ගලික වෙළෙඳුන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, මාධ්‍ය ආයතන සහ වෙළෙඳුන් වෙත ද වෙළෙඳපොළ දත්ත සහ තොරතුරු සපයනු ලබයි.

අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් අතර කෘෂිකාර්මික අලෙවිකරණ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ගොවීන්, වෙළෙඳුන් සහ ව්‍යාපෘති සේවා නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම ආදිය ද වේ.

ආහාර තොරතුරු හා අලෙවි බුද්ධි ව්‍යාපෘතිය

අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය විසින් සකස් කරනු ලබන ප්‍රධාන වාර ප්‍රකාශන වන්නේ සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව (සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි) සහ මාසික ආහාර තොරතුරු විවරණිකාව (සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි) වෙයි. මෙමඟින් රජයට, ගොවීන්ට, වෙළෙඳුන්ට, පාරිභෝගිකයින්ට සහ වෙනත් පුද්ගලයින්ට මිල තොරතුරු සැපයීම සිදු කරනු ලබයි.

සම්පත් වෙන් කිරීම, ගනුදෙනු වියදම් අවම කිරීම, ගොවීන්ගේ කේවල් කිරීමේ හැකියාව දියුණු කිරීම, සමස්ත වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයන් පිළිබඳ අවබෝධය ඉහළ නැංවීම, පාරිභෝගිකයින්ගේ කේවල් කිරීමේ හැකියාවට දිරි දීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම පිණිස ආහාර තොග පවත්වා ගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට වටිනා සංඛ්‍යාලේඛන සැපයීම ආදිය සඳහා මෙම විවරණිකාවෙන් සැපයෙන තොරතුරු අතිශය වැදගත් වේ.

ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ මිල තොරතුරු සහ වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පිටකොටුව, තොටළහ, දෙමටගොඩ, බොරැල්ල, වැල්ලවත්ත, කිරුළපන, නුගේගොඩ, කඩවත සහ කිරිබත්ගොඩ සහ පිටකොටුව තොග වෙළෙඳපළ ආදී ස්ථාන 9කින් රැස් කර ගනු ලැබේ. ඊට අමතරව, දිවයිනේ ප්‍රධාන ආහාර නිෂ්පාදනය කරන සහ ආහාර පරිභෝජනය සිදු කරන දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිහිටි වෙළෙඳපොළ 30කින් ද තොරතුරු රැස් කර ගනු ලැබේ.

2016 වර්ෂය තුළ ආවරණය කළ පිටපළාත්හි වෙළෙඳපොළවල් වූයේ කුරුණෑගල, නිකවැරටිය, දඹුල්ල, අනුරාධපුර, තඹිත්තේගම, පොළොන්නරුව, නුවරඑළිය, මහනුවර, බදුල්ල, කැප්පෙට්පොළ, රත්නපුර, ඇඹිලිපිටිය, හම්බන්තොට, තිස්සමහාරාම, මුලතිවු,මාතර, ගාල්ල, කලුතර, මොණරාගල, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, පුත්තලම, මීගොඩ, මරදගහමුල, යාපනය, කිලිනොච්චි, වවුනියා, මඩකලපුව ආදී ප්‍රදේශයන් වේ. ආහාර

ද්‍රව්‍යවල සිල්ලර මිල ගණන් දිනපතා පිටකොටුව, මහනුවර, තඹුන්කේගම, කැප්පෙට්පොළ, දඹුල්ල, නොරොච්චෝලේ, මරදගහමුල සහ මීගොඩ යන වෙළඳපොළවලින් රැස් කර ගන්නා ලදී. නිෂ්පාදකයින්ට සහ වෙළෙඳුන්ට තොග ප්‍රධාන තොග වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයන්හි භාණ්ඩවල මිල ගණන් නිසි කලට දැන ගැනීමට හැකි වන පරිදි මෙම දත්ත දිනපතා විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා බෙදා හරිනු ලබයි.

සෑම සිකුරාදාවකම නිකුත් කෙරෙන සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාවෙහි කොළඹ සහ පිට පළාත්වල තොග සහ සිල්ලර මිල ගණන් සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන දිස්ත්‍රික්කයන්හි නිෂ්පාදන මිල ගණන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් ඇතුළත් වේ. මිල තොරතුරු රැස් කරන ප්‍රධාන භාණ්ඩ වර්ග වනුයේ සහල්, මිරිස්, ලූනු, අල, එළවළු, පලතුරු, බිත්තර, මාළු සහ කරවල වේ. ඊට අමතරව, පසුගිය සතියේ සහ පසුගිය වසරේ මිල පරාසයන්, මධ්‍යයන මිල ගණන් සහ මිල සැසඳීම් වැනි සංඛ්‍යා විද්‍යාත්මක විස්තර ද විවරණිකාවෙන් සපයයි.

මෙම අංශයෙන් නිකුත් කෙරෙන අනෙක් ප්‍රධාන ප්‍රකාශනයක් වන මාසික ආහාර තොරතුරු පිළිබඳ විවරණිකාව මගින් පසුගිය මාසය තුළ මිල ගණන්, නිෂ්පාදනය, බෝග පිළිබඳ තත්ත්වය සහ ආහාර තොග වැනි ප්‍රධාන දර්ශකයන් පිළිබඳ කෙටි සාරාංශයක් සපයයි. තවද එමගින් මහජනතාව වෙත මධ්‍යයන මිල හා සිල්ලර මිල, තොග මිල ගණන්, ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ප්‍රදේශයන්හි නිෂ්පාදන මිල , ආහාර ආනයන ප්‍රමාණයන් සහ ඒවායේ වටිනාකම, ආනයන මිල (පිරිවැය, රක්ෂණ, නැව්) සහ ශ්‍රී ලංකාව ආහාර ආනයනය කරන රටවල් ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු සමඟ දිවයිනේ සමස්ත ආහාර අලෙවිකරණය පිළිබඳ තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු අන්තර්ගතය.

තවද, ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල බෝග වගා තත්ත්වය, වගා භූමි ප්‍රමාණය සහ බෝග වගා කිරීම සඳහා ඉලක්ක කර ගත් භූමි ප්‍රමාණය , සත්‍ය බෝග වගා ප්‍රදේශය, ප්‍රධාන ජලාශයන්හි ජල මට්ටම, වර්ෂාපතනය, ස්වභාවික දේශගුණික තත්ත්වයන් සහ බෝග හානි සිදු කළ නියම, ගං වතුර ආදී ස්වභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ ව තොරතුරු ද මෙමගින් ගෙන ඒ.

මූලික අදියරේ පවතින හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ තොරතුරු කළමනාකරණ ක්‍රමය

- දිවයින පුරා ඇති ප්‍රධාන වෙළඳපොළවල සහ විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයන්හි එළවළු සහ පලතුරුවල තොග , සිල්ලර සහ නිෂ්පාදන මිල ගණන්
- ප්‍රභේද, වෙළඳපොළ සහ ප්‍රභේද 50ක දෛනික දත්ත එක්රැස් කිරීම පිළිබඳ විස්තර- තොග වෙළඳපොළ 8ක සහ විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයන්හි
http://www.harti.gov.lk/images/download/market_information/2016/january/daily_16-02-2016.pdf ස්ථානය, වර්ගය සහ සතිපතා දත්ත එක්රැස් කිරීම පිළිබඳ විස්තර
http://www.harti.gov.lk/images/download/market_information/Weekly_Price_list/weekly-042016.pdf

මීට අමතරව මොබිටෙල් දුරකථන ජාලය හරහා තොරතුරු බෙදා හැරීමේ සේවාව පිළිබඳ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

මොබිටෙල් "6666" කෘෂි මිල තොරතුරු දර්ශකය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය විසින් පිටකොටුව, මහනුවර, දඹුල්ල, නොරොච්චෝලේ, මීගොඩ තඹුන්කේගම, නුවරඑළිය සහ කැප්පෙට්පොළ යන ප්‍රධාන වෙළඳපොළවලින් එක්රැස් ගත් දිනපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය මිල තොරතුරු බෙදා හැරේ. එම තොරතුරු අප ආයතනය විසින් තහවුරු කර

වලංගුභාවයට පත් කර බෙදා නිෂ්පාදනය අනුව හා වෙළඳපොළ අනුව වශයෙන් තොරතුරු පද්ධතියට එකතු කරනු ලැබේ.

මෙහිදී පාරිභෝගිකයින්ට මොබිටෙල් ජංගම දුරකතනයකින් 6666 ඇමතීමෙන් සිංහල සහ දමිළ භාෂාවන්ගෙන් සමන්විත අන්තර් ක්‍රියාකාරී හඬ ප්‍රතිචාරයට (IVR) සම්බන්ධ විය හැකිය. නිෂ්පාදනය අනුව හෝ වෙළඳපොළ අනුව තොරතුරු සොයා ගැනීමේ හැකියාව මෙහි දී ග්‍රාහකයින්ට ලැබේ. නිෂ්පාදනය අනුව තොරතුරු සොයන්නේ නම් අදාළ නිෂ්පාදනයේ කාණ්ඩ අංකය ඇතුළත් කළ යුතුය. වැරදි කේත අංකයක් ඇතුළත් කළහොත් නිෂ්පාදන ලැයිස්තුව පාරිභෝගිකයා වෙත අසන්නට සලස්වනු ලැබේ. වෙළඳපොළ අනුව තොරතුරු සෙවීමට ග්‍රාහකයා අපේක්ෂා කරයි නම් පිටකොටුව, මහනුවර, දඹුල්ල, මීගොඩ, නොරොච්චෝලේ, තඹුත්තේගම, නුවරඑළිය සහ කැප්පෙට්පොළ යන ප්‍රධාන වෙළඳපොළවල සියලු නිෂ්පාදන පිළිබඳ තොරතුරු ඔහුට ලබා ගත හැකිය.

ආහාර තොරතුරු ව්‍යාපෘතිය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :	ඩබ්.එච්.ඩී ප්‍රියදර්ශන රෝමිණි රඹුක්වැල්ල ආර්.පී විදානපතිරණ ඩබ්.ඒ.එන් විජේසූරිය ඉන්දිකා එදිරිසිංහ ජයමිණි වම්පිකා	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂක සම පර්යේෂක සම පර්යේෂිකා
-------------------	--	---

සහයක පිරිස :	සංඛ්‍යාත නිලධාරීන් 07 සංඛ්‍යාත සහකරුවන් 07 අනියම් විමර්ශකයින් 32
--------------	--

මූල්‍ය ප්‍රභවය ඒකාබද්ධ අරමුදල

2016 වර්ෂයේ ප්‍රගතිය

- සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව විවරණිකා 156ක් සිංහල, ඉංග්‍රීසි හා දෙමළ භාෂාවෙන් පළ විය
- සමස්ත වර්ෂය පුරාම අදාළ පාර්ශවයන් වෙත දෛනික ආහාර මිල තොරතුරු සපයන ලදී.
- මාසික ආහාර තොරතුරු විවරණිකාව - විවරණිකා 36ක් සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ භාෂාවෙන් පළ විය.
- දෛනික සහ සතිපතා තොරතුරු නියමිත වේලාවට මාධ්‍ය වෙත නිකුත් කරන ලදී.
- තොරතුරු ඉල්ලා සිටි රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන වෙත වසර පුරා මිල දත්තයන් සහ අනෙකුත් වෙළඳපොළ තොරතුරු සපයන ලදී.

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්කයන්හි විවිධ සහල් විශේෂ සඳහා පවතින පාරිභෝගික රුචිකත්වයන් සහ පරිභෝජන රටාවන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	රෝෂිණි රඹුක්වැල්ල දුමින්ද ප්‍රියදර්ශන නාලක විජේසූරිය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සම පර්යේෂක සම පර්යේෂක
මූල්‍ය ප්‍රභවය		ඒකාබද්ධ අරමුදල	

විෂයපථය සහ අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආහාරය බත් වේ. එබැවින් සහල් ජීවන වියදම මැනීමේ සංරචකයන්හි සුවිශේෂයෙන් සලකා බැලේ. නිෂ්පාදන සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී සහ මිල ගණනය කිරීමේ උපාය මාර්ග සකස් කිරීමේ දී පාරිභෝගික රුචිකත්වය ආදේශකයක් ලෙස සලකා බලනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාව සහල් නිෂ්පාදනය අතින් ස්වයංපෝෂණය වී තිබේ. මෙවැනි පරිසරයක් තුළ අනාගත සහල් වෙළඳපොළේ පාරිභෝගික රුචිකත්වය යනු වැදගත් සාධකයක් වනු ඇත. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී බීජ සුලභතාවය සහ පළිබෝධ සහ රෝගවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, අස්වැන්න, අස්වැන්න නෙළීමේ පහසුව වැනි බෝග විශේෂතා පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනිමින් ගොවීන් විසින් බීජ තෝරා ගැනීමට ගොවීන් විසින් තෝරා ගැනීම සිදු කරනු ඇති නමුත් පාරිභෝගික රුචිකත්වයන් විවිධ විය හැකිය. සහල් ප්‍රභේද විශාල සංඛ්‍යාවක් වෙළඳපොළ තුළ දැකිය හැකි අතර ඒවායෙහි විවිධ ලක්ෂණ (වර්ණය, ප්‍රමාණය, දේශීය, ආනයනික) තිබේ. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විවිධ දිස්ත්‍රික්කයන්හි විවිධ සහල් ප්‍රභේදයන්ගේ ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය පිළිබඳ තොරතුරු රැස්කර තිබේ. එනමුත් එවැනි රුචිකත්වයක් සඳහා සැබෑ හේතු ඒ තුළින් අනාවරණය නොවේ. මෙම අධ්‍යයනය එම හිඳස පිරවීමට අපේක්ෂා කරයි. මෙම අධ්‍යයනය දිස්ත්‍රික්ක භයක පාරිභෝගිකයින් භයසීයක් ඇසුරින් සිදු කරන ලදී. එම දිස්ත්‍රික්ක වූයේ ගම්පහ, කොළඹ, මොණරාගල, රත්නපුර, මාතලේ සහ යාපනයයි.

ප්‍රධාන අරමුණ

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වන්නේ විවිධ සහල් ප්‍රභේදයන් මිල දී ගැනීම සඳහා වන පාරිභෝගික වර්ගාව සහ රුචිකත්වයන් අවබෝධ කර ගැනීමයි.

සුවිශේෂී අරමුණු වන්නේ

- විවිධ සහල් ප්‍රභේද සඳහා වන මිල දී ගැනීමේ වර්ගාවන් සහ පරිභෝජන රටා හඳුනා ගැනීම
- පාරිභෝගික සහල් රුචිකත්වය තීරණය කරන නිර්ණායක හඳුනා ගැනීම

සොයා ගැනීම්

- ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරණය වූයේ වයස සහ පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව පමණක් මිල දී ගැනීමේ වාර ගණන සමඟ සුවිශේෂී සබඳතාවයක් පවතින බවත් අනෙකුත් සාධක ඒ හා සමඟ සම්බන්ධතාවයක් නොපවතින බවත්ය. ජනවිකාසමය සාධක, සිවිල් තත්වය, වර්ගය සහ මාසික ආදායම සමඟ සහල් වර්ගය සැලකීමේ දී සුවිශේෂී සම්බන්ධයක් දක්නට ලැබුණි.

- යාපනය හැරුණු විට සලකා බලනු ලැබූ සියලුම දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රතිවාරිත් බහුතරයක් පවුලේ සියලුම සාමාජිකයින්ගේ කැමැත්ත මත විශේෂිත සහල් වර්ගයක් විශාල ප්‍රමාණයෙන් මිල දී ගනු දැකිය හැකි විය.
- සලකා බලනු ලැබූ සියලුම දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රතිවාරිත් බහුතරයක් සඳහන් කළේ ඔවුන් සාමාන්‍යයෙන් පැකට් කළ සහල්වලට වඩා සිල්ලරට කිරා සහල් මිල දී ගන්නා බවයි. කෙසේ නමුත්, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවලට වඩා ගම්පහ (40%), කොළඹ (30%) සහ මාතලේ (20%) දිස්ත්‍රික්කයන්හි සහල් මලු මිල දී ගැනීම ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි.
- සහල් මලු මිල දී ගත් ප්‍රතිවාරිත් අතර බහුතරයක් සහල් කිලෝ පහේ කුඩා මලු මිල දී ගැනීමට රුචිකත්වයක් දක්වති.
- සියලුම සලකා බැලූ දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රතිවාරිත් සඳහන් කළේ තමන්ගේ ප්‍රධාන ආහාරය වශයෙන් සහල් සම්බන්ධයෙන් පැවති ප්‍රධානම ගැටලුව වූයේ ඉහළ සහල් මිල බවයි. දෙවනුව සහල්වල අඩු ගුණාත්මකභාවය ගැටලුවක් විය. ඔවුන් සඳහන් කළේ බොහොමයක් පොදු වෙළඳපළ හෝ සමුපාකාරවල පැවති සහල් තොගවල අප්‍රසන්න ගන්ධයක් පැවති අතර පිරිසිදුභාවය අවම මට්ටමක පැවති බවයි.
- සහල් මිලදී ගැනීමේ දී විශේෂයෙන් සලකා බැලූ සාධක වූයේ ඓතිහාසික ගුණයන් (සුවඳ සහ රස) බව අනාවරණය විය. ඒ අතරින් සුවඳ ඉතා වැදගත් සාධකය විය.

නිර්දේශ

- සහල්වල ගුණාත්මක ප්‍රමිතිය ඉහළ දැමීම පිණිස රජයේ ප්‍රතිපත්තීන් ශක්තිමත් විය යුතුය.
- විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් සහල් මලු හඳුන්වා දීම
- සහල් නිෂ්පාදන සහ අලෙවි ක්‍රියාවලිය මත විධිමත් නීති සහ විධිවිධාන පැනවිය යුතුය.

02. දියර කිරි සහ පිටි කළ කිරි සඳහා පවතින පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්යාවන්, රුචිකත්වයන් සහ ඉල්ලුම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : රුචිනි විද්‍යාපතිරණ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 රෝෂිණි රඹුක්වැල්ල සම පර්යේෂක
 ඊ.ඒ.සී ප්‍රියංකර සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය

ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය නිෂ්පාදනය අතින් සහ අපනයන මට්ටම අතින් වාර්ෂික ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරමින් ඉතා හොඳ මට්ටමක පවතී. දැනට, ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිභෝගිකයින්ගේ දෛනික කිරි පරිභෝජන රටාවන් සහ රටේ පවතින ප්‍රජා විද්‍යාත්මක හා සමාජ ආර්ථික සාධක කෙරෙහි පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්යාවන් ප්‍රතිවාර දක්වන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ව සිදු කෙරුණු පුළුල් අධ්‍යයනයන් හෝ ඒ පිළිබඳ පවතින දත්ත සීමා සහිතය.

ආනයනික කිරිපිට්ටල DCD නම් රසායනිකය අන්තර්ගත වීමෙන් කිරි නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය 2013 වසරේ ඉතා අසීරු අඩියකට වැටුණි. කිරි නිෂ්පාදන මිල දී ගැනීම සඳහා වූ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාව, ඔවුන්ගේ ආකල්ප, අවශ්‍යතා සහ ඉල්ලුම කෙරෙහි මෙය තීරණාත්මක ලෙස බලපෑවේය. 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේ දී සමස්ත කිරිපිට් ආනයනය 16.9ක ප්‍රතිශතයකින් පහත වැටුණි. ආනයනික කිරිපිට්ටල DCD නම් රසායනිකය අන්තර්ගත වීමෙන් පසු පාරිභෝගිකයෝ වඩා වඩාත් තම පරිභෝජනය සඳහා ආනයනික කිරිපිට් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් වන්නට වූහ.

පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාව, ඔවුන්ගේ රුචිකත්වයන්, ආකල්ප, අවශ්‍යතා සහ කිරි නිෂ්පාදනය සඳහා වන ඉල්ලුම ආදිය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු පැවතීම කිරි නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ කාර්යක්ෂමතාවය කෙරෙහි බලපාන තීරණාත්මක සාධකයන් ලෙස සැලකේ. කෙසේ නමුත්, ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාවන්, ආනයනික පිටි කිරිවල ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ අර්බුදකාරී තත්වයෙන් පසුව ඒ සඳහා පවතින ඉල්ලුම් මට්ටම ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ඉතා අවම මට්ටමක පවතී.

පරිභෝජන රටාවන් හි වෙනස්කම් සහ පරිභෝජන ප්‍රවණතා පිළිබඳ විශ්ලේෂණ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන කාර්යයන් සඳහා ඉතා වැදගත් මෙන් ම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. කිරි නිෂ්පාදන සඳහා ඇති ඉල්ලුම පිළිබඳ නිවැරදි විශ්ලේෂණයන් සහ කිරි නිෂ්පාදන සඳහා පවතින ඉල්ලුම පිළිබඳව වන ප්‍රශස්ත ඇස්තමේන්තු මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ අනාගත වර්ධනයන් පිළිබඳ අනාවැකි පළ කිරීමට ඉවහල් වනු ඇත.

මෙම ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුව කෙරෙහි වෙළඳපොළ සහ ඉල්ලුම ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඉටු කරන බව පෙනෙන්නට ඇති නමුත් විවිධ නිෂ්පාදන විශේෂ සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ හා රුචිකත්වයේ ස්වභාවය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු සොයා ගත නොහැකිය. වර්ධනය වෙමින් පවතින වෙළඳපොළෙන් ප්‍රතිලාභ ලැබීම පිණිස වෙළඳපොළ කේන්ද්‍රීය නිෂ්පාදන තීරණ ගැනීමේ දී එවැනි තොරතුරු නිෂ්පාදකයින්ට සහ වෙළඳපොළ ක්‍රියාකාරීන්ට අවශ්‍ය වේ. මෙම දැනුම් හිඟ පිරවීම සඳහා, දියර කිරි හා කිරි පිටි සඳහා ඇති රුචිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීමට, පරිභෝජනයේ නව ප්‍රවණතා හඳුනා ගැනීමට සහ කිරි නිෂ්පාදනයේ සහ අලෙවි අවස්ථාවන් නිර්ණය කිරීම සඳහා පාරිභෝගිකයින්ගේ බලපෑම අවබෝධ කර ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරනු ලැබේ.

අරමුණු :

මෙම අධ්‍යයනයේ සමස්ත අරමුණ වන්නේ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාවන්, නව වෙළඳපොළ ප්‍රවණතාවයන් සමඟ දියර කිරි සහ පිටි කිරි සඳහා පවතින රුචිකත්වයන් සහ ඉල්ලුම හඳුනා ගැනීම

1. දියර කිරි සහ කිරි පිටි සඳහා දැනට පවතින පරිභෝජන රටාවන්, මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාවන් සහ රුචිකත්වයන් හඳුනා ගැනීම
2. කිරි පිට්ටල ප්‍රමිතිය සම්බන්ධයෙන් මතු වූ ගැටලුව පාරිභෝගිකයින් පිටි කිරි මිල දී ගැනීමේ වර්ෂාවන්, රුචිකත්වයන් සහ නව වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා කෙරෙහි සිදුකළ බලපෑම ඇගයීම
3. දියර කිරි සහ කිරි පිටි මිල දී ගැනීම කෙරෙහි විවිධ සාධකයන්හි බලපෑම විශ්ලේෂණය කිරීම

මෙම අධ්‍යයනය කොළඹ, මහනුවර සහ මාතර යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි සිදු කරන ලදී. අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය කරන දත්ත කුටුම්භ 400ක් ඇසුරින් පෞද්ගලික සම්මුඛ සාකච්ඡා ලෙස සිදු කරන ලද අතර ඒ සඳහා ව්‍යුහගත සහ පූර්ව පරීක්ෂිත ප්‍රශ්නාවලියක් යොදා ගැනුණි.

සෞඛ්‍යගැනීම්

- අධ්‍යයනයට අනුව කුටුම්භයන්ගෙන් බහුතරයක (2.78) ආනයනික කිරිපිටි සඳහා ඉහළ පරිභෝජන ප්‍රමුඛත්වයක් ඇති අතර දේශීය කිරිපිටි සඳහා ඇති ප්‍රමුඛතාව දෙවෙනි ස්ථානයේ පවතී ආනයනික කිරිපිටි . මුඛතාවක් ඇත්තේ එම කිරිපිටි වෙළෙඳ නාමයන්ගේ ඇති විශේෂ ගුණාංග සහ දේශීය කිරිපිටි සඳහා ඉහළ ප්‍රකෘතියේ නමුත් ස .කිරිවලට සාපේක්ෂව සුලභව පැවතීම ත් යන කරුණු නිසාය හා දියරුබෑ රුචිකත්ව ප්‍රමුඛතාව දියර කිරි සඳහා ද (2.45), දෙවනුවට දේශීය ආනයනික කිරිපිටි සඳහා ද (2.37) ඉන් අනතුරුව දේශීය කිරිපිටි සඳහා ද (2.18) වෙයිමේ මය සංවර්ධනය කිරීමටදී දේශීය කිරි නිෂ්පාදනයේ අලෙවි ක්‍ර . හොඳ අවස්ථාවක් පවතින අතරම ආනයනික කිරිපිටි මත යැපීම අඩු කිරීමට ද අවස්ථාවක් පවතී.
- දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ නිෂ්පාදන වලට ඇති පාරිභෝගික රුචිකත්වය ඉහළ යමින් පවතිනමුත් . රක්ෂිත උසස් තත්වයේ දේශීය නිෂ්පාදන නොමැති විට ආනයනික නිෂ්පාදන මිල දී වෙළඳපොළේ සෞඛ්‍ය . නිමට කුටුම්භ පෙළඹෙතිගැ
- කුටුම්භයක මාසික කිරි පරිභෝජනයේ මධ්‍ය අගය 3.05kg වේක කුනෙහිම ඉහළම පරිභෝජනය දිස්ත්‍රි . කිරි හා කිරි .දේශවලින් වාර්තා වියමීය ප්‍රයත් වාර්තා වුණු අතර අඩුම පරිභෝජනය ග්‍රානාගරික ක්ෂේත්‍ර -/2790 වියදම රුපියල්ක නිෂ්පාදන සඳහා මාසික මධ්‍යආශ්‍රික් වියක්ක අතුරින් වැඩිම වියදමක් සියලුම දිස්ත්‍රි . නාගරික ප්‍රදේශවලින් ද අඩුම වියදම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලින් ද වාර්තා විය.
- මාසික කුටුම්භ ආදායම හා කිරි හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා වන වියදම අතර සුවිශේෂී සබඳතාවයක් පවතී ලේ විශාලත්වයපවු) නයට අනුව ජනවිකාස විචල්‍යඅධ්‍ය., මාසික ආදායම හා දරුවෙකු සිටීමහා කිරි (නිෂ්පාදන පරිභෝජනය කිරීමේ ප්‍රමාණය අතර සුවිශේෂී සබඳතාවයක් පවතී.
- බොහෝ කිරි නිෂ්පාදන සඳහා පාරිභෝගිකයන් විසින් ගුණාත්මකචභාවය , සුරක්ෂිතතාවය සහ නිෂ්පාදනයේ වෙළඳ නාමය සලකා බලන බවයිතරයෙන් ඔවුන් පරිභෝජනය කරන කිරි එබැවින් පාරිභෝගිකයන්ට නිරන් . නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකචභාවය, සුරක්ෂිතතාවය සම්බන්ධයෙන් වලංගු, කාලීන සහ වැදගත් තොරතුරු අපේක්ෂා කරන බවයි ඒ නිසා මෙම සාධක රජයේ., ආහාර නිෂ්පාදන ආයතන හා අන්තර්ජාතික වෙළෙඳ හා ප්‍රමිතිගත කිරීමේ ආයතනවල අවධානය යොමු විය යුතුය.
- 2013 වර්ෂයේ දී ආනයනික කිරිපිටිවල DCD නම් රසායන ද්‍රව්‍ය අඩංගු වී තිබීම හඳුනා ගැනීම සමඟ කිරි කර්මාන්තය අතිශය දුෂ්කරත කාල වකවානුවක් පසු කරනු ලැබීමේ මෙය සුවිශේෂී ලෙස පාරිභෝගිකයන්ගේ . මිල දී ගැනීමේ වර්ශාවන්, ඔවුන්ගේ ආකල්ප,අවශ්‍යතා හා කිරි නිෂ්පාදන සඳහා ඇති ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපෑවේය) නයට අනුව පාරිභෝගිකයන් අතරින් බහුතරයක්(54%)ක් සඳහන් කළේ එම රසායනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු වීමේ ගැටලුව කිරි නිෂ්පාදන මිල දී ගැනීමේදී තමන්ට බල පෑ බවයි නියැදියේ කුටුම්භයන්ගෙන් .15%ක් සඳහන් කළේ එය ඉතාමත් බලපෑම් සහගත වූ බවයි කුටුම්භයන්ගෙන් .68%ක් සඳහන් කළේ අදාළ ගැටලුව තමන්ට බලපෑවේ එම කාල සීමාවට පමණක් බවයබොහොමයක් එම. කුටුම්භ තම කුටුම්භයන්ගේ පරිභෝජනය ආනයනික කිරිපිටි දේශීය කිරිපිටිවලට හැරී ඇති බවත් තවත් පිරිසක් ආනයනික කිරි වර්ගයක සිට වෙනත් ආනයනික කිරිපිටි වර්ගයක් වෙත මාරු වී ඇති බවත්ය.
- මෙම අධ්‍යනයට අනුව දේශීය නැවුම් කිරි සහ දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ කිරි ආහාර සුලභ නොවීම , ඒ සඳහා ඇති ප්‍රවේශය සහ එහි ගුණාත්මකචභාවය සම්බන්ධ ගැටලු පැවතීම නිසා පාරිභෝගිකයන් නිරන්තරයෙන් ආනයනික කිරි හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා යොමු වන බවයි .

නිර්දේශ

01. දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරන කිරි හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන්හි ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම, සුලභ කිරීම හා ඒ සඳහා ඇති ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම අවශ්‍ය වේ. පාරිභෝගිකයන් නැවුම් දියර කිරි මිල දී ගැනීමට කැමැත්තෙන් පසුවන බැවින් දිවයින පුරා අලෙවි සැල් සහිත බෙදා හැරීමේ ජාලයක් ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වේ.
02. දේශීය කිරිපිටිවල හා දියර කිරිවල ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී එම නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මන්ද යත් විවිධ වෙළෙඳ නාම යටතේ එන කිරි නිෂ්පාදන වර්ග ගුණාත්මකභාවය (රසය, උකු බව) අතින් වෙනස්කම් පෙන්වීම කරන බැවිනි . පාරිභෝගිකයන් පෙන්වා දුන් ආකාරයට සමහර දේශීය කිරි වර්ගවල උකුභාවය ඉතා ඉහළ බවත් කිරි තේ පිළියෙළ කිරීමේ දී එය අපහසු බවත්ය . එසේම පවතින රසකළ කිරිවල සීනි අඩංගු ප්‍රමාණය ඉතා ඉහළ බවත්ය . එබැවින් පාරිභෝගික රුචින්වලට අනුව දේශීය කිරිපිටි හා රසකළ කිරිවල නිෂ්පාදනය වර්ධනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. එසේම, දේශීය වශයෙන් නිපදවන දියර කිරිවල ගුණාත්මකභාවය හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිතභාවය පරීක්ෂා කිරීම වැදගත් වන අතර ආනයනික කිරිපිටිවල යෝග්‍යතාවය හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම ද වැදගත් වේ.

සිදු කෙරෙමින් පවතින අධ්‍යයන

01. ශ්‍රී ලංකා පලතුරු සහ එළවළු සැපයුම් දාමයන්හි ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ගැටලු : විමර්ශනයක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :	රුවිනි විද්‍යාපතිරණ පී.ඒ.ජේ වම්පිකා ඩබ්.ඒ.එන් විජේසූරිය රෝෂිණි රඹුක්වැල්ල	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සම පර්යේෂිකා සම පර්යේෂක සම පර්යේෂිකා
-------------------	--	---

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

එළවළු සහ පලතුරු ක්ෂේත්‍රය ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය ශක්තිමත් ලෙස වර්ධනය කරන ගාමක බලවේගයයි. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලු බවට පත් වී ඇත්තේ එළවළු සහ පලතුරුවල තත්ත්වය පාලනය කිරීම හා සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීමයි. ඉතා මෑත අතීතයේ සැපයුම් දාමය පුරාම සිටින ගොවීන්, එකතු කරන්නන් සහ වෙළෙඳුන් වැන්නන් විසින් සිදු කරන විවිධ තහනම් භාවිතාවන් වාර්තා වී තිබේ. පසු අස්වනු හානිවලට අමතරව අහිතකර රසායන හේතුවෙන් ආහාර තත්ත්වයෙන් බාල වීම හයානක මට්ටමකට පැමිණ තිබේ. ඒ හේතුවෙන් රට තුළ සෞඛ්‍ය උවදුරු මතු විය හැකිය. බොහෝ විද්‍යුත් හා මූද්‍රිත මාධ්‍ය තුළ වාර්තා වන ආකාරයට ජනතාව තුළ සෞඛ්‍ය අවදානම පිළිබඳ පවතින නොදැනුවත්කම හේතුවෙන් පලතුරු සහ එළවළු අඩුවෙන් පරිභෝජනය කරනවා විය හැකිය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පලතුරු හා එළවළු පරිභෝජනය අඩු වීම හේතුවෙන් ජනතාව පෝෂණ උනන්දුවෙන් පෙළෙන අතර එවැනි ආහාර පරිභෝජනය කිරීමෙන් බරපතල රෝග තත්ත්වයන්ට ද ගොදුරු වෙති.

පසු අස්වනු හානි හේතුවෙන් ගුණාත්මකභාවය විනාශවීම පිළිබඳ මහජනතාව තුළ බලවත් අවධානයක් යොමු වී තිබෙන අතර නෙලා ගන්නා ලද එළවළු හා පලතුරුවල රසායනික අවශේෂ පැවතීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැවෙන ගැටලුවක් බවට පත් වී තිබේ. යෝග්‍ය නොවන වගා ක්‍රම අනුව වගා කිරීමෙන් හා රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් තත්ත්වය පිරිහීණු පලතුරු හා එළවළු මිල දී ගැනීමට පාරිභෝගිකයෝ මැළිවෙති. එබැවින්

වගා ක්‍රමයන්හි වර්තමාන මට්ටම්වල බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා ගැටලු ගැඹුරින් විමර්ශනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

අරමුණු

- ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු හා පලතුරු සැපයුම් දාමවල පසු අස්වනු හානිවලට අදාළ ගැටලු විශ්ලේෂණය කිරීම හා එම හානි අවම කර ගැනීමට විසඳුම් හඳුනා ගැනීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු හා පලතුරු සැපයුම් දාම තුළ ආහාර දූෂ්‍ය වීමට අදාළ සුරක්ෂිතතා ගැටලු (කෘෂි රසායන, ඉදවීමට දමන ද්‍රව්‍ය, කල් තබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය) සමාලෝචනය කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු හා පලතුරු සැපයුම් දාමවල ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතා ගැටලු අවම කිරීම සඳහා ආයතනික වශයෙන් වන ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම
- ආසියා සහ අසියානු පැසිෆික් කලාපයේ අනෙකුත් රටවල් එළවළු හා පලතුරු සැපයුම් දාමවල ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතා ගැටලු අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති උපාය මාර්ග හා සාර්ථක අත්දැකීම් සමාලෝචනය කිරීම

පසු අස්වනු හානි සහ පලතුරු සහ එළවළු සැපයුම්දාමයන්හි සුරක්ෂිතතා ගැටලු පිළිබඳව සිදු කෙරී ඇති අධ්‍යයන් මෙන්ම පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම හෝ වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ පර්යේෂණ ආයතන හා විශ්වවිද්‍යාල විසින් සිදු කර ඇති පර්යේෂණවල සාහිත්‍ය විමර්ශන මෙම අධ්‍යයනය සඳහා භාවිතා කර ඇත. එසේම, රජයේ විවිධ දෙපාර්තමේන්තු, පර්යේෂණ ආයතන, අමාත්‍යාංශ ආදියෙන් පලතුරු සහ එළවළු සැපයුම් දාමයන්හි ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සහ සුරක්ෂිතතා ගැටලු අවම කර ගැනීම සඳහා එම ආයතනයන්හි කාර්යභාරය හඳුනා ගැනීම පිණිස ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී.

මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් වල අරමුණු වන්නේ ගොවිජන හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්හි නිරත වී සිටින පුද්ගලයන්ගේ ආකල්ප, කුසලතා සහ දැනුම වර්ධනය කිරීම සහ එමඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික තත්වය වර්ධනය කිරීමයි.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පුහුණු වැඩසටහන්හි සේවලාභීන් පිරිස ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය අංශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වල නිරත වී සිටින රජයේ රාජ්‍ය නොවන ආයතන වල ඉහළ නිලධාරීන්, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ සිට බිම් මට්ටමේ ගොවි ප්‍රජාව දක්වා ව්‍යාප්ත වී සිටිති.

මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය විසින් මෙහෙයවනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් පහත සඳහන් ආකාරයට ව්‍යුහගත වී ඇත.

- ගොවි ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවන්ට යෝග්‍ය පරිදි පුහුණු වැඩසටහන් සකස් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, සම්බන්ධීකරණය, පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා මොඩියුල සකස් කිරීම
- ගොවිජන හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ ආයතනවල ඉල්ලීම පරිදි පුහුණු වැඩසටහන් සකස් කිරීම, සම්බන්ධීකරණය කිරීම, වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා මොඩියුල සකස් කිරීම
- අනෙකුත් ආයතන වල ඉල්ලීම මත පුහුණු විශේෂඥයින් ලබාදීම
- ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන් යටතේ ක්‍රියාබද්ධ පර්යේෂණ නිර්මාණය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
- මෙයට අමතරව ජාතික හා අන්තර්ජාතික පුහුණු, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම සහ අනෙකුත් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධීකරණය සිදු කිරීම ද ප්‍රමුඛ වේ. මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය විසින් 2016 වර්ෂයේ දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කළ පුහුණු වැඩසටහන් පහත දැක්වේ.

පුහුණු වැඩසටහන්

01. “නිරෝගී පරපුරක් සඳහා කෘෂිකර්මය” පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

වර්ථමාන කෘෂිකර්මාන්තය මුහුණ දෙන අභියෝග අතර කෘෂි රසායන අධික ලෙස භාවිතය සහ අවහාවිතය තුළින් මතු වී ඇති සෞඛ්‍යමය හා පාරිසරික ගැටළු ප්‍රධාන වේ.

විශේෂයෙන් දිවයිනේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බල ප්‍රදේශ වල බහුලව පැතිර ඇති හඳුනා නොගත් වකුගහු රෝගය හා වෙනත් බෝ නොවන රෝග රටේ කෘෂිකර්මාන්තයේ එළදායිතාවය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් එල්ල කර ඇතුළත් මෙන්ම ඊට ගොදුරු වූ ප්‍රජාව තුළ ද බොහෝ ආර්ථික ගැටළු උත්ගත වීමට හේතු වී ඇත.

ඒ අනුව ගොවිතැනින් වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම මෙන්ම නිරෝගීමත් පරපුරක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා ගොවීන් හා ගොවි සංවිධාන දැනුවත් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක්ව පවතී. මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන එකී අරමුණු සපුරා ගැනීම සඳහා සකස් වූවකි.

මෙම වැඩසටහන කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශ 15ක පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා ගොවි නායකයින් 1399 දෙනෙකු සහභාගී වී ඇත. මෙම පුහුණු වැඩසටහන ඇඟවූවැව, ගල්ගමුව, මහනාන්තේරිය, අඹන්පොළ, රාජාගනය, තබුන්ත, නාගොල්ලාගම, රඹේ, කොටවෙහෙර, මහගිරිල්ල,

රස්තායක පුර, නිකවැරටිය, කොබෙයිගනේ, දිවුල්ලැගොඩ, මොරගොල්ලාගම යන ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වලදී පැවැත්වෙන ලදී.

පුහුණු කණ්ඩායම - එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා(සම්බන්ධීකාරක)

- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා(සම්පත්දායක)
- එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා(සම්පත්දායක)
- බාහිර සම්පත්දායක(ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)

02. ගොවි සංවිධාන සවිබල ගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන

ගොවි ජනතාවගේ දැනුම, හැකියාව හා ආකල්ප වර්ධනයටත් අත්‍යාවශ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීමටත් ගොවි සංවිධාන විශාල මෙහෙයක් ඉටු කළ ද, ගොවි සංවිධාන හා ගොවි ජනතාව අතර ගොඩනැගී ඇත්තේ ඉතා අවාසිදායක සම්බන්ධතාවයකි.

ගොවි සංවිධාන නායකයන්ගේ දැනුම ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම තුළින් ගොවි සංවිධාන ශක්තිමත් කිරීම හා ගොවීන් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ සක්‍රීය කොටස්කරුවන් බවට පත් කිරීම අත්‍යාවශ්‍යව පවතී. මෙම පුහුණු වැඩසටහන එකී අරමුණ සපුරා ගැනීම සඳහා සකස් වූවකි.

මෙම වැඩසටහන පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ සියළුම ගොවිජන මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන පරිදි වැඩසටහන් 15 ක් පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා ගොවි නායකයින් 1358 දෙනෙකු සහභාගී විය. මෙම වැඩසටහන මහකුඬුක්කඩවල, නාත්තන්ඩිය/තත්බෝව, මුත්තේෂ්වරම්, භාල් දඩුවන, රාජක දඹව, සේරුකැලේ, පාලකුඩාව, මදුරන්කුළිය, ඉහළ පුලියන්කුලම, නාත්/තත්බෝව, පුත්තලම, මාදම්පේ, වනාතවිල්ලුව, නයිනමඩුව, නවගත්තේගම යන ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානවලදී පවත්වන ලදී.

පුහුණු කණ්ඩායම - එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා(සම්බන්ධීකාරක)

- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා (සම්පත්දායක)
- එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා (සම්පත්දායක)
- බාහිර සම්පත්දායක (ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)

03. “සිතමු එක්ව රට හදමු ගොවිතැනට මුල්තැන” තේමාව යටතේ ගොවි නායකයින් බලගැන්වීමේ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන

රජය විසින් සැලසුම් කර ඇති ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන (2016-2018) තුළින් අපේක්ෂා කරනුයේ පරිසර හිතකාමී, සමාජීය වශයෙන් පිළිගත්, සංස්කෘතික හර පද්ධතියන්ගෙන් යුක්ත වූ ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ගොවිතැන් ක්‍රම අනුගමනය කිරීම මගින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කර සමෘද්ධිමත් ගොවි සමාජයක් නිර්මාණය කිරීමයි.

එසේම මෙම තුන් අවුරුදු සැලැස්ම තුළින් ගොවීන් සවිබලගැන්වෙන ක්‍රමෝපායන් ඇතුළත් වන අතර එමගින් ගොවි ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කර ගැනීම සඳහා ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ සමාජ පිළිගැනීම මෙන්ම ආත්මාභිමානය වර්ධනය කර ගත හැකි වැඩසටහන් රාශියක් දියත් කොට ඇත.

ඒ සඳහා ප්‍රයෝගිකව කෘෂිකර්මාන්තයේ නියැලෙන ගොවීන් බලගැන්වීම අතිශය වැදගත් වන අතර දැනුමින් හා කුසලතාවයෙන් පිරි නිවැරදි හා තාර්කිකව සිතාබලා කටයුතු කරන මාතෘභූමියට සහ එහි ආර්ථික දේහය වන කෘෂිකර්මාන්තයට ආදරය කරන ගොවි ජනතාවක් බිහි කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව තිරසාර සංවර්ධනයක් උදෙසා ගොවි නායකයින්ගේ දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම පදනම් කරගෙන පුහුණුකරුවන්

පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහනක් ලෙස දිවයිනේ සියළුම දිස්ත්‍රික්ක පදනම් කර ගනිමින් මෙම වැඩසටහන සම්පාදනය කර ඇත.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන මහනුවර, මාතලේ, කැගල්ල, නුවරඑළිය, බදුල්ල, කුරුණෑගල, පුත්තලම හා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්ක වල ගොවිජන සංවර්ධන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන්, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන්, කෘෂිකර්ම උපදේශකයින් සහ සංවර්ධන නිලධාරීන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් වැඩසටහන් 8ක් පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා නිලධාරීන් 440 දෙනෙකු සහභාගී විය.

පුහුණු කණ්ඩායම - එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා(සම්බන්ධීකාරක)

- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා(සම්පත්දායක)
- එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා(සම්පත්දායක)
- බාහිර සම්පත්දායක(ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)

04. “ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහනට (2016- 2018) සමගාමීව ගොවි කාන්තාව සවිබල ගැන්වීම” මගින් ගොවි පවුල් සවිබලගැන්වීමේ එක් දින පුහුණු වැඩසටහන

දිපව්‍යාප්ත ගොවිජනික තුළ ගොවිජන සමාජයේ කුඩාම ඒකකය වන ගොවි පවුල සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතිමය වශයෙන් සවිබලගැන්වීම හරහා ශ්‍රී ලංකීය ගොවි සමාජය සමෘද්ධිමත් ඒකකයක් බවට පත් කිරීම රජයේ අපේක්ෂාව වන අතර ගොවි පවුල තුළ ගොවියා පමණක් නොව ගොවිදිය ශක්තිමත් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය මෙන්ම වැදගත් කාර්යයක් ලෙස අවදානය යොමු කර ඇත.

ගොවි පවුල ආර්ථික, සමාජීය, මානව සංවර්ධනයක් සඳහා මෙහෙයවීම මෙන්ම ගොවි කාන්තාව පවුල හා බැඳුණු තිරසාර ව්‍යවසායකයින් බවට පත් කිරීමත්, තමන් පවුල වෙනුවෙන් තිරණ ගැනීමටත්, ආත්ම ශක්තිය හා අභිමානය ඇති වන පරිදි සවිබල ගැන්වීමට අවශ්‍ය ප්‍රයෝගික දැනුම, කුසලතා ආකල්ප වර්ධනය කිරීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ විය.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන සැලැස්ම අප ආයතනය මගින් සකස් කර එය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත භාර දෙන ලද අතර මෙකී අරමුණු සහිතව දිපව්‍යාප්ත ගොවි සතිය තුළ 2016 ඔක්තෝම්බර් මස 13 වන දින ගොවි කාන්තා සවිබල ගැන්වීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලද අතර එයට සමගාමීව දිවයිනේ සියළුම ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ගොවි කාන්තා සවිබල ගැන්වීමේ එක්දින පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් පවත්වන ලදී. මෙයට මහනුවර, බදුල්ල, කැගල්ල, ගම්පහ හා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්ක වල පැවති පුහුණු වැඩසටහන් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අප ආයතනයේ නිලධාරීන් සහභාගී වූ අතර එම වැඩසටහනේදී පලදායී කාන්තා සවිබලගැන්වීම් සම්බන්ධ විශේෂ දේශනයක්ද පවත්වන ලදී.

අධීක්ෂණ හා සම්පත්දායක කණ්ඩායම

- එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා - අංශ ප්‍රධාන (මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය)
- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- සිදත් බණ්ඩාර මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- එච්. එච්. ඒ. ශාන්ත මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ආර්. එල්. එස්. ජයතිස්ස මහතා - අංශ ප්‍රධාන (කෘෂි ව්‍යාපෘති හා ව්‍යාපෘති ඇගයුම් අංශය)
- අයි.පී.පී.එම්. ප්‍රසන්න මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- රොමිනි රඹුක්වැල්ල මිය - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- පී.ඒ.ජේ. වම්පිකා මිය - පර්යේෂණ නිලධාරී

05. සේවක අභිප්‍රේරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

මෙම පුහුණු වැඩසටහන හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ සියලුම කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා බාහිර සම්පත්දායක මහතෙකු සම්බන්ධ කරගනිමින් පවත්වන ලද අතර සේවක කාර්යක්ෂමතාවය ඵලදායීතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙම වැඩසටහන වඩාත් ඉවහල් වුහ.

සම්බන්ධිකාරක - පී.සී.ජේ ද සිල්වා මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී

වැඩමුළු

01. මහවැලි ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව කරන ලද පර්යේෂණ සොයාගැනීම් හා නිර්දේශ පිළිබඳ දැනුම හුවමාරු කර ගැනීමේ එක් දින වැඩමුළුව

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ ආයතන මගින් පසුගිය කාලය තුළ විවිධ විෂයන්ට අදාලව මහවැලි කළාපය අශ්‍රිතව පර්යේෂණ වැඩසටහන් රාශියක් සිදු කොට ඇති අතර එම පර්යේෂණ වල සොයාගැනීම් හා නිර්දේශයන් අදාල පර්ශවකරුවන් වෙත යොමු කර ඇත.

විශේෂයෙන් මහවැලි ප්‍රදේශ වල පවතින ගැටළු සඳහා විසදුම් ලබාදීමේදී පලදායී ලෙස භාවිතයන් සකස් කිරීම වැදගත් වනු ඇති අතර මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරියේ විවිධ විෂයන්ට අදාල නිලධාරීන් මෙම අධ්‍යයනය ආශ්‍රිත කරුණු පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සහ ඉදිරියේදී සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් ආශ්‍රිත පර්යේෂකයින් හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරන්නන් අතර දැනුම හුවමාරු කිරීමේ අත්වැලක් ලෙස භාවිතය සඳහා පදනමක් සැකසීමේ අරමුණ සහිතව මෙම වැඩමුළුව සංවිධානය කරන ලදී.

මෙම වැඩමුළුවේදී ආයතනය මගින් මහවැලි ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව කරන ලද පර්යේෂණ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අතර එම අධ්‍යයන සාකච්ඡාවට භාජනය කරන ලදී.

මෙම වැඩමුළුව සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා ඇතුළු විවිධ විෂයන්ට අදාල නිලධාරීන් සහභාගී වූ අතර හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පර්යේෂකයන් ද සහභාගී විය.

සම්බන්ධිකාරක - එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා, අංශ ප්‍රධාන (මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය)

- ඉදිරිපත් කිරීම් - ආචාර්ය රංජිත් වික්‍රමසිංහ - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ජේ.කේ.එම්.පී. වන්දුසිරි මහතා - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
- සිදත් බණ්ඩාර මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ඩබ්. එච්. ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහතා - අංශ ප්‍රධාන (අලෙවි හා ආහාර ප්‍රතිපත්ති අංශය)
- එච්. ටී. පද්මජනී මිය - පර්යේෂණ නිලධාරිනී
- එස්. ඇපාසිංහ මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ඩබ්.එච්.ඒ. ශාන්ත මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී

02. කෘෂි ව්‍යාපාර හා අලෙවි ව්‍යාප්ති භාවිතය පිළිබඳ දෙදින වැඩමුළුව

කෘෂි ව්‍යාපාර හා අලෙවි ව්‍යාප්ති සංකල්ප හා භාවිතය පිළිබඳ යාපනය විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පීඨයේ කෘෂි ව්‍යාපාර කළමනාකරණ අංශයේ අවසන් වසර හා දෙවන වසර ශිෂ්‍යයින් 74 දෙනෙකු සහභාගි කර ගනිමින් දෙදින වැඩමුළුවක් ලෙස මෙය පවත්වන ලද අතර මෙම වැඩසටහන තුළින් කෘෂි ව්‍යාපාර හා අලෙවිකරණ ව්‍යාප්තිය සංකල්ප හා ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා ශිෂ්‍යයන්ට ඉඩකඩ සැලසූ අතර ජාතික එකාබද්ධතාවය හා සංහිදියාව ගොඩනැංවීම සඳහා මෙම වැඩසටහන වඩාත් ඉවහල් වූවක් විය.

පුහුණු කණ්ඩායම - ඩබ්.එච්.ඒ. ශාන්ත මහතා - (සම්බන්ධකාරක)

- ජේ.කේ.එම්.ඒ. චන්ද්‍රසිරි මහතා - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ඩබ්. එච්. ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහතා - අංශ ප්‍රධාන (අලෙවි හා ආහාර ප්‍රතිපත්ති අංශය)
- එච්.ජේ.සී.ජයසූරිය මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- ඩබ්. ඒ.එන්. විජේසූරිය මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- අයි.පී.පී.එම්. විජේසිංහ මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී

ප්‍රසිද්ධ දේශන

➤ ශ්‍රී ලංකීය කෘෂිකර්මයේ ගමන්මඟ මෑයෙන් ප්‍රසිද්ධ දේශනයක් ගරු පර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී පුජ්‍ය අතුරලියේ රතන ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා ආයතනයේ හා බාහිර ආයතනවල නිලධාරීන් විශාල පිරිසගේ සහභාගිත්වය ලැබුණි.

සම්බන්ධකාරක - එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා - අංශ ප්‍රධාන (මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය)

➤ “ආසියානු හා පැසිපික් කලාපීය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව නිර්ණය කරන සාධක“ (ශ්‍රී ලංකාවට විශේෂිතය) මෑයෙන් දේශනයක් ආචාර්ය උපාලි චිත්‍රමසිංහ මහතා විසින් පවත්වන ලද අතර ආයතනයේ පර්යේෂකයින් මෙන්ම බාහිර ආයතනවල නිලධාරීන් මෙයට සහභාගි විය.

සම්බන්ධකාරක - පී. සී. ජේ. ද සිල්වා මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී

වෙනත් ආයතන සඳහා පුහුණු විශේෂඥතා සැපයීම

➤ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා “කෘෂිකර්ම සංවර්ධනයේදී තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය“ පිළිබඳ 2016.10.27-28 දිනයන්හිදී අඟුණකොළපැලැස්ස, සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේ පැවති පුහුණු වැඩසටහන සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා සහභාගී වූ අතර පූර්ණ සම්පත්දායකත්වය ලබා දෙන ලදී.

➤ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා “කෘෂිකර්ම සංවර්ධනයේදී තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය“ පිළිබඳ 2016.03.03 දින ගන්නෝරුව, සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේ පැවති පුහුණු වැඩසටහන සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා සහභාගී වූ අතර පූර්ණ සම්පත්දායකත්වය ලබා දෙන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම සේවයේ නිලධාරීන්, කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් සහ තාක්ෂණ සහකාර නිලධාරීන් සඳහා “කෘෂිකර්ම සංවර්ධනයේදී තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතය” පිළිබඳ 2016.07.25 සහ 27 දිනයන්හිදී පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී එච්. එම්. ජේ. කේ. හේරත් මහතා සහභාගී වූ අතර පූර්ණ සම්පත්දායකත්වය ලබා දෙන ලදී.
- ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන (2016-2018) සමගාමීව ගොවි කාන්තා සවිබල ගැන්වීම මඟින් ගොවි පවුල් සවිබලගැන්වීමේ එක් දින පුහුණු වැඩසටහනේ පුහුණු සැලැස්ම ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී සුසිලා ලර්දු මිය විසින් සකස් කර කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හා ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන (2016-2018) ගොවි නායකයින් බලගැන්වීමේ හා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන පුහුණු සැලැස්ම, අංශ ප්‍රධාන, ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී එස්.එම්.ඒ සමරකෝන් මහතා විසින් සකස්කර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සංඛ්‍යාන හා දත්ත සැකසුම් අංශය

මෙම ඒකකය කෘෂිකාර්මික දත්ත බැංකුවකින් සහ දත්ත සැකසුම් ඒකකයකින් සමන්විතය. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය සඳහා අදාළ වන සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ සැලසුම් කිරීම සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහි ලා අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම පිණිස දත්ත බැංකුව ස්ථාපනය කර ඇත. දත්ත බැංකුව පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණු වන්නේ,

1. දැනට පවතින කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට අදාළ දත්ත ඒවා අවශ්‍යවන්නන්ට පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි වනසේ එකම ස්ථානයක තැන්පත් කිරීම.
2. සියලුම තොරතුරු එකම ස්ථානයක තැන්පත් කිරීම තුළින් ඒවායෙහි අඩුපාඩු සහ නව දත්තයන්හි අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන ඒවා යාවත්කාලීන කිරීම
3. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති මඟින් රැස් කරගන්නා දත්ත ඒවායේ මූලික අරමුණුවලට අමතරව සමාජ විද්‍යා පර්යේෂකයන් හට අවශ්‍ය වටිනා සම්පත් ලෙස භාවිතා කළ හැකිවීම තුළින් එම දත්තවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නංවා වැඩි වටිනාකමකින් යුතු තොරතුරු සමුදායක් බවට පත් කිරීම.

විවිධ වූ මූලාශ්‍ර මඟින් තොරතුරු ලබා ගන්නා සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ වටපිටාවක් තුළ දත්ත බැංකුව ස්ථාපනය කර ඇත. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අප විසින් දත්ත එකතු කරනු ලබන ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වේ.

දත්ත බැංකුවට අදාළ කාර්යයන් පහත පරිදි කොටස් 06කට වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

1. දත්ත එකතු කිරීම
2. කේතකරණය
3. සත්‍යාපනය
4. ගබඩා කිරීම
5. තොරතුරු නැවත ලබා ගැනීම
6. විශ්ලේෂණය

ඉහත දක්වා ඇති මූලාශ්‍රවලින් මෙන්ම, ඒවායෙහි වෙබ් අඩවි සහ මුද්‍රිත පතපොත ඇසුරින් දත්ත එකතු කිරීම කරනු ලැබේ. මීට අමතරව ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් මෙම ආයතනයේ ඇති අලෙවි හා ආහාර ප්‍රතිපත්ති අංශයෙන් ගනු ලැබේ.

මෙම වසර තුළ දී පරිගණකගත කරන ලද තොරතුරු පද්ධතිය මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් සඳහා නවීකරණය කරන ලදී. ගොවි කටයුතු දත්තවල සාමාන්‍ය ඒකක පරිවර්තනය සහ සත්‍යාපනය කිරීම තෝරා ගත් භාණ්ඩ සඳහා සිදු කරන ලද අතර එමඟින් එම ඒකක සමාන පසුකලයක් මතට ගැනීමට හැකි වේ. යාවත්කාලීන කළ තොරතුරුවල පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා වර්ෂාවසානයේ ගොනු රක්ෂණය කිරීම ද සිදු කරන ලදී. වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් දර්ශක යාවත්කාලීන කිරීම සිදු කරන ලදී.

- 2013,2014 සහ 2015 වර්ෂ සඳහා ආහාර ද්‍රව්‍යවල නිෂ්පාදක මිල ගණන්
- 2013,2014 සහ 2015 වර්ෂ සඳහා ආහාර ද්‍රව්‍යවල තොග මිල ගණන්
- 2015 වර්ෂය සඳහා ආහාර ද්‍රව්‍යවල සිල්ලර මිල ගණන්
- 2015 වර්ෂය සඳහා කන්න බෝග හා වාර්ෂික බෝග වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදනය
- 2013 වර්ෂය සඳහා ආනයන හා අපනයන තොරතුරු
- 2012 වර්ෂයේ වී වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය

දත්ත ඉල්ලීම් සැපිරීම

දත්ත බැංකුවෙන් ලබා දෙන තොරතුරු සේවාවෙන් කෘෂි කාර්මික තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ආයතනය තුළින් හා බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ලැබුණු ඉල්ලීම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

අභ්‍යන්තර ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව	= 43
බාහිර ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව	= 34
සමස්ත ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව	= 77

දත්ත රැස් කිරීම සඳහා පරිශීලනය කළ පොත්පත්

- මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව - 2015
- මහ බැංකුවේ සමාජ හා ආර්ථික දත්ත - 2015

කෘෂිකාර්මික දත්ත බැංකුව පවත්වා ගෙන යාමට අමතරව ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලැබූ පහත සඳහන් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතීන්හි ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ කටයුතුවලට අදාළ දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු ද මෙම ඒකකයෙන් සිදු කරනු ලැබේ.

- R490 - කුඹුරු ඉඩම් දත්ත විෂමතා නිර්ණය කිරීම : පහතරට තෙත් කලාපීය නියමු ව්‍යාපෘතිය
- R496 - ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමුහුන් බීජ වගාව : දේශීය හා ආනයනික
- R497 - සමෘද්ධි ව්‍යාපෘතියේ ජීවනෝපාය සංවර්ධන ප්‍රතිලාභීන් : උපාය මාර්ග, ප්‍රතිඵල, බලපෑම හා අභියෝග
- R499 - බදුල්ල සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයන්හි කුඩා සහ මධ්‍ය පරිමාණ මල් වගා කරුවන් :වර්තමාන තත්ත්වය සහ අනාගත විභවතා
- R500 - ශ්‍රී ලංකාවේ කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රයේ විභවතා සහ ගැටලු : ගම්මිරිස් සහ එනසාල්වලට විශේෂිතව
- R501 - ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ සහල් ප්‍රභේදයන්ට පවතින පාරිභෝගික රුචිකත්වයන්
- R504 - කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කළ වාණිජ ගොවිපල වැඩසටහන හා තරුණ කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව වැඩසටහන ඇගයීම
- R505 - ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගංගා ද්‍රෝණියේ ජීවත් වන ආන්තික කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවන් මුහුණ දෙන දේශගුණික විපර්යාස බලපෑම්වලට විසඳුම් සෙවීම
- R509 - ශ්‍රී ලංකාවේ අග්නිදිග වියළි කලාපයේ DL 1a සහ DL 1b හි ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනයේ තිරසාරභාවය
- R510 - ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන

පරිගණක නඩත්තුව

පරිගණක නඩත්තු සහකාරවරු පරිගණක නඩත්තුව සහ ආයතනයේ විවිධ ස්ථානවල ස්ථාපනය කර ඇති පරිගණක නඩත්තු කිරීම සඳහා පූර්ණ වශයෙන් දායක වී සිටිති. ඔවුන් විසින් සියලුම පරිගණක දෘඩාංග සහ මෘදුකාංග ස්ථාපනය කිරීම් සහ පරිගණක මිල දී ගැනීම් සහ අලුත් වැඩියා කිරීම්වලට අදාළ කටයුතු ද සම්බන්ධ සිදු කරනු ලබයි. අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි පරිගණක මිල දී ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික පිරිවිතර සකස් කිරීම සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවලට අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි තීරණ ගැනීම සඳහා මඟ පෙන්වීම ද සිදු කරනු ලබයි.

පහත සඳහන් අංශවලින් ලැබුණු ඉල්ලීම්වලටය අනුව පරිගණක ජාල ස්ථාපිත කිරීමේ කටයුතු සිදු කර තිබේ.

අංශය	තත්ත්වය
මානව සම්පත් සහ ආයතනික සංවර්ධන අංශය	දැනටමත් අවසන් කර ඇත.

ආයතනික වෙබ් අඩවිය

ආයතනයේ වෙබ් අඩවිය අප ඒකකයට ලැබෙන අත්‍යාවශ්‍ය ගතික තොරතුරුවලින් කාලීනව යාවත්කාලීන කෙරේ. මෙම තොරතුරු යටතට අලෙවි ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර ඒකකයෙන්, පරිපාලන අංශයෙන් සහ වැඩසටහන් අංශයෙන් ලැබෙන නවතම ප්‍රවෘත්තිවලින් සමන්විත වේ. නිරන්තරයෙන් වෙබ් අඩවියට ඇතුළත් කරන තොරතුරු වන්නේ,

- දෛනික මිල ගණන් - විවරණිකාව
- සතිපතා මිල ගණන් - විවරණිකාව
- මාසික මිල ගණන් - විවරණිකාව
- ප්‍රකාශන සහ වෙනත් වැදගත් වැඩසටහන්

පරිගණක විද්‍යාගාරය

පරිගණක විද්‍යාගාරය අප ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පරිගණක පහසුකම් සැපයීම පිණිස පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

පුස්තකාලය

පුස්තකාලයෙහි මූලික පරමාර්ථය වනුයේ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයෙහි සහ බාහිර ආයතන හා පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කෘෂිකාර්මික අංශයට අදාළ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, ගොනු කිරීම සහ තොරතුරු අවශ්‍යතා සැපයීම වේ. වර්ෂය තුළ කාර්ය මණ්ඩලයේ විමර්ශන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ග්‍රන්ථ 352ක් ද, විමර්ශන කෘති 16ක් සහ වාර ප්‍රකාශන 69ක් ද නිකුත් කර තිබේ. වර්ෂය තුළ පුස්තකාලය පරිහරණය කළ පාඨක සංඛ්‍යාව 250කි.

පොත්, සඟරා සහ වාර ප්‍රකාශන අත්පත් කර ගැනීම

වර්ෂය තුළ ග්‍රන්ථ 118ක් පුස්තකාල එකතුවට අත්පත් කර ගෙන ඇත. ඉන් 14ක් සෘජු මිල දී ගැනීම් වන අතර ග්‍රන්ථ 104ක් ප්‍රකාශන හුවමාරු වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු ඒවා වේ. දේශීය සහ විදේශීය ආයතනවලින් විශාල වාර සඟරා, පුවත් හසුන්, වාර්ෂික වාර්තා ප්‍රමාණයක් හුවමාරු හෝ පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබී තිබේ.

ආයතනය විසින් වර්ෂය තුළ විදේශීය සහරා නාම 08කට (කලාප 96ක් ඇතුළත්) සහ දේශීය සහරා නාම 06කට දායකත්වය ලබා ගන්නා ලදී.

පුස්තකාල සේවා

පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ සහ බාහිර පාඨක ඉල්ලීම් පරිදි තොරතුරු සහ ප්‍රලේඛන සේවාවන් වන සාහිත්‍ය ගවේෂණය, විමර්ශන සේවා, කාලීන තොරතුරු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් සහ ඡායා පිටපත් සේවාවන් සපයන ලදී.

පුස්තකාලය තුළ නවීන ADSL පහසුකම ලබා ගැනීමත් සමඟ අන්තර්ජාල පාදක තොරතුරු පහසුකම් සඳහා වූ ප්‍රවේශය පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තව දුරටත් පුළුල් කරන ලදී. පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සහ බාහිර පාඨකයින් සඳහා විවිධ විෂයන් යටතේ පවත්වාගෙන යන පුවත්පත් ලිපි එකතුව ක්ෂණික විමර්ශනය සඳහා අඛණ්ඩ දර්ශකගත කොට ඇත.

අන්තර් පුස්තකාල සහයෝගීතාවය (ILC)

පුස්තකාලය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාවේ පුස්තකාලයේ පවත්වා ගෙන යන කෘෂිකාර්මික පුස්තකාල තොරතුරු ජාලයේ (AGRINET) සාමාජිකයෙකු වන අතර අඛණ්ඩව එම දත්ත ජාලය සඳහා තෝරා ගත් පවුන පිටු බෙදා හැරීමේ දත්ත පදනම සහ සම්බන්ධව කටයුතු කරයි.

AGRINET තොරතුරු ජාලය මඟින් සම්පාදනය කරන පහත සඳහන් දත්ත පදනම වෙත පුස්තකාල එකතුවෙන් ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක තොරතුරු සපයන ලදී.

- 01. ජාතික කෘෂිකාර්මික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය
- 02. සම්ප්‍රදායික දැනුම පිළිබඳ ග්‍රන්ථ නාමාවලිය (කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළව)

2016 වර්ෂයේ ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස යාවත් කාලීන කිරීම සඳහා ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය වෙත පුස්තකාල දත්ත සංචිතය වෙතින් සපයන ලදී.

ආයතන ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාකකරණය

ජාතික විද්‍යා පදනම මඟින් ආරම්භ කරන ලද ආයතන ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාකකරණය ව්‍යාපෘතිය මඟින් 2013 දක්වා අප ආයතනයේ ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාකකරණය කර ඇති අතර (<http://harti.nsf.ac.lk/>) මඟින් ඒ සඳහා ප්‍රවේශ විය හැකිය.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වන්නේ ආයතනික විද්‍යුත් ප්‍රකාශන එකතුවක් පවත්වාගෙන යාම හා මාර්ගගත ප්‍රවේශය මඟින් ඉක්මනින් ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ පහසුකම් සැලසීමයි.

ප්‍රකාශන හුවමාරු වැඩසටහන

ආයතනික ප්‍රකාශන 200ක් හුවමාරු වශයෙන් පහත සඳහන් පුස්තකාල වෙත යවන ලදී.

- 1) කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය
- 2) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සමාජ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය
- 3) ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
- 4) ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව (සංවර්ධන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය)
- 5) දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය (CEPA)
- 6) පාර්ලිමේන්තු පුස්තකාලය
- 7) ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
- 8) ජාතික විද්‍යා පදනම

- 9) වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- 10) යාපනය මහජන පුස්තකාලය
- 11) අන්තර්ජාතික ජල කළමනාකරණ ආයතනය
- 12) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- 13) ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
- 14) කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
- 15) කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- 16) රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය
- 17) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
- 18) පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- 19) යාපනය විශ්වවිද්‍යාලය
- 20) ඌව වෙල්ලස්ස විශ්වවිද්‍යාලය
- 21) රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
- 22) සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය
- 23) නැගෙනහිර විශ්වවිද්‍යාලය
- 24) මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය
- 25) වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය
- 26) අනුරාධපුර භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය
- 27) බෞද්ධ සහ පාලි විශ්වවිද්‍යාලය

ප්‍රකාශන 104ක් ඉහත පුස්තකාල වෙතින් ලැබී ඇත.

ප්‍රකාශන ඒකකය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ ප්‍රකාශන ඒකකය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. පර්යේෂණ වාර්තා, කාලීන වාර්තා, සඟරා, පුවත් හසුන්, විවරණිකා, අත්පොත් , අත් පත්‍රිකා සහ අනෙකුත් පත්‍රිකා භාෂා ත්‍රිත්වයෙන් ම සංස්කරණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සිදු කෙරෙන්නේ මෙම ඒකකයෙනි.

මෙම වසර තුළ පර්යේෂණ වාර්තා 19ක් සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ප්‍රකාශයට පත් කොට තිබේ. එසේ ම සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් කාර්ය පත්‍රිකා 06ක් ද ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණ. 2016 වර්ෂයේ ප්‍රකාශයට පත් කළ පර්යේෂණ වාර්තා සහ කාර්ය පත්‍රිකා පිළිබඳ විස්තර පහත දැක් වේ.

2016 වර්ෂයේ ප්‍රකාශයට පත් වූ පර්යේෂණ වාර්තා

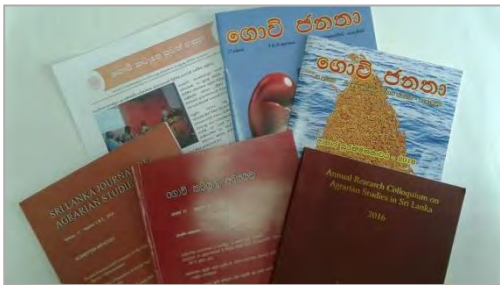
01. එළවළු අපනයනය ආශ්‍රිත සැපයුම් දාම විශ්ලේෂණය (සි.ප 62)
02. ග්‍රාමීය කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය සඳහා කාන්තා කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් හි දායකත්වය හා වැඩි දියුණු කිරීමේ අවස්ථා (සි.ප 63)
03. පහතරට තෙත් කලාපයේ කුඹුරු බිම් වී වගාව සඳහා ශක්‍යතාවය අනුව වර්ගීකරණය කිරීම (සි.ප 64)
04. Permanent Crop Clinic Programme : An Evaluation (ER-183)
05. An Analysis of Marketing Margins and Marketing Efficiency : Marketing channels of potato and red onion in Sri Lanka (ER-187)
06. Agro Tourism Development in Farming Community : Opportunities and challenges (ER-188)
07. Production and Marketing of Betel (ER-189)
08. Microfinance Institutions in Sri Lanka : Examination of different models to identify success factors (ER-190)
09. Present Status of Vegetable direct Marketing in Selected Districts in Sri Lanka (ER-191)
10. Investigation of Peri –Urban Dairy Production System in Seethawaka Area. (ER-192)
11. Adopting the Farmer Field School Approach in the Dry Zone Livelihood Support and Partnership programme (ER-193)
12. An Analysis of Farmer Decision Making and Its Effects on Price Volatility: Mid country vegetable sector in Sri Lanka (ER-194)
13. Production and Marketing of Traditional Rice Varieties in Selected Districts in Sri Lanka : Present status and Future Prospects (ER-195)
14. Cardamom Cultivation in Knuckles Conservation Forest : Environmental and Socio-Economic Perspective (ER-196)
15. Mechanization in Other Field Crop Sector : A situational Analysis (ER-197)
16. Impacts and Lessons of Microfinance Component of the Dry Zone Livelihood Support and Partnership Programme (ER-198)
17. Experiences and Lessons from an Investment in Tomato Processing : A case study in Matale District (ER-199)
18. Causes and Effects of Paddy Land Filling in Western Province (ER-200)
19. Behavior of Marketed Surplus in Paddy Price Determination in Sri Lanka (ER-201)

2016 වර්ෂයේ මුද්‍රණය කරන ලද සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි කාර්ය පත්‍රිකා

01. නිල්වලා ව්‍යාපාරයට අයත් ප්‍රදේශවල වගා නොකරන ඉඩම්, ජීවනෝපාය සංවර්ධනය සඳහා ඵලදායීව භාවිතයට ගැනීම (කාර්ය පත්‍රිකා අංක 03)
02. කීර හා කොරටු වගාවන් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය : මාතර දිස්ත්‍රික්කය (කාර්ය පත්‍රිකා- 04)
03. දුම්කොළ වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ විකල්ප කෘෂි බෝග සඳහා ගොවීන් යොමු කිරීමේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනය (කාර්ය පත්‍රිකා අංක 05)
04. **Impact of Government's Accelerated Tank De-silting Programme Conducted in Late 2012. (Working paper No.06)**
05. **An Evaluation of Selected Dedicated Economic Centers: Comparative Analysis in Norochholei and Nuwara Eliya (working paper No.07)**
06. **Needs Assessment of Agricultural Market Information (Working Paper No 08)**

මෙයට අමතරව, 2016 වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් වාර ප්‍රකාශනයන් නිකුත් කරන ලදී.

01. ගොවි ජනතා - 17 වෙළුම, හතරවැනි කලාපය, 2015 (ඔක්තෝම්බර් - දෙසැම්බර්)
02. ගොවි ජනතා -18 වෙළුම, විශේෂ කලාපය, 2016 (ජනවාරි- දෙසැම්බර්)
03. ගොවි කටයුතු අධ්‍යයන , 10 වෙළුම, දෙවෙනි කලාපය, 2015
04. ගොවි කටයුතු පුවත් හඹුන, 39 වෙළුම, අංක 01 , 2016
05. **Sri Lanka Journal of Agrarian Studies. Vol. 17 No. 01 and 02,2014**

ඉහත ප්‍රකාශනයන්ට අමතරව,

ගොවි කටයුතු අධ්‍යයන පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුවට (Annual Research Colloquium on Agrarian Studies in Sri Lanka) ඉදිරිපත් වූ පර්යේෂණවල සංක්ෂිප්ත ඇසුරින් සම්පාදිත වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම ද ප්‍රකාශන ඒකකයෙන් සිදු විය.

අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රකාශනය ඒකකය පහත සඳහන් ප්‍රදර්ශන, වැඩමුළු, ජාතික ප්‍රදර්ශන ආදියට සහභාගී වෙමින් ආයතනය පිළිබඳ ප්‍රචාරක කටයුතු, පොත් අලෙවි කිරීම් ආදියෙහි නිරත විය.

2016 මාර්තු 06 දින සිට 08 දක්වා කොළඹ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලා පරිශ්‍රයේ දී පැවති වස විස නැති ජාතික පොළ හා වෙළඳ ප්‍රදර්ශනයට ඉදිරිපත් කළ අලෙවි හා ප්‍රදර්ශන කුටිය

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ ගොවි සතියට සමගාමීව කොළඹ විහාරමහා දේව උද්‍යානයේ ශ්‍රීන්පාන් හි පැවති ආහාර සැණකෙළිය හා කෘෂි කාර්මික ද්‍රව්‍ය ප්‍රදර්ශනයට ඉදිරිපත් කළ අපගේ අලෙවි හා ප්‍රදර්ශන කුටිය.

2016 වර්ෂය තුළ සහභාගී වූ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

මෙම වර්ෂය තුළ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් 20කට පමණ අප ආයතනයේ පර්යේෂකයින් සහ අනෙකුත් නිලධාරීන් සම්පත් දායකයින් ලෙස සම්බන්ධ කරවීමට ප්‍රකාශන ඒකකයට හැකි විය. ඒ අතරින් පහත සඳහන් වැඩසටහන් කැපී පෙනේ.

- කෘෂි එල්.එම් සේවයේ බ්‍රහස්පතින්දා ප.ව 2.00 සිට 3.00 දක්වා පැයක ගුවන් කාලය තුළ සංකර්ත වැඩසටහනට සම්බන්ධ වීම
- මහ ගෙදරින් ගොවි ගෙදරට - ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව
- සුභාරතී - ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව

කෘෂි එල්.එම් සේවයේ සංකර්ත වැඩසටහනට සම්බන්ධ වෙමින් .....

2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය මණ්ඩල තත්ත්වය

	2015.12.31 දිනට තත්ත්වය	වර්ෂය සේවය හිටුවීම, සේවයෙන් ඉවත් වීම	තුළ අත් පත්වීම්	31.12.2016 දිනට තත්ත්වය
අධ්‍යක්ෂ	1	-	-	1
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	1	-	-	1
අංශ ප්‍රධානීන්	6	-	-	6
පර්යේෂණ කාර්යමණ්ඩලය	23	-	-	23
පරිපාලන කාර්යමණ්ඩලය	6	-	1	7
පුස්තකාල භෝෂ්ඨ කාර්යමණ්ඩලය	2	-	-	2
දත්ත බැංකුව	0	-	-	0
පරිගණක ඒකකය	2	-	-	2
ප්‍රකාශන ඒකකය	4	1	-	3
සංඛ්‍යාන කාර්යමණ්ඩලය	24	2	-	22
තාක්ෂණික කාර්යමණ්ඩලය	5	1	1	5
ලිපිකාර, ලේකම් සහ සමාන්තර ශ්‍රේණි	44	1	-	43
මෙහෙයුම් සහ සමාන්තර ශ්‍රේණි	48	4	-	44
එකතුව	166	9	2	159

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය

2016 වර්ෂයේ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ආයතනය විසින් රුපියල් මිලියන 1.8ක් ආයෝජනය කර තිබේ. මාණ්ඩලික හා මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන් 15 දෙනෙකු දේශීය පුහුණුවීම් සඳහා සහභාගී වී ඇති අතර මාණ්ඩලික නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුට විදේශ පුහුණුවීම් සඳහා අවස්ථාව උදා වී තිබේ.

පහත සඳහන් පර්යේෂණ නිලධාරීන් පශ්චාත් උපාධි අධ්යයන කටයුතුවල නිරතව සිටියහ.

සාගරිකා හිටිහාමු මිය - ග්‍රාමීය සංවර්ධනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය
 ඕස්ට්‍රේලියාවේ කුවින්ස්ලන්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය
 2015 ජනවාරි 19 සිට 2017 ජනවාරි 18

ඊ.ඒ.සී ප්‍රියංකර මහතා ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය
 විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ හුවාසොන්ග් විශ්වවිද්‍යාලය
 චීනය, 2015 අගෝස්තු 31 සිට -2018 අගෝස්තු 30

එන්.පී.පී සමන්ත මහතා ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය
 විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ හුවාසොන්ග් විශ්වවිද්‍යාලය
 චීනය, 2015 අගෝස්තු 31 සිට -2018 අගෝස්තු 30

වැඩසටහන්/ සම්මන්ත්‍රණ/ වැඩමුළු/ සමුළු/රැස්වීම් ආදිය
 විදේශ පුහුණුවීම් සඳහා සහභාගී වීම - මාණ්ඩලික නිලධාරීන්

01. පර්යේෂණ නිලධාරී එච්.ජේ.සී ජයසූරිය මහතා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා හු තොරතුරු පද්ධති භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාවකට සහභාගී විය .එය 2016 ජනවාරි 04 සිට 13 දක්වා ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද්හි පැවැත්විය.
02. සංඛ්‍යාන නිලධාරී කේ.පී.කේ.අයි.යු ප්‍රනාන්දු ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතය පිළිබඳ හයිද්‍රාබාද් හි පැවති පුහුණු වැඩසටහනට 2016 ජනවාරි 04 සිට 13 දක්වා සහභාගී විය.
03. ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී ඩබ්.එච්.ඩී ප්‍රියදර්ශන මහතා ආසියානු ආහාර සහ කෘෂි ව්‍යාපාර සමුළුව ; ආහාර සැපයුම් දාමය පරිසර හිතකාමී කිරීම 'සම්බන්ධයෙන් ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද්හි පැවති පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී විය .එය 2016 ඔක්තෝබර් 26 සිට 28 දක්වා ඉන්දුනීසියාවේ බාලි හි පැවැත්විය.
04. අභ්යන්තර විගණන නිලධාරී එන්.සී ඒකනායක මහත්මිය' ග්රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන්හි සමාජ විගණනය 'සම්බන්ධයෙන් ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද්හි පැවති පුහුණු වැඩසටහනට 2016 නොවැම්බර් 9 සිට 18 දක්වා සහභාගී වූවය.
05. පර්යේෂණ නිලධාරීන් වන පී.ඒ.ජේ වම්පිකා ,ආර්.ඩී විජේසිංහ 2016 දෙසැම්බර් 12 සිට 21 දක්වා ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද්හි පැවති සුහුරු කෘෂිකර්මය නම් පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී වූහ.

දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී වීම

1. අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරීන් එන්.සී ඒකනායක මහත්මිය අභ්‍යන්තර විගණන සැලසුම් ,අභ්‍යන්තර පාලනය සහ අවදානම් තක්සේරුව පිළිබඳව 2016 මාර්තු 10 දින ප්‍රාග් ආයතනයේ දී පැවැති වැඩමුළුවට සහභාගී වූවාය.
2. ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී එච්.එම්.ජේ.කේ හේරත් මහතා සම්පාදනය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ නිෂ්පාදන තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ 2016 මාර්තු 14 සහ 15 දිනවල සීමාසහිත නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල ආයතනයෙහි පැවති වැඩමුළුවකට සහභාගී විය.
3. පුස්තකාලයාධිපතිනී එච් .එම්.ටී.ජී.එල් හේරත් මෙනෙවිය පුස්තකාල තොරතුරු ජාලය පිළිබඳව පැවති සම්මන්ත්‍රණයක් සඳහා 2016 මාර්තු 16 දින සහභාගී වූවාය .එය ජාතික පුස්තකාල හා ජරලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ පැවැත්විණි.
4. එච්.ජේ.සී ජයසූරිය ,ඉන්දිකා එදිරිසිංහ යන පර්යේෂණ නිලධාරීන් සහ ජරවෘත්ති හා ජරකාශන නිලධාරීන් වන සී.යු සේනානායක ,පුජිත ද මෙල් යන මහත්වරු පර්යේෂණ ලිපි සමාලෝචනය සහ සංස්කරණය :අපි එය නිවැරදිව සිදු කරන්නේ ද ?මැයිත් ' ජාතික විද්යා පදනමේ දී පැවති වැඩමුළුවක් සඳහා 2016 අප්රිලයේ 28 සිට සහභාගී වූහ.
5. අභ්යන්තර විගණන නිලධාරීන් එන්.සී ඒකනායක මහත්මිය සහ ගිණුම් නිලධාරීනී ඩබ්.ඩී.ජී පෙරේරා යන මහත්මීන් 2016 මැයි 20 සහ 31 දිනයන්හි ශ්රී ලංකා රාජ්ය මුල්ය ගණකාධිකාරවරුන්ගේ සංගමයේ දී පැවති වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනකට සහභාගී වූහ.
6. ජ්යෙෂ්ඨ දත්ත විශ්ලේෂක එම්.ඩී.එල් සෙනරත් මහතා සහ අභ්යන්තර විගණන නිලධාරීන් එන්.සී ඒකනායක මහත්මිය ජාතික මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්රී ලංකා ජාතික සභාවේ දී 2016 ජූලි 16 දින පැවති 'අභිජරේරණය 'පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී වූහ.
7. ජ්යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී සිදත් බණ්ඩාර මහතා 2016 ජූලි 22 දින ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්යාලයේ කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ පැවති ' වියළි කලාපයේ භූ ජලය සහ එහි භාවිතාව 'මැයිත් වූ සමුළුව සඳහා සහභාගී වූයේය.
8. ජ්යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරීනී සුසිලා ලූර්දු මහත්මිය ජාතික විද්යා පදනමේ පැවති තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා දේශීය ඥානය භාවිතා කිරීම මැයිත් පැවති සම්මන්ත්රණයට සහභාගී වූවාය.
9. පුස්තකාලයාධිපතිනී එච් .එම්.ටී.ජී.එල් හේරත් මෙනෙවිය 2016 නොවැම්බර් මස 21 සහ 22 පැවති ' පුස්තකාල අවකාශ නිර්මාණය : අඩු වියදමකින් හෝ වියදමක් නොමැතිව පුස්තකාල අවකාශ නිර්මාණය 'පිළිබඳව වැඩමුළුවට සහභාගී වූවාය .එය ජාතික පුස්තකාල සහ විඥාපන විද්යා ආයතනයේ දී පැවැත්විණි.
10. අධි පර්යේෂක ආචාර්ය එම්.එස් සේනානායක මහතා වඩා හොඳ ඵලදායිතාවයක් සඳහා කාලය කළමනාකරණය කර ගැනීම නමින් සීමාසහිත නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල ආයතනයෙහි පැවැති වැඩමුළුවකට සහභාගී විය.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සටහන්

රුපියල්

වත්කම්	සටහන්	රුපියල්	
		2016	2015 Restated
ජංගම වත්කම්			
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	2	10,239,695.30	14,710,732.69
ලැබිය යුතු-ණයගැනියෝ	3	22,154,315.31	21,380,622.99
ලැබිය යුතු - කැන්පන්	4	625,104.23	774,423.44
අවසන් තොග	5	5,879,924.92	5,371,267.40
ඉදිරි ගෙවීම්	6	854,953.11	375,506.23
අනෙකුත් ජංගම වත්කම්	7	222,563.12	171,427.80
		39,976,555.99	42,783,980.55
ජංගම නොවන වත්කම්			
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්	8	18,928,573.34	6,242,329.61
යටිතල පහසුකම්, පිරියත හා උපකරණ	9	49,264,617.11	62,798,468.22
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	10	37,406,540.40	32,569,179.58
සිදු කෙරෙමින් පවතින වැඩ	11	665,775.00	-
		106,265,505.85	101,609,977.41
මුළු වත්කම්		146,242,061.84	144,393,957.96
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
උපවිත වියදම්	12	11,121,020.64	14,235,551.08
		11,121,020.64	14,235,551.08
අවිනිශ්චිත බැරකම් සඳහා වෙන් කිරීම්			
		115,350.00	
ජංගම නොවන වගකීම්			
සේවක ප්‍රතිලාභ	13	42,678,156.50	36,372,580.00
		42,678,156.50	36,372,580.00
මුළු වගකීම්		53,914,527.14	50,608,131.08
ශුද්ධ වත්කම්		92,327,534.70	93,785,826.88
ශුද්ධ වත්කම් හා හිමිකම්			
රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන	14	170,879,115.48	182,143,835.19
අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ප්‍රාග්ධනය		1,405,701.00	1,874,268.00
සංචිත	15	26,190,953.79	33,855,313.31
ප්‍රත්‍යාගණිත සංචිත		35,003,646.00	35,003,646.00
දිරි දීමනා හා පුහුණු අරමුදල	16	319,994.30	426,659.06
අතිරික්තය/ (ලාභනාවය)	17	(141,471,875.87)	(159,517,894.68)
		92,327,534.70	93,785,826.88

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ රාජ්‍ය ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවලට සහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූල වේ.

.....
 කුෂාරී වෙදගේ
 ගණකාධිකාරීණී
 දිනය - 2017 පෙබරවාරි 27

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙළ කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් අනුමත කොට අත්සන් කළේ,

.....
 හපුතන්ත්‍රී ධර්මසේන
 අධ්‍යක්ෂ

.....
 ඩී.වී බන්දුලසේන
 සභාපති

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

රුපියල්

ආදායම	සටහන්	2016	2015 ප්‍රකාශණික
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අරමුදල්		155,200,000.00	152,543,107.00
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සඳහා බාහිර ආයතනවලින් ලද අරමුදල්		4,954,465.96	1,201,860.60
අනෙකුත් ආදායම්	18	30,342,006.44	30,748,898.10
මුළු ආදායම		190,496,472.40	184,493,865.70
වියදම්			
වැටුප්, වේතන හා සේවක දීමනා	19	(130,876,188.88)	(138,658,607.87)
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම්		(12,668,923.46)	(11,620,405.47)
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සඳහා බාහිර ආයතන වෙත කළ ගෙවීම්		(4,954,465.96)	(1,201,860.60)
ක්ෂය වෙන් කිරීම් *	9, 10	-	(19,223,722.72)
අනෙකුත් ආදායම් **	20	(31,355,386.26)	(29,438,738.43)
බොල් ණය අයි/ (ඌන) වෙන් කිරීම්		(32,237.18)	5,720.72
බැංකු ගාස්තු		(61,975.00)	(74,910.00)
මුළු වියදම		(179,949,176.74)	(200,212,524.37)
අදාළ කාලය සඳහා අතිරික්තය/ හිඟය		10,547,295.66	(15,718,658.67)

* Rs.128,077.00ක මුදලක් ජීව වාසු ව්‍යාපෘතිය සහ බහාලුම් ජර්නල් E 01 සමඟ ගලපන ලදී.

** Rs.249,750 ක මුදලක් ගොඩනැගිලි නඩත්තු ජර්නල් GL -E 01 සිට උච්චකරණ ගිණුමට මාරු කරන ලදී.

.....
 සභාපති

.....
 අධ්‍යක්ෂ

.....
 ගණකාධිකාරී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

2015	සටහන්		2016 (රු.)
	මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය		
(15,840,331.67)	වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ හිඟය/ අතිරික්තය		10,547,295.66
	ගැලපීම්		
19,095,645.72	ක්ෂය වීම්		20,620,321.31
-	ක්‍රමක්ෂය		(20,620,321.31)
3,595,007.50	පාරිතෝෂික සඳහා වෙන් කිරීම්		9,538,762.00
	අවිනිශ්චිත බැරකම් සඳහා වෙන් කිරීම්		115,350.00
(1,170,700.17)	ආයෝජන ආදායම		(1,643,812.29)
-	පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්		(11,514.83)
(2,209,960.00)	අබලි ද්‍රව්‍යවලින් ලද ලාභය		(31,727.00)
3,469,661.38	කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		18,514,353.54
	කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම්		
137,297.20	ණයගැතියෝ		(773,692.32)
(835,265.84)	අවසන් තොග		(508,657.52)
(201,863.58)	ඉදිරි ගෙවීම්		(479,446.88)
(15,507.80)	අනෙකුත් ජංගම වත්කම්		(51,135.32)
4,780,578.24	ගෙවිය යුතු දෑ		(3,114,530.44)
7,334,899.60	මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශුද්ධ මුදල් භාවිතය		13,586,891.06
(3,310,572.50)	පාරිතෝෂික ගෙවීම්		(3,233,185.50)
4,024,327.10	මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශුද්ධ මුදල් භාවිතය		10,353,705.56
	අයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය		
(627.47)	ණයගැතියෝ		149,319.21
(745,198.82)	අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		(12,686,243.73)
(4,106,504.56)	දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ		(5,653,529.44)
(5,880,831.51)	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි		(6,149,317.98)
1,170,700.17	ආයෝජන ආදායම්		1,643,812.29
	සිදු කෙරෙමින් පවතින වැඩ		(665,775.00)
(9,562,462.19)	අයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශුද්ධ මුදල් භාවිතය		(23,361,734.65)
	මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය		
9,271,000.00	රජයේ ප්‍රදාන- ප්‍රාග්ධන ලැබීම්		8,308,000.00
-	දිරිදීමනා අරමුදල-ආයතනයේ දායකත්වය (ව්‍යාපෘති අංක R 50)		197,264.70
3,062,760.00	අබලි ද්‍රව්‍ය අලෙවිය		31,727.00
121,351.85	දිරිදීමනා අරමුදල-ආයතනයේ දායකත්වය (ව්‍යාපෘති අංක R 48)		-
12,455,111.85	මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ශුද්ධ මුදල්		8,536,991.70
6,916,976.76	මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම		(4,471,037.39)
7,793,755.93	කාලච්ඡේදය ආරම්භයේ මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමය		I 14,710,732.69
14,710,732.69	කාලච්ඡේදය අවසානයේ මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමය		II 10,239,695.30
	සටහන්:		
	මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්		1 11
			01.01.2016 31.12.2016
14,700,732.69	බැංකු ගේෂය		14,700,732.69 10,214,695.30
10,000.00	අතැති මුදල්		10,000.00 25,000.00
14,710,732.69	එකතුව		14,710,732.69 10,239,695.30

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 ශුද්ධ වත්කම් / වගකීම් වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

	රජයේ ප්‍රදාන- ප්‍රාග්ධන	අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ප්‍රාග්ධන දීමනා	සංචිත	ප්‍රත්‍යාගණිත සංචිත	දිරිදීමනා හා පුහුණු අරමුදල	සමුච්චිත අතිරික්තය	රුපියල් එකතුව
2016 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	182,143,835.19	1,874,268.00	33,855,313.31	35,003,646.00	426,659.06	(159,517,894.68)	93,785,826.88
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු මුදල්	8,308,000.00						8,308,000.00
වර්ෂය සඳහා ක්‍රමක්ෂය	(19,572,719.71)		(1,047,601.60)				(20,620,321.31)
ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන සංචිත සහ අරමුදල් ගිණුම් ශේෂයේ ලියා හල අගය ගැලපීම		(468,567.00)	(6,814,022.62)		(106,664.76)	7,389,254.38	-
දිරි දීමනා අරමුදලේ ආයතනික කොටස (ව්‍යාපෘති අංක R 507)			197,264.70				197,264.70
පෙර වසරේ ක්ෂය නිවැරදි කිරීම්						(910,036.40)	(910,036.40)
ජීව වායු ව්‍යාපෘතිය ප්‍රාග්ධනීකරණය						1,031,020.00	1,031,020.00
මුදල් අයකැමීමේ තැන්පත් මතපෙර වසරේ පොළිය ගැලපීම						(11,514.83)	(11,514.83)
ආදායම් සහ වියදම්						10,547,295.66	10,547,295.66
2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	170,879,115.48	1,405,701.00	26,190,953.79	35,003,646.00	319,994.30	(141,471,875.87)	92,327,534.70

මූල්‍ය ප්‍රකාශය සඳහා සටහන්

2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

1. සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

1.1 පොදු

පොදුවේ පිළිගත් ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා පිළිවෙත්වලට, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුතු ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධානයන්ට අදාළව ඓතිහාසික පිරිවැය මත මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කොට ඇත. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි උද්ධමන සාධක සඳහා ගැලපීම් සිදු කර නැත. උපාර්ජන පදනම මත ගණකාධිකරණ මූලධර්ම නිරන්තරයෙන් භාවිතා කර තිබේ.

1.2 සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු

මේ සමඟ පෙර වසරෙහි භාවිතා කළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති නිරන්තරයෙන් භාවිතා කර ඇති අතර අවශ්‍ය තත්වී මෙම වසරේ ඉදිරිපත් කිරීම් තහවුරු කිරීම සඳහා පෙර වසරේ සංඛ්‍යා දත්ත ද නැවත දක්වා තිබේ.

1.3 ශේෂ පත්‍ර දිනයට පසුව හටගන්නා සිද්ධි.

ශේෂපත්‍ර දිනෙන් පසු හට ගන්නා ප්‍රමාණවත් සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය වාර්තාවල අදාළ හෙලිදරවු හා ගැලපීම් සිදු කර ඇත.

1.4 වත්කම් තක්සේරු

(i) දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ

(ii) පහත සඳහන් ක්ෂය අනුපාතයන් යටතේ සරල මාර්ග ක්‍රමය අනුව ක්ෂය කර තිබේ.

ගොඩනැගිලි	වාර්ෂික 2 ½%
උපකරණ/ගෘහ භාණ්ඩ	වාර්ෂික 10 %
පරිගණක	වාර්ෂික 20 %
සුභ සාධක උපකරණ	වාර්ෂික 10 %
පොත්	වාර්ෂික 10 %
වාහන	වාර්ෂික 20 %

මිල දී ගත් වර්ෂයේ දී සමස්ත වර්ෂයටම ක්ෂය කරනු ලැබේ.

ක්ෂය කරනු ලබන වත්කමෙහි ඵලදායී ජීවිතකාලය පුරා සරල මාර්ග ක්‍රම ක්‍රමකෂය සිදු කරනු ලබන අතර වර්ෂයට අදාළ ක්‍රමකෂය අගය එම වර්ෂයෙහි ක්ෂය වියදම අඩුවීමෙහි අගයට සමාන වේ.

1.5 ණය ගැතියෝ

උපලබ්ධි වේ යැයි අපේක්ෂිත අගයන් වන ණය ගැතියන්ගේ වටිනාකම සඳහන් කර ඇත. බොල් සහ අඩමාණ ණය වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන වෙන් කොට ඇත. 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණයගැතියන්ගෙන් 4%ක් අඩමාණ ණය වෙනුවෙන් වූ ප්‍රතිපාදන සඳහා වෙන් කොට ඇත. (ශිෂ්‍යත්ව ලාභී ණයගැතියන් හැර)

1.6 තොගය

පාරිභෝජන තොගය පිරිවැය මත අගය කොට ඇත. අනෙකුත් තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගය මත අගය කර ඇත. තොගයෙහි පිරිවැය ගණනයේදී FIFO ක්‍රමය යොදා ගනී.

1.7 වගකීම් හා වෙන් කිරීම්

1.7.1 පාරිතෝෂික

1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික පනතට අනුව , පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා වෙන් කිරීම් සිදු කොට ඇත.

2016 වර්ෂයේ පාරිතෝෂික ගෙවීම් මූලික වැටුප හා ජීවන වියදම් දීමනාව පදනම් කරගෙන සකස් කර ඇත.

1.7.2 අවිනිශ්චිත බැරකම්

නින්දු ලැබීමට නියමිත නඩු විභාග සඳහා අවිනිශ්චිත බැරකම් වෙන් කර තිබේ.

1.7.3 අවිනිශ්චිත වත්කම්

ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියන්ගෙන් අයකර ගැනීමට සිදුවන ලෙස නින්දු නියම වීමට ඇති නඩු මත අවිනිශ්චිත වත්කම් සැකසී තිබේ.

1.7.4 අනිවාර්ය දායකත්ව සැලසුම

සේවකයින්ගේ මාසික වැටුපෙන් පිළිවෙලින් 15% සහ 3% බැගින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට (EPF) සහ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදලට (ETF) ආයතනය විසින් දායකත්වය දරනු ලබයි. මෙම දායකත්වයන් කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කර ඇති වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශයේ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ.

1.8 මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

මූල්‍ය කාර්යසාධනය පහත ගැලපීම් සිදු කිරීමෙන් පසු ගණනය කොට ඇත.

- a) බොල් හා අඩමාණ ණය සහ වෙන් කිරීම් සිදු කිරීම සහ ආයතනයේ ඵදිනෙදා මෙහෙයුම් වෙනුවෙන් වන අනාගත අසම්භාව්‍යත් වෙනුවෙන් වෙන් කිරීම් සිදු කර තිබේ. ආයතනයේ දේපොළ , පිරියත සහ උපකරණ ඵලදායී ලෙස නඩත්තු කෙරෙයි.
- b) ආදායම් යන්තට ඇතුළත් වන්නේ රජයේ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අරමුදල්, නේවාසිකාගාර ආදායම්, ශ්‍රවණාගාර ආදායම් සහ අනෙකුත් ආදායම්ය.

1.9 ප්‍රවාහන හා මුද්‍රණ වියදම්

පර්යේෂණ හා පුහුණු අංශ ද ඇතුළුව සියලුම අංශ සඳහා ප්‍රවාහන හා මුද්‍රණ වියදම් ගිණුම්ගත කිරීමට සිදුවේ. එබැවින් එම වියදම් අනුමත අනුපාතයකට ගණනය කොට එම වියදම එකී අදාළ වියදම් අතර ප්‍රතිශතයකට ගළපා ඇත.

2 මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්	රුපියල්	
	2016	2015
අතැති මුදල්	25,000.00	10,000.00
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323292	3,009,818.80	1,638,481.62
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323293	17,910.00	481,148.21
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323315	17,754.53	81,226.60
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323317	7,169,211.97	12,499,876.26
	10,239,695.30	14,710,732.69

3 ලැබිය යුතු මුදල්	රුපියල්	
කාර්යමණ්ඩල ණයගැතියෝ		
නිවාස ණය	1,565,164.55	1,966,261.85
ඒකාබද්ධ ණය	18,009,429.50	17,919,014.28
විශේෂ අත්තිකාරම්	745.47	695.47
උත්සව අත්තිකාරම්	22,779.05	22,429.05
ලැබිය යුතු ගුවණාගාර ආදායම්	95,687.50	356,565.00
ලැබිය යුතු නේවාසිකාගාර ආදායම්	92,807.25	513,304.75
අස්ථානගත වූ පුද්ගලයන්ගෙන් අය	6,723.32	6,723.32
ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියෝ	19,173,425.10	19,593,320.10
	38,966,761.74	40,378,313.82
වෙනත් ණයගැතියෝ		
ලැබිය යුතු ආයෝජන ආදායම්	637,799.23	159,743.05
සේවස්ථ පුහුණු ආයතනය ලැබිය යුතු	6,806.38	6,806.38
කේ.එන්.යු ගුණසේකර	12,100.00	12,100.00
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	1,384,750.96	85,527.16
ඉවත් වූ සේවකයන්ගෙන් අයකර ගත යුතු	597,445.87	606,795.87
සරසවි පොත් හල	4,272.25	4,272.25
ණයගැති- විවිධ	123,332.65	123,332.65
ණයගැති-මොබිටෙල් (පුද්) ආයතනය	150,539.28	38,499.03
R-481 පර්යේෂණ අධ්‍යයනය		
	111,921.59	111,921.59
ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා වෙළඳපොළ තක්සේරුව පාදක සමීක්ෂණය	58,884.29	337,490.58
APO ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබිය යුතු දෑ	95,310.00	-
ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රතිඵල අධීක්ෂණ - උපදේශකත්වය 2016/01	100,912.64	-
	3,284,075.14	1,486,488.56
	42,250,836.88	41,864,802.38
අඩු කළා:		
බොල් සහ අඩමාන ණය සඳහා වෙන් කිරීම්	(923,096.47)	(890,859.29)
ශිෂ්‍යත්වලාභීන් සඳහා වෙන් කිරීම්	(19,173,425.10)	(19,593,320.10)
	22,154,315.31	21,380,622.99

4 ලැබිය යුතු තැන්පතු	රුපියල්	
ස්ථාවර- හෝජනාගාර භාරකරු	70,000.00	70,000.00
ස්ථාවර- මුදල් අයකැමි	12,034.23	11,353.44
විවිධ - ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් (අන්තර්ජාල පහසුකම්)	3,125.00	3,125.00
විවිධ- තැපැල්පතී	24,945.00	24,945.00
විවිධ- කොළඹ ගැස් හා ජල සමාගම	4,750.00	4,750.00
විවිධ -ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය	500.00	500.00
විවිධ- සී/ස සෙල්ටෙල් ලංකා සමාගම	3,500.00	3,500.00
විවිධ- ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	406,250.00	406,250.00
විවිධ- ඉන්ධන සංචිත	100,000.00	250,000.00
	625,104.23	774,423.44

LKR

5	නොග	2016	2015
	ප්‍රකාශන සහ සභරා	2,753,079.00	2,757,389.00
	පරිභෝජනය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය	2,199,981.42	1,755,811.40
	අලෙවි සැල	926,864.50	858,067.00
		5,879,924.92	5,371,267.40
6	ඉදිරි ගෙවීම්		
	මෝටර් රථ රක්ෂණය	831,349.81	375,506.23
	ගොඩනැගිලි රක්ෂණය	23,603.30	-
		854,953.11	375,506.23
7	අනෙකුත් ජංගම වත්කම්		
	මිල දී ගැනීම් අත්තිකාරම්	222,563.12	171,427.00
	අත්තිකාරම්	-	0.80
		222,563.12	171,427.80
8	අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		
	ඇමතුම් තැන්පතු	12,001,500.00	1,500.00
	ස්ථාවර තැන්පතු- රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	5,853,764.05	5,613,145.18
	ස්ථාවර තැන්පතු- රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව නිවාස යෝජනා ක්‍රමය	1,073,309.29	627,684.43
		18,928,573.34	6,242,329.61

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සටහන්

9 ගොඩනැගිලි, පිරියත හා උපකරණ

2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

අයිතම	01.01.2016 දිනට පිරිවැය රු.	ගැලපීම්	2016 වර්ෂය තුළ මිලදී ගැනීම්/ (ප්‍රත්‍යාගණනය)	2016.12.31 දිනට මුළු පිරිවැය	2016.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	ගැලපීම්	2016 වසර තුළ ක්ෂයවීම්	2016.12.31න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	රුපියල්
									31.12.2016 දිනට ශුද්ධ වටිනාකම
ලී බඩු/ උපකරණ	45,779,763.67	1,031,020.00	2,772,147.57	49,582,931.24	34,396,629.86	559,748.46	2,632,443.80	37,588,822.12	11,994,109.12
පරිගණක	27,628,312.58		2,199,500.00	29,827,812.58	23,243,262.85	350,287.94	1,911,280.00	25,504,830.79	4,322,981.79
මෝටර් රථ	70,544,565.00			70,544,565.00	25,632,242.00		14,084,580.00	39,716,822.00	30,827,743.00
පොත්	12,834,544.85		681,881.87	13,516,426.72	10,716,584.17		680,060.35	11,396,644.52	2,119,782.20
සුබසාධන උපකරණ	3,734.55		-	3,734.55	3,733.55			3,733.55	1.00
එකතුව	156,790,920.65	1,031,020.00	5,653,529.44	163,475,470.09	93,992,452.43	910,036.40	19,308,364.15	114,210,852.98	49,264,617.11

10 ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි

2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

අයිතම	01.01.2016 දිනට පිරිවැය රු.		2016 වර්ෂය තුළ මිලදී ගැනීම්/ (ප්‍රත්‍යාගණනය)	2016.12.31 දිනට මුළු පිරිවැය	2016.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය		2016 වසර තුළ ක්ෂයවීම්	2016.12.31න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	31.12.2016
									දිනට ශුද්ධ වටිනාකම
ඉඩම්	1,716,667.00			1,716,667.00	-		-	-	1,716,667.00
ගොඩනැගිලි	46,328,968.26		6,149,317.98	52,478,286.24	15,476,455.68		1,311,957.16	16,788,412.84	35,689,873.40
	48,045,635.26		6,149,317.98	54,194,953.24	15,476,455.68		1,311,957.16	16,788,412.84	37,406,540.40

පැල්වෙහෙර සංචාරක බංගලාව 2011.12.12 දින සිට වසර 30 බදු යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

11 සිදු කෙරෙමින් පවතින වැඩ

අභ්‍යන්තර ජලාපවහන නළ පද්ධතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු

665,775.00

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙහි අවසන් වර්ෂය සඳහා සටහන්

		රුපියල්	
ණය හිමියෝ		2016	2015
12	උපවිත වියදම්	7,183,746.48	9,525,273.73
	ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු	136,462.20	136,462.20
	ආපසු ගෙවිය යුතු හෝපනාගාර තැන්පතු - උපනිෂ්ඨ පරණමාන්ත	50,000.00	50,000.00
	වැටුප් අත්තිකාරම්	17,139.91	10,232.91
	නොගෙවූ වියදම්	250,297.33	192,344.11
	ඉවත් වූ සේවකයන් සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල්	264,900.60	218,090.29
	සේවක සහ ආපනශාලා තැන්පතු	13,084.50	13,084.50
	ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු	15,875.00	16,000.00
	රඳවාගත් මුදල	280,904.45	258,253.18
	ණය හිමියෝ	36,580.00	2,082,081.16
	කලින් ලද අත්තිකාරම්- නේවාසිකාගාරය	23,948.00	108,921.25
	කලින් ලද අත්තිකාරම්- ශ්‍රවණාගාරය	72,775.00	86,250.00
	සුධ සාධක සංගමය	3,197.00	3,197.00
	ජීවන වියදම් හිඟ මුදල් මත ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික	126,912.50	126,912.50
	ගෙවිය යුතු බදු	-	15,300.00
	අමාත්‍යාංශයට ගෙවිය යුතු	94,358.05	94,358.05
	උපනිෂ්ඨ පරණමාන්ත	61,788.37	61,788.37
	මුදල් අයකැමීමට ගෙවිය යුතු	12,034.23	
	ව්‍යාපෘති ණයහිමියෝ		
	R-470 ශ්‍රී ලංකාවේ අවම වියදම් ආහාර වේල- අධ්‍යයනය	423,823.94	423,823.94
	කඩිනම් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ අවශ්‍යතා ඇගයීම	7,774.28	7,774.28
	R - 505 ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගංගා දෝණියේ ජීවත් වන ආතතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවට කාලගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑමට පිළියම්	606,890.97	805,403.61
	R-512 ශ්‍රී ලංකාවේ ගෝලීය විචලනා හමුවේ නිරසාරභාවය සඳහා කෘෂි පර්යේෂණ - ප්‍රතිපත්ති- තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයන්හි ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය	1,438,527.83	-
		11,121,020.64	14,235,551.08
සේවක ප්‍රතිලාභ			
13	ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	36,372,580.00	36,088,145.00
	වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	3,233,185.50	3,310,572.50
	වර්ෂය සඳහා වෙන් කිරීම්	9,538,762.00	3,595,007.50
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	42,678,156.50	36,372,580.00
රජයේ ප්‍රදාන- ප්‍රාග්ධන			
14	ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	182,143,835.19	160,092,835.19
	වර්ෂය තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	8,308,000.00	22,051,000.00
	වර්ෂය සඳහා ක්‍රමක්ෂය	19,572,719.71	-
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	170,879,115.48	182,143,835.19
සංචිත			
15	ඉතිරි කිරීම් තුළින් දායකත්වය	661,423.67	881,898.23
	ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධන අරමුදල	10,853,188.75	14,820,118.87
	ප්‍රාග්ධන සංචිත	2,615,370.64	2,928,827.52
	ව්‍යාපෘති පොදු සංචිත	9,781,186.49	13,041,581.98
	දීමනා අරමුදල	2,279,784.24	2,182,886.71
		26,190,953.79	33,855,313.31
දීමනා හා පුහුණු අරමුදල			
16	දීමනා අරමුදල	82,237.15	109,649.53
	පුහුණු අරමුදල - ව්‍යාපෘති	237,757.15	317,009.53
		319,994.30	426,659.06

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

LKR

සමුච්චිත හිඟය		2016	2015
17	Bජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	159,517,894.68	151,607,990.39
	පෙර වසරවල් සඳහා ක්ෂය නිවැරදි කිරීම්	456,646.46	-
	පෙර වසරේ ගැලපුම් - පරිගණක ක්ෂය කිරීම් නිවැරදි කිරීම්	350,287.94	-
	පෙර වසරේ ගැලපුම් - ජීව වායු ව්‍යාපෘතිය ප්‍රාග්ධනීකරණය	(1,031,020.00)	-
	පෙර වසරේ ගැලපුම් - ජව වායු ව්‍යාපෘතිය ක්ෂය කිරීම්	103,102.00	
	පෙර වසරේ ගැලපුම් - මුදල් අයකැමිගේ තැන්පතු මත පොළීය නිවැරදි කිරීම්	11,514.83	
	ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන සංචිත සහ අරමුදල් ගිණුම් ශේෂයේ ලියාහල අගයට ගැලපුම්	(7,389,254.38)	(7,808,754.38)
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ආදායම මත වියදම	(10,547,295.66)	15,718,658.67
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	141,471,875.87	159,517,894.68

අනෙකුත් ආදායම්			
18	තේවාසිකාගාර ගාස්තු	15,334,782.82	13,563,914.60
	ශ්‍රවණාගාර ගාස්තු	11,895,658.50	12,499,408.00
	මොබිටෙල් පාරිභෝගික සේවයෙන් ලද ආදායම්	112,040.25	94,512.99
	ප්‍රකාශන විකිණීමෙන් ලද ආදායම්	195,502.50	150,092.00
	ආයෝජන පොළී	913,753.02	435,112.22
	සේවක ණය පොළී	730,059.27	735,587.95
	ව්‍යාපෘතිවලින් ලද පුනරාවර්තන දායකත්වය	453,501.92	140,530.43
	ශිෂ්‍යත්ව ණය ගැතියන්	419,895.00	412,539.87
	නිල නිවාස ගාස්තු සහ කාමර කුලියට දීම්	62,108.60	21,260.25
	පැල්වෙහෙර නවාතැන් ගාස්තු	-	150,300.00
	පරිගණක ආදායම්	25,778.00	4,026.00
	ටෙන්ඩර් ගාස්තු	-	10,000.00
	මිනිස් බල ආදායම	23,773.10	-
	අබලි ද්‍රව්‍ය අලෙවිය	31,727.00	-
	වෙනත් ආදායම්	143,426.46	321,653.79
	වාහන විකිණීමෙන් ලද ලාභය	-	2,209,960.00
		30,342,006.44	30,748,898.10

වැටුප් වේතන හා සේවක ප්‍රතිලාභ			
19	වැටුප් - ස්ථිර සේවකයින්	47,259,709.97	43,960,156.52
	වැටුප් - බාහිර විමර්ශකයින්	6,587,693.78	6,161,103.03
	ජීවන වියදම් දීමනාව, විශේෂ දීමනාව සහ අනෙකුත්	51,595,828.96	51,298,540.32
	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	11,417,519.94	10,171,934.82
	සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල	2,283,503.98	2,034,386.98
	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හා සේ.නි.භා.අ හිඟ	-	14,376,238.87
	අනිකාල	2,184,338.25	2,750,879.83
	පාරිතෝෂික	9,538,762.00	6,854,467.50
	පාරිතෝෂික අධිභාරය	8,832.00	1,050,900.00
		130,876,188.88	138,658,607.87

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ අරමුදල
 2016 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සටහන්

LKR

අනෙකුත් වියදම්		2016	2015
20	දේශීය යැපීම් හා දේශීය ප්‍රවාහන	1,016,069.09	1,740,496.63
	විදේශීය ගමන් වියදම්	360,492.52	208,098.00
	ලිපිද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලීය අවශ්‍යතා	1,280,642.01	1,004,002.10
	ඉන්ධන සහ ලිහිසි තෙල්	1,289,794.57	1,469,975.45
	නිල ඇඳුම්	377,474.01	373,546.82
	වාහන අලුත්වැඩියා	1,051,462.88	1,183,707.89
	ගොඩනැගිලි නඩත්තු	1,262,690.08	503,194.49
	යන්ත්‍රෝපකරණ අලුත් වැඩියා	2,025,243.66	1,439,427.92
	දුරකථන ගාස්තු	1,631,309.76	1,656,485.41
	විදුලිය	6,321,790.30	5,516,558.28
	ජල බිල්පත්	1,076,695.02	1,023,867.11
	පළාත් පාලන ආයතනවලට ගෙවන බදු	315,601.20	315,601.20
	කැපැල් ගාස්තු	504,890.00	410,500.00
	ප්‍රවාහන	566,795.00	567,507.50
	නීති ගාස්තු	4,000.00	8,000.00
	වාහන සඳහා කාර්මික උපදෙස්	75,000.00	82,500.00
	ඉදි කිරීම් සඳහා කාර්මික උපදෙස්	180,000.00	165,000.00
	පුවත්පත්	259,590.00	256,670.00
	බලපත්‍ර සහ රක්ෂණය	981,083.06	1,034,597.27
	ආරක්ෂක ගාස්තු	2,565,800.00	2,097,530.00
	පිරිසිදු කිරීමේ ගාස්තු	745,408.58	697,722.68
	රෙදි සේදුම්	491,911.00	702,205.00
	විගණන ගාස්තු	300,000.00	270,000.00
	වෛද්‍ය ගාස්තු	790,176.96	662,832.62
	ආපන ශාලා ගාස්තු	22,850.00	56,393.00
	විවිධ වියදම්- අනෙකුත්	661,175.02	649,676.55
	නීති ගාස්තු	-	122,750.00
	සුඛ සාධක	230,200.00	324,827.00
	වෙළඳ දැන්වීම්	652,009.50	359,889.75
	සම්මුඛ පරීක්ෂණ ගාස්තු	15,000.00	21,000.00
	පාලක මණ්ඩලය	253,800.00	180,400.00
	මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන	1,329,080.22	1,116,159.91
	විනෝදාස්වාදන	13,848.06	4,705.00
	තොරතුරු බෙදා හැරීම	1,436,570.00	982,050.00
	අලෙවි වියදම්- ප්‍රකාශන	198,192.50	146,712.00
	රඳවා ගැනීමේ බදු	56,987.30	37,570.08
	විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු	81,000.00	100,400.00
	කාර්යමණ්ඩල සංවර්ධනය	815,403.96	1,946,178.77
	අවිනිශ්චිත බැරකම් වියදම්	115,350.00	
		31,355,386.26	29,438,738.43

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அபிபதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

ඒපීඑල්/ඩී/එච්එච්අර්ටීඅයි/මබේ අංකය
உமது இல. }
01/16/04 Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2017 අගෝස්තු 08 දින

සභාපති,

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1972 අංක 05 දරන හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතන පනතේ 24 වන වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් ආයතනයේ සභාපති වෙත 2017 ජූලි 05 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 - 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරුකිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වවිගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වවිගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට හෙක්ටර් කොට්ඨාසයකට ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01

- (i) ප්‍රමිතයේ 29 (ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සමුච්චිත අරමුදලට ගලපන ලද රු.7,389,254 ක වටිනාකම සඳහා තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 75 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය වත්කම් කල් පිරෙන දින හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත් එසේ සිදු කර නොතිබුණි.
- (iii) ප්‍රමිතයේ 76 (ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරණ දිනෙන් පසුව මාස 12 ක් තුළදී උපලබ්ධි වෙනැයි අපේක්ෂා කරන දෑ ජංගම වත්කම් ලෙස සැලකිය යුතු වුවත් ඊට පටහැනිව රු.12,001,500 ක් වූ කාලීන තැන්පතු ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

(iv) ප්‍රමිතයේ 48 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රමිතය මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන හෝ අවසර දී ඇති විටෙක හැර වත්කම් හා වගකීම් හිලවී නොකළ යුතු වුවත් රු.1,192,125 ක විදේශ ශිභාත්ව ණයගැනී ගේෂයට රු.18,700 ක ණයහිමි ගේෂය හිලවී කර තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07

(i) ප්‍රමිතයේ 47 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කමේ සාධාරණ වටිනාකම ධාරණ අගයෙන් ප්‍රමාණවත් ලෙස වෙනස් වන විට ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවත්, වාහන හැර අනෙකුත් දේපල පිරිසිදු උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි.

(ii) ප්‍රමිතයේ 65 ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ඵලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.4,203,649 වූ වත්කම් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු රු.43,711 ක මුදලක් ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණි.

(ආ) අතිකාල දීමනා , පාරිතෝෂික ගෙවීම්, සේවක අර්ථසාධක දායක අරමුදල් දායකය සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් දායකයට අදාළ උපචිත වියදම් රු.1,247,194 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.

(ඇ) භාවිතයට ගත නොහැකි පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය වටිනාකම රු.197,496 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තොග යටතේ දක්වා තිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂය ලෙස රු.20,620,321 ක් වත්කම් ක්ෂය කිරීමේ උපලේඛනයේ සටහන් කර ඇතත් එය මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ වියදමක් ලෙස සටහන් කර නොතිබුණි.

2.3 ලැබියයුතු හා ගෙවියයුතු ගිණුම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට එකතුව රු. 22,564,321 ක් වූ ණයගැතියන්ගෙන් රු.19,698,344 ක් හා එකතුව රු.10,799,237 ක් වූ ණයහිමියන්ගෙන් රු.547,660 ක් වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට පැවත එන අතර ඒවා නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති හා රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 2015 මැයි 25 දිනැති අංක 01/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 2.3 ඡේදය	ඉන්ධන දීමනාව ලබාගැනීමට හිමිකමක් නොමැති නිලධාරීන් 04 දෙනෙකු සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු.1,164,929 ක ඉන්ධන දීමනාවක් ගෙවා තිබුණි.
(ආ) 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 03/2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන් සඳහා අවස්ථා 07 ක දී රු.102,160 ක අත්තිකාරම් ලබාදී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. තවද ලබාගත් අත්තිකාරම් මුදලින් සියයට 40 සිට සියයට 100 දක්වා ප්‍රමාණයක් දින 3 සිට දින 18ක කාලයක් දක්වා නිෂ්කාර්යව අත රඳවා ගෙන නැවත පියවූ අවස්ථා 19 ක් නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 4 ඡේදය ප්‍රකාරව හා 2010 ඔක්තෝබර් මස මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශය

සෑම මාසයකදීම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රැස්වීම් පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කර තිබුණ ද, ආයතනය විසින් 2015 වර්ෂයේ රැස්වීම් 4 ක් ද 2016 වර්ෂයේ රැස්වීම් 4 ක් ද කමිණක් පවත්වා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයතනයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.10,547,296 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආයතනය රු.15,718,659 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂය හා සසඳන විට සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.26,265,955 ක වර්ධනයක් විය. රජයේ ප්‍රදාන රු.2,656,893 කින් වැඩි වීම, වැටුප් හා වෙනත් රු.7,782,419 කින් අඩු වීම, ක්ෂයවීම් රු. 19,223,723 කින් අඩු වීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ හතරක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේ දී මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ 2012, 2013, 2014 හා 2015 වර්ෂවල ආයතනයක් පැවතියද 2016 වර්ෂයේ අතිරික්තයක් ඇති වී තිබුණි. කෙසේ වුවද මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම ආයතන වත්කම් සඳහා වූ ක්ෂය වීම් නැවත ගැලපීමේ දී 2012 වර්ෂයේ දී රු.92,981,410 ක් වූ ඉයකත්වය 2015 වර්ෂයේ දී රු.142,163,671 ක් දක්වා අඛණ්ඩව වර්ධනය වුවද 2016 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු. 141,423,485 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

ගොවිජන පර්යේෂණයන් පෝෂණය කිරීම, සහාය දැක්වීම, දිරිදීම සහ සාමූහිකත්වය ගොඩනැංවීම, කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සම්බන්ධීකරණය කිරීම, පර්යේෂණය කිරීම, ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ලෙස ඉඩම් භාවිතය සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීම, පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සහ වැඩසටහන් දියත් කිරීම මෙන්ම ඩිප්ලෝමා, උපාධි, ත්‍යාග සහ විශිෂ්ට සම්මාන ප්‍රදානය කිරීම, දේශීය, කලාපීය සහ ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ සම්මන්ත්‍රණ, අධ්‍යයන වැඩ සටහන්,

වැඩපුළු පැවැත්වීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීම. කලාපීය අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට ගොවිකටයුතු වලට අදාළ ගැටලු සම්බන්ධ තොරතුරු එක්රැස් කිරීමේ සහ බෙදා හැරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කටයුතු කිරීම සහ පොදුවේ සෙසු ආසියානු රටවල කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට සහ නවීකරණය සම්බන්ධ ගැටලු පර්යේෂණයට යොදා ගැනීම 1972 අංක 05 දරන හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතන පනත අනුව ආයතනය පිහිටුවීමේ ප්‍රධාන අරමුණු වේ.

ඉහත අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2014 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.651,000 ක් වූ ගෘහාශ්‍රිත කුකුළු පාලන වැඩසටහන පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.981,651 ක් වියදම් කර තිබුණද, 2017 ජුනි 23 දින වන විටත් මෙම ව්‍යාපෘති වාර්තාව ප්‍රසිද්ධ කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) 2015 හා 2016 වර්ෂවල ආරම්භ කරන ලද ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය එකතුව රු.9,438,000 ක් වූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 16 ක් වෙනුවෙන් රු.8,998,520 ක් වැය කර තිබුණද 2017 ජුනි 23 විගණන දින වන විටත් මෙම පර්යේෂණ වාර්තා ප්‍රසිද්ධියට පත් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන 2016 – 2018 යටතේ සිදු කෙරෙන “පුර්ව ව්‍යාපෘති තත්ත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණය” 2016 ජනවාරි මස ආරම්භ කර 2017 පෙබරවාරි මස අවසන් කර අධ්‍යයන වාර්තාවක් ලබා දීමට සැලසුම් කර තිබූ අතර ඒ සඳහා අයවැයගත ප්‍රතිපාදන රු.4,141,000 ක්වූ අතර රු.1,765,699 ක් වියදම් කර තිබුණි. 2017 ජුනි 23 දිනය වන විටත් මෙම වාර්තාව පිලියෙල කරමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2016 – 2018 කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ කාලීන අවශ්‍යතාවයන් මත සිදුකරන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක් බැවින් පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල නියමිත කාලය තුළ අදාළ ක්ෂේත්‍රයට ලබාදීමට නොහැකි තත්ත්වයක් උද්ගත වන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ආයතනය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මාතෘකා 05 ක් යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 63 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු. 7,450,000 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සැලසුම් කළ පුහුණු වැඩසටහන් 39 ක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.
- (ඉ) “නිරෝගී පරපුරක් සඳහා කෘෂිකර්මාන්තය” යන මාතෘකාව යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුහුණු වැඩසටහන් 25 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ අතර ගොවීන් හා ගොවි නායකයන් 2500 ක් පුහුණු කිරීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන

ක්‍රියාත්මක කරන දිස්ත්‍රික්ක හඳුනාගෙන නොතිබුණු අතර කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් ගොවීන් 1412 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් වැඩසටහන් 15 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

(ඊ) ගොවි සංවිධාන සවිබල ගැන්වීමේ වැඩසටහන යටතේ වැඩසටහන් 25 ක් ක්‍රියාත්මක කර ගොවි නායකයන් 750 ක් පුහුණු කිරීමට සැලසුම් කරන ලද අතර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන දිස්ත්‍රික්ක හඳුනා නොගෙන වැඩසටහන් 15 ක් පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය තුළ පමණක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. නවද ගොවිජන බල ප්‍රදේශයකින් ගොවි නායකයින් අවම වශයෙන් 100 දෙනෙකු පුහුණු කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද ගොවිජන බල ප්‍රදේශ 05 ක සහභාගීත්වය සියයට පනහක මට්ටමක පැවතුණි.

(උ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබූ ගොවි සතියට සමඟාමීව ගොවි නායකයින් සවිබල ගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන යටතේ වැඩසටහන් 08 ක් පවත්වා තිබූ අතර ඒ සඳහා රු.334,221 ක් වියදම් කර තිබුණි.

(ඌ) ආයතනයේ මූලික කාර්යයන් වන පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීම්, පර්යේෂණ පුහුණු කිරීමේ කමිටුවේ නිර්දේශ, යෝජනා සහ ඇගයීම් මත ක්‍රියාත්මක විය යුතු වුවද 2014 වර්ෂයේ කමිටු රැස්වීම් එකක් ද 2015 හා 2016 වර්ෂ වල කමිටු රැස්වීම් 02 ක් ද බැගින් පමණක් පැවැත්වීමෙන් පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටුවේ නිරීක්ෂකයන් අදාල කාර්යයන් සඳහා උපරිම අයුරින් දායක වන්නේ ද යන්න පිළිබඳව විගණනයේ දී ගැටළුකාරී විය.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) නීත්‍යානුකූල පවරා දීමකින් තොරව හා නිල නිවාස කුලිය අය කර ගැනීමකින් තොරව ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂක නිල නිවාසය 2015 වර්ෂයේ සිට බාහිර පාර්ශවයන් වෙත ලබා දී තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ආයතනය සතු නේවාසිකාගාරයේ කාමර 05 ක් ගාස්තු අය කිරීමකින් තොරව 2015 මැයි මාසයේ සිට බාහිර පාර්ශව වෙත ලබා දීම් හේතුවෙන් ආයතනයට සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට රු.4,855,530 ක ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

(ආ) කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ පැවති පැල්වෙහෙර සංචාරක බංගලාව 2003 වර්ෂයේ ආයතනය වෙත භාරදී තිබුණද එහි නීතිමය අයිතිය 2017 ජූනි 29 දින වන විටත් පවරාගෙන නොතිබුණි. එසේ වුවද මෙම ගොඩනැගිල්ලේ අළුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා ආයතනය විසින් 2011, 2012 සහ 2016 වර්ෂවල දී එකතුව රු. 2,350,051 ක් වියදම් කර තිබුණි.

(ඇ) එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයට අයත් ලොරි රථයක් ආයතනය විසින් භාවිතා කරමින් පැවතියද එය ආයතනය වෙත පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද මෙම රථය 2015 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම ක්‍රියාවිරහිතව පැවති අතර අළුත්වැඩියා කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ආයතනයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 235 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට පුරප්පාඩු 70 ක් විය. එම පුරප්පාඩු තනතුරු අතරින් ආයතනයේ පරිපාලන කටයුතුවලට අදාළ ඉහළ තනතුරක් වූ ලේඛකාධිකාරී තනතුර 2011 ජනවාරි 03 දින සිට විගණිත දිනය වූ 2017 මැයි 19 දක්වා වර්ෂ 06 කට වඩා වැඩි කාලයක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි. කෙසේ වුවද 2015 වර්ෂයේ දී එම තනතුර සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පළ කළද බඳවා ගැනීම් සිදුකර නොතිබුණි.

(ආ) ආයතනයේ මූලික අරමුණු ඉටුකිරීමට දායක වන පර්යේෂණ නිලධාරී තනතුරු පුරප්පාඩුවී තිබිය දී අතිරේක අධ්‍යක්ෂකගේ ප්‍රවාහන රාජකාරී කටයුතුවලට සහායවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු පත්කර තිබුණි. වර්ෂ තුනක කාලයක සිට ප්‍රවාහන සහකාර තනතුර පුරප්පාඩු වී තිබීම ඉහත පත්කිරීම සඳහා හේතු වී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ගත ආදායම් සහ වියදම්, තර්ත ආදායම් සහ වියදම් සමඟ සැසඳීමේ දී සියයට 15 සිට සියයට 204 දක්වා විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.2 ප්‍රසම්පාදන සහ කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංක්‍රමයේ 5.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පිරිවිතර විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් වටිනාකම රු.1,301,305 ක් වූ තිරරෙදි සපයා සවිකිරීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවීමේ දී පිරිවිතර නිසි පරිදි හඳුනා නොගැනීම නිසා සැසඳිය නොහැකි ලෙස මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.3 නොවිසඳි ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලබේ.

- (අ) විදේශ විශ්වවිද්‍යාලයන්හි පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලා හැදෑරූ ගිවිසුම් කඩකළ ශිෂ්‍යත්වලාභීන් 11 දෙනෙකුගෙන් තවදුරටත් අයවිය යුතු රු 15,992,125 ක මුදලක් පැවතුණි.
- (ආ) මූල්‍ය විෂමාවාරයන් හේතුවෙන් සහකාර ලේඛකාධිකාරී (පරිපාලන) ගේ වැඩ තහනම් කර තිබියදී ඔහු නැවත සේවයේ පිහිටුවා ඇති අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද මූලික විමර්ශනය අවලංගු කර අළුතින් මූලික විමර්ශනයක් පවත්වන ලෙස පාලක මණ්ඩලය විසින් නියෝග කර තිබුණි. මූල්‍ය වංචාවකට චෝදනා ලද නිලධාරීන් විනය පරීක්ෂණයකින් තොරව නැවත සේවයේ පිහිටුවීම ආයතන සංග්‍රහයේ 2 කාණ්ඩයේ XLVIII පරිච්ඡේදයේ 31 වගන්තියට පටහැනි වන අතර පරීක්ෂණ කටයුතු බාධාවකින් තොරව ඉටුකිරීමට නොහැකි තත්වයක් ද එයින් උද්ගත වන බවද නිරීක්ෂණය විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරවන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ගිණුම්කරණය

2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට වටිනාකම රු.19,173,425 ක විදේශ ශීඝ්‍රත්ව ණයගැතියන් වෙනුවෙන් ලෙජර ගිණුමක් පවත්වා නොගැනීම නිසා ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් අයවීමේදී එම මුදල් නිසිපරිදි ගිණුම්ගත නොවීමේ අවදානමක් පැවතීම.

(ආ) මූල්‍ය පාලනය

අයවැය ගත වියදම් හා තර්ජන වියදම් අතර විචලනයන් අනාවරණය වීම හා ණය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු නොකිරීම.

(ඇ) මෙහෙයුම් පාලනය

සැලසුම් කළ ආකාරයට පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හා වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ ප්‍රමාදයක් පැවතීම.

(ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

ආයතනයේ පුරප්පාඩු සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් කටයුතු නොකිරීම

ඩබ්ලිව්.පී.සී. චන්දන

විගණකාධිපති (වැඩබලන)

විගණකාධිපති
විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව,
අංක 306/72, පොල්දූව පාර,
බත්තරමුල්ල.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

2017.08.08 වන දිනැතිව යොමුකරන ලද උක්ත වාර්තාවට අදාළ කරුණු පැහැදිලි කිරීම් මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරමි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත -05

- (I) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි 29 (ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව ශුද්ධ වත්කම්/ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ සමුච්චිත අරමුදලට written back of capital grants and funds account balances යන ශීර්ෂය යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇත. නමුත් මෙම ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය නැවත ගැලපීම 2015 මූල්‍ය වාර්තාවෙහි ඉදිරි වර්ෂ සඳහා (2015-2019) තොරතුරු සටහන් අංක 1-1 5A මගින් හෙලිදරවු කර ඇත. මෙම රු.7,389,254/- වටිනාකම අදාළ තොරතුරු ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මගින් තවදුරටත් සැසඳීම හා තේරුම් ගැනීමට පහසුවන ලෙස ඉදිරිපත් කරමි.
- (II) පිලිගනිමි. මෙම වර්ෂයේ ගිණුම් ප්‍රකාශනවල ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව අදාළ තොරතුරු සටහන මගින් හෙලිදරව් කිරීමට සටහන් කර ගනිමි.

(III) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක - 02

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 හි 09 ඡේදය ප්‍රකාරව අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට මාස තුනක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් තුළ කල්පිරීමේ කාලයක් පවතින ආයෝජන, මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස සැලකිය යුතුය. එසේ වුවත් එම ආයෝජන වල අගය වෙනස්වීම පිලිබඳ නොසැලකිය හැකි තරමේ අවදානමකට යටත් වන දත්තා මුදල් වටිනාකමකට පහසුවෙන් පරිවර්තනය කළහැකි විය යුතුය යන්න ඉහත සඳහන් 09 ඡේදයේ එක් කොන්දේසියක් වේ. මෙම රු. මි. 12, 7 day call තැන්පතුව 2016-06-08 වන දින ආයෝජනය කර ඇත. නමුත් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන දින වනවිටත් මේ තැන්පතුව උපලබ්ධි කර ගන්නා දිනයක් පැහැදිලි නොවීය. එමෙන්ම එහි උපලබ්ධි අගය එනම් ආයෝජනයේ අගය වෙනස්වීමේ පැහැදිලි අවදානමක් පැවතිනි. එබැවින් මෙම ආයෝජනය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ ලෙස සටහන් කර නොතිබුණි. මෙම ආයෝජනය 2017-06-02 දින උපලබ්ධි කළ අතර එහි අගය රු.622,625.76 කින් වෙනස් වී තිබුණි.

(IV) පිලිගනීම්

විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති ශුද්ධ ශේෂය නොව ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණය ගැති හා ණය නිමියන් ලෙස ගිණුම්ගත කළයුතුය. මෙය නිවැරදි කර ඇත.

(ආ)(i) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක - 07 හි 47 වන ඡේදය ප්‍රකාරව සෑම වර්ෂ තුනකටම හෝ පහකට වරක් දේපල, පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කල යුතුය. නමුත් අප ආයතනය මෙම ප්‍රමිත ප්‍රකාරව ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි. 2018 අයවැය පිලියෙල කිරීමේදී මෙම දේපල, පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනයේදී දැරීමට වන පිරිවැය ගණනය කර ඇස්තමේන්තුගත වියදම පිලියෙල කිරීමට කටයුතු කර ඇත. 2018 වර්ෂය තුළ ආයතනයේ සියලුම දේපල, පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීමට සටහන් කර ගනිමි.

(ii) ආයතනය සතු සියලුම දේපල, පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සිදුකර මෙම ඇස්තමේන්තු ගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත - 03 ප්‍රකාරව නිවැරදි කිරීමට මෙය සටහන් කර ගනිමි.

2.2.2 (අ) පිළිගනීම්.

මෙම දුරකථන ගාස්තු ලැබිය යුතු ලෙස ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි. නමුත් මෙම වර්ෂයේදී අධ්‍යක්ෂක නිල නිවාසය පරිහරණය කරන පාර්ශවය විසින් අදාල මුදල ආයතනයට ගෙවීම් සිදුකර ඇති අතර එම මුදල් ලැබීමේදී මෙම වරද නිවැරදි කර ඇත.

- (ආ) 2016.12.31 දිනට උපචිත වියදම් ලෙස රු.7,183,746.48 ගිණුම් ගතකර ඇත. නමුත් එම ශේෂයෙන් මේ වනවිට උපචිත වියදම් ගිණුමේ ශේෂය ලෙස රු.1,265,254.00 පවතී. එබැවින් උපචිත වියදම් 2016 වර්ෂය තුළ අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර නොමැත.
- (ඇ) 2016-09-05 දිනැති ගබඩා ද්‍රව්‍ය ලෙජර් පත්‍රිකා, බඩු වට්ටෝරු පොත හා ගබඩා තොග භෞතික පරීක්ෂාව යන විෂය යටතේ අභ්‍යන්තර විගණන විමසුමෙහි මෙලෙස 2014 වර්ෂයේ සිට පැවත එන තොග අයිතමයන් 175 පිළිබඳව අනාවරණය කර තිබුණි. එම විගණන විමසුමක් සමග මෙලෙස තොග පැවතීම අවම කිරීමට අදාළ අංශ සමග ගබඩා අංශයේ සම්බන්ධීකරණය කරමින් මෙම භාවිතා නොවන තොග අයිතමයන් 98 දක්වා මෙම කාල පරාසය තුළ අවමකරගෙන ඇත. මෙම විමසුමෙහි දක්වා ඇති පරිදි ඇතැම් භාණ්ඩ භාවිතා කළ නොහැකි තත්ත්වයේ මෙන්ම ඇතැම් භාණ්ඩ වර්තමානය වන විට භාවිතයට අනවශ්‍ය (තාක්ෂණය යල් පැතීම, භාවිතා කළ ක්‍රමවේද වෙනස් කිරීම) ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඉදිරියේදී මෙ වලනය නොවන ගබඩාවේ පවතින අනවශ්‍ය භාණ්ඩයට නුසුදුසු අයිතමයන් හඳුනාගෙන එම තොග ගබඩා ලෙජරයෙන් ඉවත්කිරීමට අදාළ වක්‍රලේඛණ ප්‍රකාර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගනිමි.
- (ඈ) 2016 වර්ෂයේ වත්කම් ක්ෂය අගය රු.20,620,321.31 වේ. එම වර්ෂයේ ක්‍රමක්ෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 20 (LKAS 20) හි විකල්ප ක්‍රමය අනුව ගිණුම් තැබීමේදී ක්‍රමක්ෂය වටිනාකමහි අගයමෙන් වත්කම් ක්ෂය ගිණුමෙහි අගය අඩුවේ. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ක්ෂය අගය වියදමක් ලෙස සටහන් නොවේ.

2. ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම

මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් රු.19,173,425.10 ක විදේශ ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැති ශේෂය වේ. මෙම ශේෂය සඳහා නීතිමය කටයුතු නිරන්තරයෙන් සිදුකරනු ලබන අතර මෙම වර්ෂයේදී එම ණයගැති ශේෂයේ රු.3,200,000/- අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

මෙම ඉතිරි ණය ශේෂය රු.524,919/-කි. එම ශේෂයෙන් රු.247,736.19 ණයගැති වටිනාකමක් සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පාලක මණ්ඩලය වෙත පාලක මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් 2016 පෙබරවාරි 16 දිනැති 354 දරණ පාලක මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරඇත.

වර්ෂ 5ට වැඩි ණයහිමි ශේෂය රු.547,660/- කි. එම ශේෂයේ රු.100,671.91 සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා අංක 354 දරණ පාලක මණ්ඩලය වෙත පාලක මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් යොමු කර ඇත. රු.246,974/- ක වටිනාකමක් විගණන ගාස්තු (1987 - 2000) සඳහා වේ. එම ශේෂය සම්බන්ධයෙන් අදාළ බිල්පත් ලබාගෙන එම වටිනාකම ඉදිරියේදී නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරමි. රු.50,000/- ක වටිනාකම ණයහිමියෙකු ලෙස පවත්වාගෙන යා යුතු ශේෂයකි.

2.4 නීතිරීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම.

(අ) 2015 මැයි 25 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත්කල PED1/2015 දරණ වක්‍ර ලේඛ ප්‍රකාරව අප ආයතනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරීන් (HM ගණයට අයත්) 04 දෙනෙකු සඳහා ඉන්ධන දීමනාව ලබාදී ඇත.

(ආ) 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 3/2015 දරණ රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව අත්තිකාරම් මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පමණක් ලබාදීම සිදුකරනු ලබයි. නමුත් විෂය අදාල මාණ්ඩලික නිලධාරියා නිවාඩු ලබා ඇති විටදී අත්‍යවශ්‍ය රාජකාරි අවශ්‍යතාවය මත අප ආයතනයේ ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරියා වන අධ්‍යක්ෂවරයාගේ අනුමැතිය මත අදාල විෂය භාර කළමනාකරණ සහකාර වෙත අත්තිකාරම් මුදල් ලබාදී ඇත.

අත්තිකාරම් ලබාගැනීමේදී වැය ඇස්තමේන්තුව සකසා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තොරව අත්තිකාරම් ලබාදීම සිදු නොකරයි. නමුත් අප ආයතනයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම අත්තිකාරම් මුදල් ලබාගනු ලබන්නේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සඳහා බැවින් ඇතැම් අවස්ථාවලදී පාලනය කල නොහැකි හේතු සාධක මත සැලසුම්කල ආකාරයට ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු ඉටුකරගත නොහැකිවේ. එවැනි අවස්ථාවලදී සැලසුම්කල වැය ඇස්තමේන්තුව අනුව වියදම් සිදු නොවීම මත මෙලෙස විවලනයන් සිදුවේ. එමෙන්ම අදාල ක්ෂේත්‍ර වාරිකාව නිමකර රාජකාරි දින 03ක් ඇතුලත අත්තිකාරම් පියවීම සිදු කරනු ලබයි.

(ඇ) 2015 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 4ක් ද 2016 වර්ෂයේ රැස්වීම් 5 ක්ද පවත්වා ඇත. 2017 වර්ෂයේ සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් මාසිකව පැවැත්වීම සඳහා (මාසයේ සෑම තුන්වන බ්‍රහස්පතින්දා දිනකම) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල - එකඟ වෙමි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

(අ) Assessment of Backyard Poultry Promotion Programme (R 485)

මෙම අධ්‍යයනයේ සම්බන්ධීකාරක උසස් අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වසර 2ක් විදේශගතවී සිට අධ්‍යයන කටයුතු නිමවා 2017.01.01 දින සිට ආයතන සේවයට වාර්තා කරන ලදී. ඇය විසින් උත්ත අධ්‍යයනයේ කෙටුම්පත් වාර්තාව වැඩි දියුණුකර බාහිර විමර්ශන කාර්යයන් සඳහා විමර්ශකයින් දෙදෙනෙකු වෙත යවන ලදී. එයින් එක් විමර්ශකයකු විසින් මෙම වාර්තාව සම්බන්ධව සිය

විවේචනාත්මක අදහස් ලබාදුන් අතර දෙවන විමර්ශකයාගේ අදහස් ලබාගැනීමට නොහැකිවිය. මෙම තත්වය යටතේ මෙහි විමර්ශන කාර්යය සඳහා වෙනත් සුදුසු විමර්ශකයකු සොයා මෙම වාර්තාව ඔහු වෙත යවා ඇත. ඔහුගේ විමර්ශනයන් පසුව දෙදෙනාගේම අදහස් අනුව මෙම අධ්‍යයනය වැඩි දියුණු කර මේ වනවිට මුද්‍රණයට භාර දී ඇත.

(ආ) Opportunities and Barriers in Income diversification of Irrigated Paddy Farmers in Anuradhapura District (R 488)

මෙම අධ්‍යයනයේ සම්බන්ධීකාරක උසස් අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා විදේශගතවී සිටී. පර්යේෂකයා විදේශගතවනවිට උත්ත වාර්තාවේ පලමු කෙටුම්පත අවසන් කර බාහිර විමර්ශකවරුන් වෙත යවා ඔවුන්ගේ අදහස් ඇතුළත්කොට සැකසූ වාර්තාව භාෂා සංස්කරණ කටයුතු සඳහා යොමුකර තිබුණි. පර්යේෂකයා උසස් අධ්‍යාපන සඳහා විදේශගතවන අවස්ථාවේදී මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේ ඉතිරි කාර්යයන් කරගෙනයාම සඳහා මෙම අධ්‍යයනයෙහි සම පර්යේෂක වෙත භාරදී තිබුණි. ඒ අනුව අධ්‍යයනය ඉතිරි කොටස් නිමාකිරීමේ ගැටලුවකින් තොරව සිදුවී ඇත. ඉංග්‍රීසි බසින් පලකරන වාර්තාවක් වන මෙහි භාෂා සංස්කරණ කටයුතු සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් වැයවී එම කාර්යයන්ද මේ වනවිට අවසන් කර ඇත. මෙම වාර්තාව ඉදිරි දෙසතිය තුළ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නියමිතය.

(ඇ) ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන (2016-2018) පූර්ව ව්‍යාපෘති තත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණය

මෙම සමීක්ෂණය පිළිබඳ වාර්තාවේ කොටස් 05ක් සම්පූර්ණ කර අමාත්‍යාංශය වෙත භාරදී ඇත. ඉතිරි කොටස් සඳහා වාර්තා සකස් කර ඇති අතර ඒවා අවසන් අදියරේ පවතී. ඒවාද නොපමාව ලබාදීමට කටයුතු කරමි.

(ඈ) සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ප්‍රධාන මාතෘකා 5ක් යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 63 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 7.45 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සැලසුම් කරන ලද පුහුණු වැඩසටහන් වලින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වූයේ, ගොවි සංවිධාන සවිබලගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන, නිරෝගී පරපුරක් සඳහා කෘෂිකර්මය පුහුණු වැඩසටහන, ගොවි නායකයින් බලගැන්වීමේ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් පමණි. ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක කරන ලද සමස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව 38කි.

සෙසු පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වූයේ ඒ ඒ පුහුණු වැඩසටහන් වලට අදාළ සම්පත්දායකයින් පශ්චාත් අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා විදේශගතවීම, පුහුණු වැඩසටහන්වලට සම්බන්ධ සම්පත් දායකයින් පර්යේෂණ කටයුතු වල නිරත වීම, පර්යේෂකයින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් අප ආයතනය වෙත පවරන ලද ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන 2017/18 වැඩසටහන ඇගයීමේ අධ්‍යයන කටයුතු වල නිරත වීම හා අමාත්‍යාංශය මගින් ගොවිසතිය

2017 ට සමගාමීව පවත්වනු ලැබූ ගොවි නායකයින් සවිබලගැන්වීමේ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන සම්පාදනය කිරීම හා එය ක්‍රියාත්මක කිරීම ගොවි කාන්තා පුහුණු වැඩසටහන සකස් කිරීම අධීක්ෂණ කටයුතු සඳහා දායකවීම නිසාවෙනි.

- (ඉ) “නිරෝගී පරපුරක් සඳහා කෘෂිකර්මය” යන තේමාව යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 25 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ නමුත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වූයේ වැඩසටහන් 15 ක් පමණි.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන විශේෂයෙන් හඳුනා නොගත් වකුගඩු රෝගය පැතිර පවත්නා දිස්ත්‍රික්ක තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ වැඩසටහන් වූ අතර 2015 වර්ෂය තුළ අනුරාධපුරය හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක තුළ ඉතා සාර්ථකව සිදු කරනු ලැබීය. මෙම අත්දැකීම් පදනම් කර ගනිමින් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ හඳුනා නොගත් වකුගඩු රෝගය පැතිර පවත්නා ප්‍රදේශ වල පුහුණු වැඩසටහන් 15 ක් ඉතා සාර්ථකව නිම කරන ලදී.

- (ඊ) ගොවි සංවිධාන සවිබලගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන් 25 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් සකස් කර තිබූ අතර දිස්ත්‍රික්කයන් හඳුනාගෙන තිබුණි. එසේ වුව ද මෙම වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වූයේ වැඩසටහන් 15 ක් පමණි. එය පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයට සීමා විය.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා පුහුණු ලාභීන්ගේ සහභාගිත්වය ඉහල අගයක් ගනු ලැබූ අතර ගොවිජන බල ප්‍රදේශ කිහිපයක සහභාගිත්වය අපේක්ෂිත සංඛ්‍යාවට වඩා අඩුවිය. එසේ වුවද අපේක්ෂිත සංඛ්‍යාවෙන් අඩකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් එම වැඩසටහන් සඳහා ද සහභාගී වී ඇති අතර එය ඉතා සාර්ථක වැඩසටහන් ලෙස නිම කිරීමට හැකියාව ලැබුණි.

- (උ) ගොවි නායකයින් බලගැන්වීමේ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක සැලසුමේ ඇතුළත් නොවූ අතර එම වැඩසටහන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් දිස්ත්‍රික්ක ඊක පවත්වන ලද අතර සමහර දිස්ත්‍රික්කයන් වල ගොවිජන බල ප්‍රදේශ විශාල ප්‍රමාණයක් ඇති බැවින් එකී දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ අපේක්ෂිත සංඛ්‍යාවන්ට වඩා වැඩි පිරිසක් සහභාගී වන ලදී. මෙම වැඩසටහන 2016 සංශෝධිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම තුළ වෙන් කරන ලද මුදල් ප්‍රතිපාදන භාවිතා කරන ලදී.

- (ඌ) පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටු මෙලෙස වාර්ෂිකව සුළු වාර ගණනක් රැස් කලද එම කමිටුවේ අදහස් හා උපදෙස් ආයතනයේ පර්යේෂණ සඳහා නොකඩවා ලබාගැනේ. සියළුම පර්යේෂණ වාර්තා විමර්ශනය කරනු ලබන්නේ එම කමිටු සාමාජිකයින් වන අතර එම සාමාජිකයින්ගේ විශේෂඥ දැනුමෙන් ඔබ්බට දැනුම ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වූ විට පමණක් සුදුසු බාහිර විශේෂඥ දැනුම ඇති පාර්ශවයන් වෙත යොමුකර ඔවුන්ගේ නිර්දේශ ලබාගනී.

මෙලෙස පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටුලෙස රැස්නොවුවද පර්යේෂණ වල නියැදි තෝරාගැනීම හා වෙනත් උපදෙස් අවශ්‍ය වන අවස්ථාවන්හිදී ඒ අය නිරන්තරයෙන් මුනගැසේ. වර්ෂය මුල හා මැදදී පර්යේෂණ යෝජනා පිළිබඳ

අදහස් ලබාගැනීම සඳහා ඒ අයගේ උපදෙස් ලබාගැනේ. එම නිලධාරීන් කාර්ය බහුල වුවද මෙම වර්ෂයේ සිට වර්ෂය තුළ කමිටු 4ක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

- (අ) නිල නිවාසය ආපසු භාරදෙන ලෙස අමාත්‍යාංශයෙන් කිහිපවරක්ම ඉල්ලීම් කර ඇත.
- (ආ) ගාස්තු අයකර ගැනීම සඳහා කාමර පරිහරණය කළ ආරක්ෂක නිලධාරීන් වෙනුවෙන් අදාළ කුලිය පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අයකර ගැනීමට දැනුම් දී ඇත.
- (ඇ) එකඟ වෙමි.

2012 පෙබරවාරි 24 වන දිනැති ගැසට් පත්‍රය මඟින් දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අයත් පැල්වෙහෙර ගමේ අංක 422 පිඹුරේ කැබලි අංක 456 කොටස (රුඩ් 1 පර්. 273) අප ආයතනයට වර්ෂ 30කට බදු පදනම මත ලබාදීමට ඉල්ලුම් කිරීම නිවේදනය කර ඇත. එම නිවේදනය අනුව කටයුතු කරමින් ඉඩම මැනීමේ කටයුතු ජ්‍යෙෂ්ඨ මිනුම්දොරු දෙපාර්තමේන්තු අධිකාරී මාතලේ වෙත යොමුකර ඇත. දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව යන අයතන සම්බන්ධීකරණය කරගනිමින් මෙම සංචාරක නිවාසය නිත්‍යානුකූලව පවරා ගැනීමට කටයුතු කඩිනම්කර ගැනීමට කටයුතු කළද 2012 පෙබරවාරි 24 වන දිනැති ගැසට් පත්‍රය මඟින් බදුදීමට නිවේදනය කර තිබූ අදාළ ඉඩමේ පිඹුරුපත් අංක 422 ලෙස සටහන් වුවද එය පිඹුරුපත් අංක 421 ලෙස නිවැරදි විය යුතු බැවින් මිනුම් කටයුතු සිදුකළ නොහැකි බව මිනින්දෝරුතැනගේ වාර්තාව මඟින් දැනුම් දී ඇත. එබැවින් මෙම සංචාරක නිවාසය නිත්‍යානුකූලව මෙතෙක් පැවරීම සිදු වී නොමැත. මෙම ඉඩම නිත්‍යානුකූලව අප ආයතනයට පවරා ගැනීමට කඩිනමින් කටයුතු කර ඇත.

- (ඈ) එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයට අයත්වූ 40 ශ්‍රී 3933 වාහනය අප ආයතනයට භාවිතා කිරීමට ලබාදී තිබුණි. එම වාහනය මෙලෙස දශක කිහිපයකට පෙර අප ආයතනයට ලැබූ වාහනයකි. වාහනය ආයතනය නමින් ලියාපදිංචි කර ඇති අතර අලෙවි කරන්නේ නම් ආරක්ෂක හා විදේශ ලේකම් ගේ අනුමැතිය ලබාගත යුතු බව මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස් සටහන් කර ඇත.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාල

(අ) පුරප්පාඩු පැවතියද බඳවා ගැනීම් සිදුකල හැක්කේ මුදල් අනුමත කිරීමට අනුකූලවය. 2017 වර්ෂයේ වැටුප් හා සේවක දීමනා සඳහා මුදල් වෙන් කිරීමේදී ද පුරප්පාඩු පැවති සියළුම තනතුරු සඳහා මුදල් වෙන්කර අයවැය සකස්කලද මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ඊට ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම සීමාකර තිබුණි. 2011 වර්ෂයේ සිට ලේඛකාධිකාරී තනතුර පුරප්පාඩුව පවතින බව සත්‍යයකි. 2015/16 වර්ෂවල මේ සඳහා ඉල්ලුම් පත් කැඳවන ලද මුත් සුදුසුකම් ලත් ඉල්ලුම්කරුවන් නොවීය. 2017 වර්ෂයේදී සුදුසුකම් ලිහිල්කර ඉල්ලුම් පත් කැඳවූ අතර එහිදී පැවැත්වූ සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් සුදුසු අයෙකු තෝරා ගෙන ඇති නමුත් ඇයගේ ඉල්ලීම පරිදි ඉහළ වැටුප් කලයක පිහිටුවීම සඳහා ඇති හැකියාව පිළිබඳ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විමසීම් කර ඇත.

අතිරේක අධ්‍යක්ෂක තනතුර සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පලකර ඉල්ලුම් කරුවන් කිහිප දෙනා සම්මුඛ පරීක්ෂණයට කැඳවුවද සුදුසු අයෙකු නොවීය. යළි 2017 අප්‍රේල් මස ඉල්ලුම්පත් කැඳවා සුදුසුකම් පෙනීයන කිහිපදෙනෙකු පුති මාසය මැද සම්මුඛ පරීක්ෂණ කැඳවා අතර එහිදී අයතනයේ අධි පර්යේෂක තනතුර දැරූ නිලධාරියෙකු අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ලෙස පත්කර ඇත.

පරිපාලන නිලධාරී තනතුර සඳහා අවස්ථා කිහිපයකදී ඉල්ලුම් පත් කැඳවා සම්මුඛ පරීක්ෂණ ද පැවැත්වීය. එක් තනතුරක් සඳහා නඩුවක් පවතින අතර එක් පරිපාලන නිලධාරී තනතුරකට අයකු පත්කර ඇත. එසේ වුවත් ආයතනයේ සියළු පරිපාලන කටයුතු පසුබෑමකට ලක්වී නොමැත.

(ආ) ප්‍රවාහන සහකාර තනතුරේ රාජකාරී ආවරණය කිරීම කළමනාකරණ සහකාර වරයෙකු සිදු කරනු ලබන අතර ප්‍රවාහන සහකාර තනතුර සඳහා 2015 සිට තුන් වතාවක් පුවත්පත් මගින් ඉල්ලුම්පත් කැඳවා තෝරා ගනු ලැබුවත් පත්කල අය සේවයට වාර්තා කර නැත. තෝරා ගත් අයෙකුට 2017 ජූනි 1 දින සිට පත්වීම් ලබා දුන්නද ඔහු ද සේවයට වාර්තා කර නැත. මේ හේතුව නිසාම ප්‍රවාහන සහකාර වෙනුවට ප්‍රවාහන නිලධාරී තනතුරක් පිහිටුවීමට බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියට සංශෝධනය කර කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.

අප ආයතනයේ ස්වභාවය අනුව ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් ලබාදීම ඉතාමත් වැදගත් රාජකාරියක් වේ. එබැවින් පර්යේෂණ හා ක්ෂේත්‍ර කටයුතු පිළිබඳ පූර්ණ වගකීම ඇති අතිරේක අධ්‍යක්ෂගේ අධීක්ෂණය යටතේ ප්‍රවාහන අංශය ක්‍රියාත්මක වේ. එමෙන්ම අතිරේක අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ නොමැති අවස්ථාවලදී එම අධීක්ෂණ රාජකාරී කටයුතු වලට සහයවීමට ක්ෂේත්‍ර කටයුතු හා ප්‍රවාහන කටයුතු පිළිබඳ දැනුමක් ඇති ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු පත්කර ඇත.

5. ගිණුම් කටයුතු තාවය හා යහපාලනය

5.1 අයවැය ලේඛනය පාලනය

2017 වර්ෂයේදී අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගැනීම සිදු කරමින් පවතී.

5.2 ප්‍රසම්පාදන හා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.6 අනුව පිරිවිතරය දක්වා ඇත. එම මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් පරිදි පුළුල්තම තරඟකාරිත්වයකට ඉඩ සැලසිය හැකි පිරිවිතරයන් කෙටුම්පත් කලයුතු වේ. එබැවින් විශේෂයෙන් තීර රෙදි වර්ගය හා මොස්තරය ආදිය පිරිවිතරයේ දක්වා නොතිබිණි. මෙවැනිම ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියකදී තීර රෙදි සම්බන්ධයෙන් සුදුසු රෙදි වර්ගය සඳහා ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ඉංජිනේරු වරයාගෙන් උපදෙස් ලබාගැනීමට යොමු කල විට ඔහු Specific Brand ප්‍රසම්පාදන පිරිවිතරයන්හිදී සඳහන් නොකල යුතු බව පැහැදිලිව අපවෙත දන්වා ඇත.

5.3 නොවිසදී ඇති විගණන ජේද

- (අ) නීතිමය කටයුතු ක්‍රියාකාරී තත්වයේ පවතින අතර ඉකුත් සතියේ මෙම මුදලින් රු.3,200,000 ක මුදලක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ තීරණය මත ශිෂ්‍යත්ව ලාභියෙකුගෙන් ආයතනය අයකර ගෙන ඇත.
- (ආ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනුලැබූ තීරණය පරිදි අදාල නිලධාරියා නැවත සේවයට කැඳවා මූලික පරීක්ෂණය අවලංගු කර නැවත මූලික පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. එම දෙවන මූලික පරීක්ෂණය අනුව එම නිලධාරියාගේ වැටුප් වර්ධකය වසරකට නතර කරන ලදී.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

- (අ) විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියන් වෙනුවෙන් ලෙජර් ගිණුමක් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව අප ලෙජරයේ පවත්වාගෙන යනු ලබයි. 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් මූල්‍ය වාර්තාවෙහි සටහන් අංක 03 යටතේ විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති ශේෂය හෙලි දරව කර ඇත. තවදුරටත් එම ශේෂයේ විස්තරාත්මක තොරතුරු විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති ශේෂ වගුව 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙල කල මූල්‍ය වාර්තාවෙහි පිටු අංක 45 යටතේ විගණනය සඳහා යොමු කර ඇත. විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීමේදී මුදල් පොත හරකර විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති ගිණුම බැරකරනු ලබ යි. එමෙන්ම පසුගිය වර්ෂවල විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියන් වෙනුවෙන් අඩමාන ණය වෙන් කිරීම

100% සිදුකර තිබූ බැවින් එම මුදල් අයකරගත් වටිනාකම විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති අඩමානය වෙන්කිරීමේ ගිණුමෙන් ඉවත්කළ යුතු බැවින් අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම් හරකර ආදායම් ගිණුම් බැර කරනු ලබයි. මෙම විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් අයවීමේදී එම මුදල් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව ගිණුම්ගතකර ඇත. එබැවින් ගිණුම්ගත නොවීමේ අවදානමක් නොපවතී.

- (ආ) මෙය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කෙරේ. විශේෂයෙන් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සමග මනා සම්බන්ධතාවයකින් කටයුතු කරමින් ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැති ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කෙරේ. වසර ගණනාවකට පෙර සිදුවූ ක්‍රියා දාමයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම ශේෂ පැන නැගී ඇත. වර්තමානයේදී කිසිදු ණය ගෙවීම් පැහැර හැරීමකට ඉඩ තබා නැත.
- (ඇ) වසර ගණනාවක සිට පැවති මානව හා භෞතික සම්පත් නිහවිම මුළුමනින්ම පාහේ විසඳා ඇත. ප්‍රකාශන කාර්ය මණ්ඩලය සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ ප්‍රකාශන නිලධාරීන් හා සංස්කාරක වරුන් මේ වසරතුල බඳවාගෙන ඇත. වසර කිහිපයක සිට ප්‍රමාදවූ (2013, 2014 සහ 2015) සියළු වාර්තා අවසන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. එම විෂයයේදී විශේෂ පරිපාලන උපක්‍රම භාවිතා කර ඇත.
- (ඈ) ආයතනයේ පත්වීම් සම්බන්ධව පරීක්ෂණ නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ. පුරප්පාඩු සම්බන්ධ කටයුතු අවසන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. භාණ්ඩාගාරය මුදල් වෙන්කල සියළු පුරප්පාඩු පිරවීම මෙම මාසය තුල අවසන් වේ.

අධ්‍යක්ෂ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

පිටපත - ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය